

SOSIAALINEN TUKI NUORISOSEURASSA

Lapsiperheiden kokemuksia sosiaalisen tuen välittämisestä

Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

Jere Kivinen
Opinnäytetyö, kevät 2009
Diakonia-ammattikorkeakoulu/Lahden
ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveysala
Hoitotyön koulutusohjelma
Hoitotyön suuntautumisvaihtoehto
Sairaanhoitaja (AMK)

LAHDEN AMMATTIKORKEAKOULU
Sosiaalialan koulutusohjelma
Sosiaalipedagoginen lapsi- ja nuorisotyö
Opinnäytetyö
Kevät 2009
Anni Suomela

Lahden ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma

Diakonia-ammattikorkeakoulu/Lahden
ammattikorkeakoulu
Hoitotyön koulutusohjelma

KIVINEN, JERE & SUOMELA, ANNI: Sosiaalinen tuki nuorisoseurassa. Lapsiperheiden kokemuksia sosiaalisen tuen välittymisestä Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa.

Hoitotyön ja sosiaalipedagogisen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehtojen opinnäytetyö, 92 sivua, 22 liitesivua

Kevät 2009

TIIVISTELMÄ

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, millaista sosiaalista tukea lapsiperheet kokevat saavansa Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan osallistuessaan. Lisäksi vanhemmilta selvitettiin, mitkä sosiaalisen tuen piirteet näyttäytyvät toiminnassa voimakkaina ja mitä piirteitä tulisi toiminnassa vahvistaa. Hankkeistetun opinnäytetyön tutkimustulosten avulla Mallusjoen Nuorisoseuralle pyrittiin myös tuottamaan tietoa, jonka avulla seuran lapsiperheille suunnattua toimintaa on mahdollista kehittää.

Tutkimusaineisto kerättiin kyselytutkimuksella Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusryhmissä mukana olevilta 7–15-vuotiailta lapsilta ja heidän vanhemmiltaan. Kysely lähetettiin yhteensä 52 perheelle siten, että sekä vanhemmille että lapsille lähetettiin omat kyselylomakkeet. Vastauksia saatiin takaisin 27 perheestä. Tutkimustuloksissa analysoitiin 44 vanhempien ja 39 lasten kyselylomaketta.

Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys muodostui sosiaalisen tuen tarkastelusta ja nuorisoseuran kuvaamisesta kolmannen sektorin toimijana ja sosiaalisen tuen antajana. Sosiaalisen tuen nähtiin tässä tutkimuksessa muodostuvan emotionaalisesta tuesta, vertaistuesta, tiedollisesta tuesta ja aineellisesta tuesta.

Tutkimustulosten perusteella vahvoina sosiaalisen tuen muotoina Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa näyttäytyivät emotionaalinen tuki ja lasten kohdalla vertaistuki ja melko vahvana tiedollinen tuki. Suoraa aineellista tukea seuran ei koettu antavan. Voimakkaimpina tuen piirteinä toiminnassa koettiin hyväksyvä, arvostava ja kannustava ilmapiiri. Hyväksyvän ja kannustavan ilmapiirin vahvistumista toivottiin lisää, kuten myös toiminnan monipuolisuuden vahvistumista.

Avainsanat: sosiaalinen tuki, kolmas sektori, kansalaistoiminta, nuorisoseuratoiminta, Mallusjoen Nuorisoseura ry, kvantitatiivinen tutkimus

Lahti University of Applied Sciences
Faculty of Social and Health Care

Diaconia University of Applied Sciences/
Lahti University of Applied Sciences
Faculty of Social and Health Care

Degree Programme in Nursing and in Social Pedagogy for Work with Children
and Young People

KIVINEN, JERE & SUOMELA, ANNI: Social support in the youth society. Experiences of social support that families with children get when they take part in the activities of the Mallusjoki youth society.

Bachelor's Thesis, 92 pages, 22 appendices

Spring 2009

ABSTRACT

The objective of this study was to explore the forms of social support families with children get when they take part in the activities of the Mallusjoki youth society. In addition, the parents were asked which aspects of social support appear as strongest and which aspects should be even stronger in the activity of the youth society. The study was made in co-operation with Mallusjoki youth society. An additional goal of the study was to provide Mallusjoki youth society with information that would enable the developing of the activities aimed at families with children.

The research material was collected with a questionnaire from children between 7–15 years who were involved in the clubs of the Mallusjoki youth society and their parents. The questionnaire was sent to 52 families with separate questionnaires for children and parents. 27 families filled in and sent the questionnaires back. Altogether 44 parents and 39 children filled in the forms which were later analyzed. The theoretical framework of this thesis is composed of examining social support and describing the youth society as a third sector actor and as a social support provider. In this study social support is seen to be consisting of emotional support, peer support, informational support and material support.

The results showed that the strongest form of social support in the activity of the Mallusjoki youth society is emotional support. Children experienced strongly peer support and quite strongly informational support. Material support was non-existent in the results. Approving, appreciative and supportive atmosphere were experienced as the strongest aspect of support in the activity. The results showed wishes for even stronger and more supportive atmosphere as well as more diversified activity.

Keywords: social support, third sector, civic activity, youth societies, Mallusjoen Nuorisoseura ry, quantitative research

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	1
2	NUORISOSEURAN TOIMINTA KOLMANNELLA SEKTORILLA	3
2.1	Kolmas sektori	3
2.2	Kansalaistoiminta ja kansalaisjärjestöt	4
2.3	Nuorisoseuratoiminta	6
2.3.1	Nuorisoseuratoiminnan historiaa	6
2.3.2	Nuorisoseuratoiminnan lähtökohdat ja toiminta-ajatus	7
2.3.3	Mallusjoen Nuorisoseura ry	10
3	SOSIAALINEN TUKI	12
3.1	Sosiaalisen tuen määrittelyä	12
3.2	Sosiaalisen tuen muodot	13
3.3	Sosiaalisen tuen antajat	14
3.4	Sosiaalisen tuen vaikutus	16
3.5	Sosiaalinen tuki tässä tutkimuksessa	18
3.6	Kolmas sektori ja nuorisoseura sosiaalisen tuen antajina	21
3.6.1	Kolmas sektori ja sosiaalinen tuki	21
3.6.2	Nuorisoseuratoiminta ja sosiaalinen tuki	23
4	TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT	25
5	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS	26
5.1	Tutkimusmenetelmä	26
5.2	Tutkimuksen kohderyhmä	27
5.3	Aineiston keruu	28
5.3.1	Kyselylomakkeen suunnittelu	28
5.3.2	Kyselylomakkeen rakenne	30
5.4	Aineiston käsittely ja analysointi	35
6	TUTKIMUSTULOKSET	37
6.1	Lasten vastaukset	37
6.1.1	Lasten taustatiedot	37
6.1.2	Lasten kokemus emotionaalisesta tuesta	39

6.1.3	Lasten kokemus vertaistuesta	41
6.1.4	Lasten kokemus tiedollisesta tuesta	42
6.1.5	Lasten kokemus aineellisesta tuesta	45
6.2	Vanhempien vastaukset	47
6.2.1	Vanhempien taustatiedot	47
6.2.2	Vanhempien kokemus emotionaalisesta tuesta	49
6.2.3	Vanhempien kokemus vertaistuesta	51
6.2.4	Vanhempien kokemus tiedollisesta tuesta	53
6.2.5	Vanhempien kokemus aineellisesta tuesta	54
6.2.6	Eri sosiaalisen tuen muotojen piirteiden voimakkuus	56
6.2.7	Toiveet eri sosiaalisen tuen muotojen piirteiden vahvistumisesta	58
6.2.8	Muutos- ja kehittämistoiveet	60
6.3	Yhteenveto tuloksista	61
7	POHDINTAA	63
7.1	Tutkimuksen luotettavuus	63
7.2	Tutkimuksen eettisyys	67
7.3	Tulosten tarkastelua	69
7.3.1	Lasten ja vanhempien taustatiedot	69
7.3.2	Lasten ja vanhempien kokemukset sosiaalisen tuen saamisesta	70
7.3.3	Sosiaalisen tuen piirteiden näyttäytyminen ja toiveet tulevasta	75
7.4	Yhteenveto tulosten tarkastelusta	76
7.5	Tutkimustulosten hyödyntäminen ja jatkotutkimushaasteet	80
	LÄHTEET	83
	LIITTEET	92

1 JOHDANTO

Pääministeri Matti Vanhasen toisen hallituksen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelman tavoitteena on sekä ehkäistä että vähentää lasten, nuorten ja lapsiperheiden pahoinvointia ja syrjäytymistä. Ohjelmalla vahvistetaan lapsiystävällistä Suomea, jossa tuetaan lasten, nuorten ja perheiden arjen hyvinvointia, vähennetään syrjäytymistä, lisätään lasten ja nuorten osallistumista ja kuulemista sekä lasten oikeuksista tiedottamista. Lasten ja nuorten terveeseen ja turvalliseen kehitykseen sekä perheiden hyvinvointiin pyritään suuntaamaan voimavaroja eri sektoreilla. Erilaisilla toimilla vahvistetaan yhteisöllisyyttä, vanhemmuutta sekä keskinäistä vastuuta lasten ja nuorten hyvinvoinnista. (Valtioneuvosto 2007a; Valtioneuvosto 2007b.)

Kolmannen sektorin toimijat, kuten erilaiset järjestöt, joihin myös nuorisoseurat kuuluvat, voivat omalta osaltaan edistää lapsiperheiden hyvinvointia. Liikunta-, kulttuuri- ja nuorisualan kolmas sektori voi tulevaisuudessa olla entistä enemmän toteuttamassa hyvinvointipalveluja omilla osaamisalueillaan. Kolmas sektori voi myös edistää aktiivista kansalaisuutta ja yhteisöllisyyttä tarjoamalla mahdollisuuksia yhdistystoimintaan osallistumiseen. Kansalaistoiminta on jo sinällään arvokasta ja sillä on huomattava yhteiskunnallinen merkitys. Yhteisöllisyys, jota järjestötoiminta vahvistaa, tukee kansalaisten kiinnittymistä yhteiskuntaan. (Opetusministeriö 2007.)

Nuorisoseurat toimivat kolmannella sektorilla pyrkimyksenään lisätä lasten ja nuorten hyvinvointia. Toiminnassa painotetaan jokaisen tasa-arvoista kasvua yhteiskunnan jäsenenä ja toimijana. Jokaista arvostetaan ja yhdessä toimitaan yhteisön ja yksilön hyväksi. Lapsille ja nuorille pyritään tarjoamaan mahdollisuus uuden oppimiseen ja ihmisenä kasvamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa. Suvaitsevaisuus, kannustaminen ja välittäminen ovat toiminnan lähtökohtia. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007; Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009.)

Kolmanteen sektoriin sijoittuvan nuorisoseuratoiminnan lähtökohdat ja toiminta-arvot viittaavat vahvan sosiaalisen tuen välittämiseen. Tutkimusaihetta valittaessa

koettiin ajankohtaiseksi ja tärkeäksi aiheeksi tutkia, toteutuvatko arvot myös käytännössä ja välittykö sosiaalinen tuki nuorisoseuratoiminnassa. Liittämällä tutkimusaihe huoleen lapsiperheiden hyvinvoinnista, valittiin tutkimuskohteeksi paikallistasolla aktiivinen Mallusjoen Nuorisoseura ja sen toimintaan osallistuvat lapsiperheet.

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa lasten ja vanhempien kokemuksia Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnasta saadusta sosiaalisesta tuesta. Lisäksi vanhemmilta selvitettiin, mitkä sosiaalisen tuen piirteet näyttäytyvät seuran toiminnassa voimakkaina ja mitä piirteitä tulisi vahvistaa. Vanhemmilta kysyttiin myös, miten he toivovat seuran toiminnan kehittyvän. Tutkimustuloksilla pyrittiin antamaan Mallusjoen Nuorisoseuralle tietoa, jonka avulla lapsiperheille suunnattua toimintaa voidaan kehittää.

2 NUORISOSEURAN TOIMINTA KOLMANNELLA SEKTORILLA

2.1 Kolmas sektori

Kolmannella sektorilla tarkoitetaan Suomessa yksityisen (yritykset) ja julkisen (valtio ja kunnat) sektorin rinnalla olevia järjestäytyneitä toimijoita. Näitä toimijoita ovat kansalaisten muodostamat ja johtamat yhdistykset, osuuskunnat ja säätiöt. (Harju 2005a, 15–19.) Julkisen sektorin ja kolmannen sektorin toiminnat perustuvat erilaisille lähtökohdille. Palvelut, joita julkinen sektori tarjoaa, ovat lakisääteisiä ja kuuluvat kansalaisen sosiaalisiin perusoikeuksiin, jotka pohjaavat demokraattiseen päätöksentekoprosessiin. Kolmatta sektoria edustavat järjestöt ovat usein aatteellisista lähtökohdista syntyneitä ja niiden toiminta pohjautuu kansalaisten yhdistymisvapaudelle. (Mykkänen-Hänninen 2007, 14.)

Kolmannen sektorin vahvoja ydintoimijoita ovat monet perinteiset järjestöt, joiden juuret ulottuvat pitkälle itsenäistyvän kansakunnan historiaan. Vaikka kolmatta sektoria on määritelty monin eri tavoin, niin useat määritelmät korostavat toiminnan voittoa tavoittelematonta luonnetta, talkootyön ja vapaaehtoisuuden merkitystä sekä kansalaisten vapaata liittymisoikeutta toimintaan. (Keski-Petäjä 1999, 10.) Harjun (2000) mukaan tyypillistä suomalaiselle kolmannelle sektorille on myös yleishyödyllisyys, eettisyys, yhteisöllisyys, riippumattomuus ja joustavuus. Ihmiset järjestävät toiminnan itselleen ja muille. (Harju 2005a, 15–16.)

Kolmas sektori tuottaa paljon erilaisia palveluita, jotka tukevat ja täydentävät kuntien palvelutarjontaa. Lisäksi kolmas sektori näyttyytöy erilaisten tapahtumien ja toiminnan tarjoajana. Sosiaali- ja terveysalalla kolmannen sektorin rooli on korostunut erityyppisen tuen antajana. Järjestöt tarjoavat aineellista, toiminnallista, emotionaalista ja tiedollista tukea. Keskeisellä sijalla on vapaaehtoistoiminta ja kokemukselliseen vertaistukeen perustuvat toimintamuodot. Kolmas sektori tuottaa myös runsaasti koulutusta ja neuvontaa sekä ammattihenkilöstölle että niin

sanotulle suurelle yleisölle ja tarjoaa konsultaatioita ja asiantuntijapalveluita. (Lindström 2003, 3–4.)

2.2 Kansalaistoiminta ja kansalaisjärjestöt

Kansalaistoiminta on ihmisistä itsestään lähtevän potentiaalin synnyttämää toimintaa jonkin asian aikaansaamiseksi tai edistämiseksi (Koski 1994, Kosken 2000, 214 mukaan). Siihen kuuluu ihmisen aktiivinen toimiminen itsestä ulospäin, yhdessä toimien, yhteiseksi hyväksi. Ihminen ilmentää omaa aktiviteettiaan konkreettisella työpanoksella. (Harju 2005a, 10–11.) Kyse ei ole kuitenkaan taloudellisen hyödyn hankkimisesta tai fyysisten perustarpeiden tyydyttämisestä. Kansalaistoiminnassa on yleensä mukana sosiaalinen ryhmä ja toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen. (Koski 1994, Kosken 2000, 214 mukaan.) Kansalaistoiminnan perimmäinen tarkoitus on ihmisten arjen hyvinvointi. Arvot nousevat ihmisen hyvästä, toisten auttamisesta ja ihmisenä kasvamisesta. (Pullinen 2007, 35.) Vaikka kansalaistoiminnan pääpaino on ihmisten omaehtoisessa harrastus-, identiteetti-, auttamis- ja oppimistoiminnassa, järjestöjen kautta myös pyritään vaikuttamaan (Harju 2007, 22).

Kansalaistoiminta voidaan jakaa kahteen eri tyyppiin. Ihmisten omaehtoinen ja vapaasti järjestäytynyt kansalaistoiminta laajenee ja monipuolistuu koko ajan. Sen rinnalla kukoistaa myös järjestäytynyt kansalaistoiminta. (Harju 2007, 16.) Tämä yhdistys- ja järjestötoiminta on yksi kansalaistoiminnan näkyvimmistä muodoista (Koski 1994, Kosken 2000, 214 mukaan).

Kansalaisjärjestöillä tarkoitetaan ensisijaisesti jäsentensä intressien mukaan toimivia järjestöjä, joissa jäsenten päätäntävalta ja mahdollisuus vaikuttaa päätöksentekoon on vahva. Järjestöjen resurssit perustuvat pitkälti jäsenistön vapaaehtoistyön panokseen ja jäseniltä kerättyihin rahavaroihin. Toiminta voi olla jäsenten omiin tarpeisiin keskittyvää, kuten esimerkiksi harrastusjärjestöissä. Poliittiset liikkeet taas edustavat kansallisyhteisöä, jolla voi olla vahva yhteiskunnallinen edunvalvontatehtävä. Jäsenistöä voi yhdistää myös jokin aate, kuten hyväntekeväisyys. (Juote 2007, 46.)

Harju (2005a, 12) määrittelee kansalaisjärjestön rekisteröidyksi tai rekisteröimättömäksi yhdistykseksi, joka toimii tietyn, päätetyn tarkoituksen hyväksi paikallisesti, alueellisesti tai valtakunnallisesti. Kansalaisjärjestöllä on hyväksytyt säännöt tai ainakin toimintanormit, toimintaorganisaatio ja sovittu taloudenhoito. Järjestöt ovat voittoa tavoittelemattomia organisaatioita, jotka ovat tärkeitä jäsentensä yhdessäolon ja sosiaalisen kanssakäymisen paikkoina (Nyholm & Suominen 1999, 53). Järjestöt täydentävät julkisia palveluja, organisoivat vapaaehtoistyötä ja tuottavat sellaisia palveluita, joita ei ole muuten tarjolla. Ne toimivat kansalaisten palvelutarpeiden välittäjinä ja edistävät kansalaisten itsenäistä elämänhallintaa. (Rönneberg 1995, Nyholmin & Suominen 1999, 43 mukaan.)

Kansalaisjärjestötoiminta, johon ihmiset tulevat mukaan omista motiiveistaan, tavoittaa huomattavan osan väestöstä. Se tarjoaa ihmisille mahdollisuuden toimia, osallistua ja vaikuttaa. Sen voidaan katsoa vahvistavan ihmisten osallisuutta ja kansalaisuutta. Osallisuudella tarkoitetaan Haahtelan (2004) mukaan syvällistä, identiteettiin ulottuvaa kokemusta tai jäsenyyden tunnetta yhteisössä ja mahdollisuutta olla rakentavasti mukana yhteisöllisissä prosesseissa (Harju 2005b, 69). Osallisuudesta voidaan puhua, kun toimijat tuntevat olevansa aktiivisia toimijoita, eivätkä vain passiivisia vastaanottajia. Osallisuus tuottaa aina toimijalle tunnetta osaamisesta ja onnistumisesta, uuden oppimisesta ja haasteista selviytymisestä. Toimija saa osallisuuden kautta uusia tietoja ja taitoja, joita voi jatkossa hyödyntää sosiaalisessa ja yhteiskunnallisessa toiminnassa. (Gretschel 2002, Laakson 2006, 13 mukaan.) Ihmisen katsotaan sosiaalisena olentona haluavan kokea osallisuutta eli kuulumista, mukanaoloa ja vaikuttamista (Harju 2005b, 69). Kansalaisjärjestöt luovat ihmisille mahdollisuuksia toimia muiden kanssa ja osallistua yhteiskuntaan kansalaisina eikä ainoastaan palveluiden käyttäjinä tai kuluttajina. Toiminta auttaa mukana olevia ihmisiä rakentamaan ja vaalimaan omaa identiteettiään ja sen vahvuus on ihmisten välisissä kohtaamisissa. (Oikeusministeriö 2006, 13–14.)

Nuorisoseuraliike on yksi vapaata kansalaistoimintaa harjoittava kansalaisjärjestö, joka tulee paikallistasolla hyvin pitkälle omillaan toimeen. Ulkopuoliset tahot

eivät määrittele sitä, mitä järjestössä tehdään ja ajatellaan. (Harju 2006, 104.) Nuorisoseuraliike syntyi aatteellisena liikkeenä. Yleisen kehityssuunnan mukaisesti ydinviesti nuorisoseurasta henkisen kasvun paikkana kasvavalle nuorisolle on haalistunut ja painunut taka-alalle käytännön toiminnassa. Tilalle on tullut toimiminen ja harrastaminen. (Harju 2006, 95–98.) Nuorisoseuratoiminnassa on edelleen kuitenkin mukana yhteiskunnallinen merkitys, vaikkakin suuntautuminen yhteiskunnallisiin asioihin on vähentynyt. Toimintaryhmissä lapset, nuoret ja aikuiset toteuttavat luovuuttaan, ryhmissä tapahtuu sosiaalista kasvua ja niissä synnytetään ja ylläpidetään sosiaalista pääomaa. (Aro 2006, 76.) Sosiaalisella pääomalla viitataan yleensä sosiaalisen ympäristön tai sosiaalisten suhteiden tiettyihin ulottuvuuksiin, kuten sosiaalisiin verkostoihin, normeihin ja luottamukseen, jotka edistävät sosiaalista vuorovaikutusta ja toimintojen yhteensovittamista yhteisöissä (Ruuskanen 2002, 5).

2.3 Nuorisoseuratoiminta

2.3.1 Nuorisoseuratoiminnan historiaa

Noin 90 prosenttia suomalaisista asui maaseudulla 1800-luvun lopulla. Maaseutuväestön paheksuttavan ja juopottelevan elämäntylin katsottiin turmelevan heidän siveellistä tahtoaan ja heikentävän nuoren kansakunnan pyrkimyksiä kehittyä oikeaksi valtioksi. Laihialainen Juho Hietanen oivalsi, että tulevaisuuden maahenki ja hyvä elämä syntyvät tai ovat syntymättä nuorison kautta. Näin ollen hän hahmotteli ensimmäisen kerran nuorisoseuran idean, jonka mukaan tarvitaan kuralaisuutta, uutta oppia ja sivistystä. Näitä toteuttamaan tarvittaisiin yhteistä toimintaa. Vaikka Hietanen muotoili nuorisoseuraliikkeen perusajatuksen, niin ensimmäinen nuorisoseura Kauhavan nuorisoyhtiö perustettiin vuonna 1881 Matti Sippolan toimesta Kauhavalle. Vuonna 1882 Juho Hietanen ja Santeri Alkio perustivat Laihian nuorisoseuran. (Katajamäki 2006, 81–82.) Pian tämän jälkeen vuonna 1882 perustettiin ensimmäinen maakunnallinen keskusseura. Santeri Alkio ryhtyi vuonna 1890 julkaisemaan Laihialla aikakauslehti Pyrkijää, joka kokosi maan nuorisoseurat yhtenäiseksi nuorison liikkeeksi. Alkio kohosi nopeasti koko

nuorisoseuraliikkeen henkiseksi johtajaksi. Vuonna 1897 perustettiin valtakunnallinen Suomen Nuorison Liitto. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2006.)

Osallisuuden, oppimisen ja kansalaiseksi kasvamisen teemoja on pohdittu nuorisoseuraliikkeen piirissä sen alkuaajoista lähtien. Nuorisoseurakasvatus oli osallistumalla oppimisen periaatteelle rakentuvaa pedagogiikkaa. (Niemi 2006, 11.) Kasvatukselliseksi tavoitteeksi nuorisoseuraliike otti kehittymisen hyväksi ihmiseksi ja kunnan kansalaiseksi. Nuorisoseuraliikkeen erityisenä tavoitteena Santeri Alkion mukaan oli nuoren ihmisen herääminen ja kasvaminen elämään sekä ihmisenä ja kansalaisena että suhteessaan muihin ihmisiin. (Kurki 2006, 52.) Parhaat kasvutulokset Alkio näki syntyvän, kun ihminen itse opiskeli, harjoitteli ja osallistui erilaiseen yhteisölliseen toimintaan. Nuorisoseuroista luotiin hänen innoittaminaan henkisen kasvun paikkoja kasvavalle nuorisolle. (Harju 2006, 95.)

2.3.2 Nuorisoseuratoiminnan lähtökohdat ja toiminta-ajatus

Nuorisoseuratoiminta on puoluepoliittisesti sitoutumatonta kulttuuri- ja nuorisotoimintaa. Nuorisoseuroja toimii eri puolilla Suomea lähes 900 ja niissä on jäseniä yli 80 000. Seurat ylläpitävät kuuttasataa nuorisoseurantaloa, jotka ovat alueensa monipuolisia harrastus- ja asukastoiminnan keskuksia. Toimintaa järjestetään jäsenistön toiveiden ja tarpeiden mukaisesti. Suosituimpia harrastusmuotoja ovat liikunta, teatteri, kansantanssi ja muu yhteisöllinen tanssi. Oleellinen osa nuorisoseuratoimintaa on myös kansainvälinen toiminta ja oman asuinalueen kehittäminen. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto, Kalevan Nuorten Liitto 2009.)

Suomen Nuorisoseurojen liitto on puoluepoliittisesti sitoutumaton kulttuurista nuorisotyötä tekevä perhejärjestö (Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry). Sen jäsenenä on seitsemäntoista piirijärjestöä, jotka tukevat nuorisoseurojen toimintaa edistämällä alueillaan kulttuurisen nuorisotyön ja nuorisoseuratyön toimintaedellytyksiä (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009).

Tämän päivän nuorisoseurojen toiminta pohjautuu samoihin lähtökohtiin kuin nuorisoseuraliikkeen syntyhistorian alkuaikoina. 1970-luvulta lähtien nuorisoseu-

rajärjestön asema perhejärjestönä on korostunut (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Nuorisoseurojen toimintaa ohjaavat yhteiset arvot – majakat – perustuvat Santeri Alkionkin esiin tuomiin painopisteisiin, kuten ihmisyyteen kasvamiseen ja yhteisöllisyyteen (Kurki 2006, 62). Yhteisöllisyyden voidaan nähdä koostuvan me-asenteista ja se voidaan ajatella vallitsevana tilana, joka ylläpitää yhteenkuuluvuuden tunnetta (Ellonen 2008, 44; Hyyppä 2002, 27). Yhteisöllisyys syntyy hyväksyvistä ilmapiiristä, toisten huomioimisesta ja yhdessä tekemisestä (Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto 2007). Tekemisen kirjo on nuorisoseuroissa laaja ja jokainen seura on ainutlaatuinen yhteisö. Yhteiset arvot eli majakat ovat kaikkia nuorisoseuroja yhdistävä tekijä (kuvio 1). Majakoiden mukaan nuorisoseuroissa jokaisella nähdään olevan mahdollisuus uuden oppimiseen ja ihmisenä kasvamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa. Yhteisössä arvostetaan jokaista ja toimitaan yhdessä yksilön ja yhteisön hyväksi. Nuorisoseurojen toiminnalla vahvistetaan monimuotoista suomalaista kulttuuria ja sivistystä sekä eri kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä kansainvälistyvissä maailmassa. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007.)

MAJAKAT NÄYTTÄVÄT YHTEISEN SUUNNAN

1) Mahdollisuus uuden oppimiseen ja ihmisenä kasvamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa

2) Jokaista arvostetaan ja toimitaan yhdessä yksilön ja yhteisön hyväksi

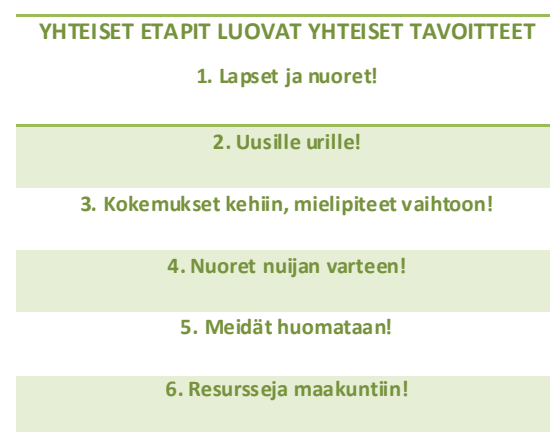
3) Toiminnalla vahvistetaan monimuotoista suomalaista kulttuuria ja sivistystä sekä eri kulttuurien välistä vuorovaikutusta ja yhteistyötä kansainvälistyvissä maailmassa

KUVIO 1. Nuorisoseurojen yhteiset arvot eli majakat (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007)

Jokainen nuorisoseura on ainutlaatuinen ja sen toiminta muotoutuu jäsenistönsä näköiseksi. Yhteisten toimintaa ohjaavien arvojen eli majakoiden lisäksi seuroja yhdistävänä tekijänä ovat yhdessä sovitut etapit (kuvio 2). Ensimmäisen etapin mukaisesti nuorisoseuralaisuuden ydinajatuksena on lasten ja nuorten hyvinvoin-

nin lisääminen. Tähän pyritään muun muassa kehittämällä harrastus- ja kerhotoimintaa ja luomalla mahdollisuuksia nuorten omaehtoiselle tavoitteelliselle toiminnalle ja vaikuttamiselle. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007.) Nuorisoseuroissa harrastus nähdään välineenä kasvuun yksilönä ja yhteisön jäsenenä (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009). Toisessa etapissa korostetaan uusien harrastusmuotojen tarjoamista ja mahdollisuutta kehittää omaa asuinalueetta yhteistyössä eri tahojen kanssa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007).

Nuorisoseurojen vahvuus on kolmannen etapin mukaan eri-ikäisten yhteistoiminnassa. Nuorisoseuraliikkeen nähdään tarvitsevan sekä kokemuksen viisautta että uusien sukupolvien ajatuksia ja toimintatapoja. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007.) Eri-ikäisten yhteistoiminta luo lapsille ja nuorille turvallisen yhteisön erityistaitojen ja sosiaalisten taitojen oppimiseen (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009). Nuorisoseurat ovat koonneet yhteen eri-ikäisiä oman alueensa ihmisiä. Toimintafilosofiaan on aina kuulunut sukupolvien välisen kuilun poistaminen. (Aro 2006, 75.) Neljäs etappi pyrkii tarjoamaan nuorille mahdollisuuden toimia, osallistua suunnitteluun ja päätöksentekoon. Viidennessä etapissa painotetaan nuorisoseuratoiminnan tekemistä tunnetuksi ja näkyväksi, jotta toiminnan edellytykset tulevaisuuttakin ajatellen pystytään turvaamaan. Kuudes etappi painottaa maakunnallisen nuorisoseuratyön talouden ja toiminnan kehittämistä. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007.)

KUVIO 2. Nuorisoseurojen yhdessä sovitut etapit (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007)

2.3.3 Mallusjoen Nuorisoseura ry

Mallusjoen Nuorisoseura ry kuuluu Etelä-Hämeen Nuorisoseurojen Liittoon sekä Kalevan Nuoriin ja toimii yhteistyössä niiden kanssa. Vuonna 1902 perustettu seura tarjoaa paikallisesti jäsenistölleen ja koko kylälle mahdollisuuden omaehtoiseen tavoitteelliseen harrastus- ja kerhotoimintaan. (Mallusjoen Nuorisoseura ry 2008.) Seuran omistama vuonna 1916 rakennettu Mallusjoen seuratalo toimii erilaisten kokousten, juhlien ja kokoontumisten tapahtumapaikkana (Suomen Nuorisoseurojen Liitto & Kalevan Nuorten Liitto 2009). Seuran varainhankinta koostuu jäsenmaksuista, järjestettävien juhlien ja tapahtumien tuotosta, arpajaisista, keräyksistä ja kaupungin ja valtion avustuksista (Mallusjoen Nuorisoseura ry 2008).

Seuran tavoitteena on löytää kaikille 328 jäsenelleen mielekästä tekemistä yhdessä. Vahvana tavoitteena on saada entistä enemmän nuoria mukaan toiminnan suunnitteluun ja päätöksen tekoon. Tätä kautta pyritään lisäämään seuran veto-voimaisuutta nuorten keskuudessa ja luomaan edellytykset toiminnalle tulevaisuudessakin.

Seuran koulutuksellinen ja kasvatuksellinen tehtävä toteutuu kahdella tavalla. Seuran piirissä toimiville tarjotaan mahdollisuus kehittäviin suomalaisesta perinteestä kumpuaviin kulttuuri- ja vapaa-ajan harrastuksiin. Seuran toiminnassa mukana oleminen tarjoaa myös mahdollisuuden yksilöllisten ja yhteisöllisten taitojen harjoittamiselle. (Mallusjoen Nuorisoseura ry 2008.)

Vuonna 2008 Mallusjoen Nuorisoseura ry. järjesti tanssi-, tanhu- ja teatteritoimintaa sekä lapsi- että aikuisryhmille. Erityisesti lapsille järjestettävää toimintaa olivat sähly- ja jalkapallokerhot, Tempoa tenaviin –musiikkiliikunta sekä kädentaitokerho. Aikuisille oli tarjolla lentopalloa, pöytätennistä ja sählyä. Lisäksi seuran toimintaan kuuluu erilaisten teemaviikonloppujen ja kurssien järjestäminen. Tarpeen mukaan seura antaa myös tukea muuhun omaehtoiseen liikuntaan. Seuran toimintasuunnitelmaan kuuluvat myös erilaisten juhlien, kuten musiikkijuhla Takinkääntöviikon ja kylän yhteisten pikkujoulujen järjestäminen talkooperiaatteella. Osallistuminen maa- ja valtakunnallisiin tapahtumiin, kuten lentopallo- ja sählyturnauksiin sekä kansantanssitapahtumiin ovat osa seuran toimintaa. Seura jär-

jestää myös retkitoimintaa. Mallusjoen Nuorisoseura ry mahdollistaa myös jäsenien osallistumisen sekä seuran omiin että keskusseurojen kanssa yhteistyössä järjestettäviin koulutuksiin ja kursseihin. Seura on mukana erilaisissa hankkeissa, kuten vuonna 2008 koulujen liikuntapaikkojen kunnostushankkeessa. (Mallusjoen Nuorisoseura ry 2008.) Lisäksi seura ylläpitää yksityistä päiväkotia Kuperkeikkaa, jolta Orimattilan kaupunki ostaa päivähoitopalveluita (Orimattilan kaupunki 2009).

3 SOSIAALINEN TUKI

3.1 Sosiaalisen tuen määrittelyä

Sosiaalisen tuen voidaan tiivistetysti sanoa olevan ihmisten välistä vuorovaikutusta, jossa annetaan ja saadaan henkistä, emotionaalista, tiedollista ja aineellista tukea (Tarkka 1996, 12). Sosiaalisella tuella tarkoitetaan ihmisen kokemusta siitä huolenpidosta, rakkaudesta ja arvostuksesta, jota hän sosiaalisen verkostonsa jäseniltä saa (Pulkkinen 2002, 41). Sosiaaliselle tuelle on keskeistä, että se kuvaa ihmisen ja hänen sosiaalisen verkostonsa välisiä suhteita (Kumpusalo 1991, 13). Sosiaalisilla verkostoilla tarkoitetaan yhteisiä toimintoja harjoittavien tai toisiinsa muutoin yhteyttä pitävien ihmisten muodostamia epävirallisia sosiaalisia rakenteita (Kinnunen 2006, 39). Cobbin (1976) mukaan sosiaalisen tuen ydin on sen stressiä vähentävä vaikutus, joka johtaa myönteisiin vaikutuksiin yksilön sosiaalisessa, psyykkisessä tai fyysisessä hyvinvoinnissa (Viljamaa 2003, 25). Nutbeam (1986) kuvaa sosiaalisen tuen olevan yhteisöjen yksilöille ja ryhmille tarjoamaa apua, joka auttaa selviytymään negatiivisista elämäntapahtumista ja -tilanteista. Hänen mukaansa sosiaalisen tuen saatavuus ei siis ole ainoastaan riippuvainen yksilön halusta kuulua yhteisöön, vaan myös yhteisön avuntarjontamahdollisuuksista. (Kumpusalo 1991, 13.)

Sosiaalisen tuen tutkimusperinteen katsotaan alkaneen 1970-luvun alkupuolelta psykososiaalisten prosessien ja stressin tutkimuksesta. Sosiaalisen tuen käsite on moninainen eikä sille ole löydetty yksiselitteistä määritelmää. Sosiaaliseen tukeen liittyy voimakas kokemuksellinen ulottuvuus ja tämän vuoksi sen määrittely on koettu hankalaksi. Eroja käsitteen määrittelyssä on lähestymistavoissa ja sisällöllisissä painotuksissa. Gothónin (1990) mukaan yhteistä on kuitenkin se, että sosiaalinen tuki nähdään ihmisten välisiin vuorovaikutussuhteisiin liittyvänä. (Hauka-Wacklin & Metteri 2006, 55.)

Joissakin sosiaalisen tuen määritelmässä keskitytään ainoastaan tunnepuoleen, kuten toisista välittämiseen ja yhteenkuuluvuuden tunteeseen. Toiset taas ovat ottaneet määritelmään mukaan myös materiaalisia tai kommunikatiivisia piirteitä. Esimerkiksi Cohen ja Symen (1985) mukaan sosiaaliseen tukeen kuuluvat myös ihmisten tuottamat resurssit, kuten informaatio ja tavarat. Näiden vaikutukset ihmisten hyvinvointiin voivat olla joko negatiivisia tai positiivisia. (Ellonen 2008, 49.) Sosiaalisen tuen määritelmässä näyttää toistuvan kaksi asiaa. Ihmisellä tulee olla ympärillään riittävästi ihmisiä, joiden apuun voi tarpeen vaatiessa turvautua. Tuen tehtävänä tulee olla myös tyydytyksen tarjoaminen. (Sarason, Levine, Bashman & Sarason 1983, Viljamaan 2003, 25 mukaan.)

3.2 Sosiaalisen tuen muodot

Viljamaa (2003, 25) luokittelee sosiaalisen tuen perustuen Thoitsin (1982, 1986) ja Housen (House, 1981; House, Landis & Umberson, 1988) näkemyksiin. Hän jakaa sosiaalisen tuen neljään osaan, jotka ovat emotionaalinen tuki (pitäminen, empatia, rakkaus), käytännön apu (esim. palvelut, raha, tavara), tiedollinen tuki (neuvot, tieto, apu) ja vertailu- tai vertaistuki (itsearviointin ja -arvostuksen kannalta tarpeellinen tietotuki).

Myös Kumpusalon (1991, 14) määritelmässä sosiaalisesta tuesta on samoja piirteitä. Hän jakaa sosiaalisen tuen viiteen osa-alueeseen, jotka ovat henkinen tuki, emotionaalinen tuki, tiedollinen tuki, toiminnallinen tuki ja aineellinen tuki. Henkistä tukea on yhteisen aatteen, filosofian tai uskon jakaminen. Emotionaalinen tuki tarkoittaa kannustusta, empatian ja rakkauden jakamista. Toiminnallista tukea on muun muassa palveluiden tarjoaminen ja aineellisella tuella tarkoitetaan esimerkiksi rahan ja tavaroiden antamista. Tiedollinen tuki viittaa puolestaan erilaisien neuvojen ja opastuksen antamiseen. (Kumpusalo 1991, 14.)

Caplan (1974) on määrittänyt sosiaalisen tuen yksilöiden ja ryhmien väliseksi kiinnikkeiksi, jotka auttavat oman identiteetin muodostamisessa. Niiden kautta tarjoutuu mahdollisuus saada palautetta omasta käyttäytymisestä ja saada apua psyykkisten voimien mobilisoimisessa ja henkisten ongelmien käsittelyssä. Thoit-

sin (1982) mukaan taas sosiaalinen tuki on ihmisten välistä vuorovaikutusta, johon voivat liittyä myönteiset tunteet, aineellinen apu, informaatio ja palaute. Gottlieb (1983) näkemyksen mukaan sosiaalinen tuki on verbaalista tai ei-verbaalista tietoa tai neuvoa, konkreettista apua tai toimintaa, jonka ihminen saa sosiaalisessa vuorovaikutuksessa toisilta ihmisiltä ja jolla on myönteinen vaikutus tunne-elämään ja käyttäytymiseen. (Kumpusalo 1989, 49–51.)

Kinnusen (1998, 29) mukaan sosiaalinen tuki voi olla luonteeltaan aineellista, tiedollista, taidollista, henkistä tai emotionaalista. Hän näkee sosiaalisen tuen toiminnallisena käsitteenä, joka viittaa niihin käytäntöihin, joiden kautta ihminen itse, hänen lähiyhteisönsä, yksityiset tai julkiset toimijat pyrkivät turvaamaan yksilön hyvinvoinnin. Sosiaalisen tuen toteutumisessa on kyse vuorovaikutteisesta tapahtumasta, jossa tuki saa muotonsa ihmisten keskinäisen, lähiyhteisöjen, järjestöjen, kunnallisten, valtiollisten tai markkinaohjautuneiden toteuttajien toiminnassa.

3.3 Sosiaalisen tuen antajat

Henkilön on oltava jonkinlaisen sosiaalisen verkoston, kuten perheen, ystäväpiirin tai muun ryhmän jäsen saadakseen sosiaalista tukea. Sosiaaliseen verkostoon voidaan katsoa kuuluvaksi virallisia tahoja, kuten julkisen palvelun työntekijöitä ja epävirallisia tahoja, kuten lähipiiri ja suku. (Viljamaa 2003, 24–25.) Kinnusen (1999) tutkimuksen mukaan sosiaalisen tuen tuottajina ovat laajimmillaan käytössä kaikki julkiset palvelut viranomaistahoja myöten. Lähiyhteisön sukulaisuus-, tuttavuus- ja naapuruussuhteet sekä seurakunnat, järjestöt ja vapaaehtoistyö koettiin tärkeäksi. (Kinnunen 2006, 40.) Yksi perheen keskeisistä voimavaroista on perheen ulkopuolelta saatu sosiaalinen tuki. Yhteisiä toimintoja harjoittavien tai muutoin toisiinsa yhteyttä pitävien ihmisten muodostama sosiaalinen verkosto antaa jäsenilleen sekä fyysisistä auttamista että emotionaalista tukea. (Bronfenbrennen 1981b; Burenus & Karlsson 1984; Cochran 1987; Alho 1995, Kinnunen 2006, 39 mukaan.)

Suomalaisten tutkimusten (mm. Kinnunen 1998; Eronen ym. 1998; Eronen ym. 2000) havaintojen mukaan ihmisten verkostot, joista he saavat sosiaalista tukea, vaihtelevat voimakkaasti. Pääosa suomalaisista kokee saavansa sosiaalisen tuensa perheeltään, sukulaisiltaan ja ystäviltään. Melko harvoille ihmisille on muodostunut kolmannelta sektorista tai kirkosta perhesuhteiden täydentäjä, josta tukea odotetaan löytyvän. Viidennes suomalaisista hakee tukensa erityisesti julkiselta sektorilta. Suunnilleen yhtä moni suomalainen kuuluu sosiaalisen tuen hyväosaajiin eli osaa hakea apua niin julkiselta taholta, perheeltä, suvulta kuin järjestöiltäkin. (Astikainen & Hokkanen 2001, 16.)

Raha-automaattiyhdistys selvitti vuonna 2008 suomalaisten auttamishalukkuutta ja luottamusta hyvinvointiyhteiskunnan instituutioihin. Tutkimuksen perusteella suomalaiset luottivat eniten oman lähipiirinsä tukeen, omaan vastuuseen itsestään sekä toisten ihmisten tukeen eli lähimmäisvastuuseen. Näihin luotettiin selvästi ostettavia palveluita tai julkista sektoria enemmän. Kuntaan luotti edes melko vahvasti alle puolet ja järjestöihin neljännes. Erityisesti kaupungissa luotettiin kansalaisjärjestöihin ja maaseudulla lähinaapurustoon. Valtioon luotettiin kaikkein vähiten. (Pessi 2008, 4, 20, 61.)

Kinnunen (1998, 77) jakaa sosiaalisen tuen tuottajat kolmeen eri ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat henkilökohtaiseen tuttavuuteen perustuvat toimijat, kuten perheenjäsenet, sukulaiset ja naapurit. Toisessa ryhmässä ovat vertaisuuteen perustuvat toimijat, kuten lähiyhteisöjen ja järjestöjen jäsenet. Kolmanteen ryhmään kuuluvat syy- ja normiperusteiset toimijat, lähinnä sosiaalista tukea tuottavat julkisen ja yksityisen sektorin ammattiauttajat. Kinnunen (1998, 77–78) sosiaalisen tuen verkostojen jäsentymistä 1990-luvun lopun Suomessa tutkivan väitöskirjan tutkimustulosten mukaan sosiaalisen tuen tuottajien merkitys vaihteli. Sukulaisten merkitys koettiin suureksi. Puolelle vastaajista myös tuttavien tuottama sosiaalisen tuen osuus oli suuri. Julkisen ja yksityisen sektorin sosiaali- ja terveyspalveluiden merkitys koettiin suureksi noin neljännessä vastauksissa ja vajaa viidesosa edusti kolmannen sektorin rooli. Ovaskan (2003, 80) mukaan sosiaalinen tuki toteutuu yhteisöllisillä areenoilla ja on riippuvainen sosiaalisten suhteiden

den rakenteesta ja olemassaolosta. Mitä integroituneempi ihminen on sosiaaliseen yhteisöönsä, sitä enemmän hänellä voi olla käytössään erilaista sosiaalista tukea.

Kinnusen (1998, 77) jaottelun mukaan Mallusjoen Nuorisoseura sijoitetaan sosiaalisen tuen tuottajien toiseen ryhmään. Siinä sosiaalista tukea antavat vertaisuuteen perustuvat toimijat. Seuran toiminnassa sosiaalisen tuen antajina voivat olla seuran jäsenet toisilleen sekä ohjaajat että koko seuran organisaatio. Emotionaalinen tuki voi välittyä seuran toiminnassa jäsenten keskuudessa, kuten myös vertaistuki ja tiedollinen tuki. Myös ohjaajat voivat jakaa tiedollista tukea ja vaikuttaa hyväksyvällä ja arvostavalla asenteella emotionaalista tukea synnyttävään ilmapiiriin. Aineellisen tuen, kuten erilaisten palveluiden ja rahallisen tuen, välittyminen on voimakkaasti riippuvainen seuran päätösvaltaa käyttävistä ihmisistä. Myös kaikki jäsenet voivat yhdessä vaikuttaa esimerkiksi aineelliseen tukeen liittyvien harrastustilojen ja -välineiden kuntoon.

3.4 Sosiaalisen tuen vaikutus

Sosiaalista tukea voidaan kuvata sosiaalisiin suhteisiin liittyvänä positiivisena, terveyttä edistävänä tai stressiä ehkäisevänä tekijänä. Useissa määritelmissä sen vaikutukset liitetään identiteetin muodostumiseen ja kriisitilanteista selviytymiseen sekä muutoksiin mukautumiseen. Mahdollisuus sosiaaliseen tukeen ja tietoisuus sen olemassa olosta on tärkeä koetun terveyden voimavara. (Gothóni 1990; Kumpusalo 1991; Vahtera 1995; Välimaa 2000, Metterin & Haukka-Wacklinin 2006, 55 mukaan.)

Sosiaalisen tuen voidaan nähdä vaikuttavan ihmisen hyvinvointiin joko suoraan tai suojaavasti. Suojaavalla vaikutuksella tarkoitetaan sitä, että sosiaalinen tuki suojaa esimerkiksi stressiä aiheuttavilta tekijöiltä, muttei suoraan edistä esimerkiksi mielenterveyttä. (Cohen & Wills 1985; Thoits 1995; Williams ym. 2004, Ellosen 2008, 50 mukaan.) Sosiaalisen tuen odotetaan vähentävän ihmisten stressioireita, koska ihmistä ympäröivä positiivinen sosiaalinen ympäristö tuottaa sosiaalisen identiteetin vahvistumista, käytännön apua sekä erilaisia sosiaalisen tuen muotoja (House 1981, Ellosen 2008, 51 mukaan).

Tutkimukset (Meehan, Durlak & Bryant 1993; Wolff & Ratner 1999; Grant ym. 2000; Schonfeld 2001; Dantas, Motzer & Ciol 2002) osoittavat sosiaalisen tuen olevan yhteydessä emotionaaliseen hyvinvointiin, mielenterveyden positiivisiin ulottuvuuksiin, kuten onnellisuuteen, tyytyväisyyteen ja itseluottamukseen sekä koherenssin eli yhteenkuuluvuuden tunteeseen. (Sohlman 2004, 49.) Sosiaalisen tuen on todettu vaikuttavan myös koettuun terveyteen tai koetun terveyden paranemiseen sekä suojaavan mielenterveyden häiriöiltä. Sen on todettu myös toimivan puskurina mielenterveyden ongelmien kehittymisen suhteen kielteisten elämäntapahtumien sattuessa. On myös osoitettu, että sosiaalisen tuen puute ja heikko itsetunto altistavat masentuneisuuteen. (Brown ym. 1986; Peltonen 1994; Dalgard, Bjørk & Tambs 1995; Fuhrer ym. 1999; Bailis, Segall & Chipperfield 2001, Sohlmanin 2004, 50 mukaan.)

Mikkola (2006, 40–42) esittelee väitöskirjassaan sosiaalisen tuen puskurivaikutusmallin ja yleisvaikutuksen mallin. Puskurivaikutusmallin mukaan sosiaalinen tuki toimii vaimentimena yksilön ja häntä kuormittavan stressitekijän välillä. Näin ollen sosiaalinen tuki edistää kriisitilanteissa selviytymistä, helpottaa mukautumista muutoksiin, vähentää stressitekijöiden vaikutusta ongelmatilanteissa ja suojelee yksilöä hankalien tilanteiden läpikäymisessä (Cobb 1976; Albrecht & Goldsmith 2003, Mikkolan 2006, 40 mukaan). Tämä malli selittää sosiaalisen tuen vaikutusta erityisesti sellaisissa tilanteissa, joissa akuutti stressitekijä on jo läsnä. Yleisvaikutuksen mallin mukaan sosiaalinen tuki puolestaan vaikuttaa hyvinvointiin huolimatta siitä, onko ihmisen elämäntilanteessa akuutteja stressitekijöitä vai ei. Tuki siis vaikuttaa olosuhteista riippumatta. Sosiaalisissa suhteissa syntyvän tuen nähdään luovan kiinnikkeitä, jotka sitovat ihmisen osaksi yhteisöä ja vastaavat yksilön liittymisen tarpeeseen. Hyvinvoinnin tunnetta syntyy, kun ihminen integroituu osaksi yhteisöä ja näin ollen hyväksytyksi kokemisen tunne vahvistuu. (Callaghan & Morrisey 1993; Stewart 1993; Albrecht, Burleson & Goldsmith 1994, Mikkolan 2006, 41–42.)

3.5 Sosiaalinen tuki tässä tutkimuksessa

Sosiaalinen tuki nähtiin tässä tutkimuksessa koostuvan neljästä tuen osa-alueesta: emotionaalisesta tuesta, vertaistuesta, tiedollisesta tuesta ja aineellisesta tuesta (kuvio 3). Näiden osa-alueiden sisällöt luotiin tätä tutkimusta varten siten, että ne soveltuivat nuorisoseuran toiminnan tutkimiseen ja pohjautuivat nuorisoseurojen toiminta-ajatukseen.

Emotionaalisella tuella tarkoitetaan tunnetta välittämistä, kannustusta, arvostusta ja luottamista. Myös yhteenkuuluvuuden tunne on tärkeä emotionaalisen tuen osa-alue. Sen tutkimisen tarkeys nousee esiin nuorisoseuratoiminnan lähtökohdistta. Eri-ikäisten yhteistoiminta, ryhmissä tapahtuva sosiaalinen kasvu ja ihmisten innostaminen mukaan yhteisölliseen toimintaan liittyvät nuorisoseurojen toiminnan erityispiirteisiin (Aro 2006, 76; Harju 2006, 97). Nuorisoseuratoiminnassa pyritään tarjoamaan nuorille mahdollisuus toimia, osallistua suunnitteluun ja päätöksen tekoon (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Tämän vuoksi emotionaaliseen tukeen liitettiin myös tunne omista vaikutusmahdollisuuksista. Lapsen tai nuoren kokemus kuulluksi tulemisesta ja hyväksyvistä ilmapiiristä ovat tärkeitä emotionaalista tukea lisääviä elementtejä.

Koska tämä tutkimus koskee ryhmätoimintaan osallistuvia lapsia ja heidän vanhempiaan, tärkeänä mahdollisena sosiaalisen tuen lähteenä nähtiin vertaisilta saatu tuki. Vertaisilla tarkoitetaan henkilöitä, usein ikätovereita, jotka ovat suurin piirtein samalla tasolla sosiaalisessa, emotionaalisessa tai kognitiivisessa kehityksessään (Salmivalli 2005, 15). Lapset ovat mukana harrastusryhmissä, joissa he toimivat yhdessä vertaistensa kanssa. Lisäksi yhteistä toimintaa järjestetään tapahtumien, retkien ja kurssien muodossa. Myös seuran talkotoiminnassa on mukana lapsia. Lasten lisäksi myös vanhemmat osallistuvat toimintaan ja heille tarjoutuu tilaisuus tavata toisia lapsiperheiden vanhempia.

Vertaistuki on määritelty kokemukselliseen tietoon pohjautuvaksi sosiaalseksi tueksi, jota annetaan ja saadaan keskenään samankaltaisessa tilanteessa olevien ihmisten välillä (Wann 1995; Hildingh 1996; Nylund 1997; 2000, Jantusen 2008, 23 mukaan). Se on joko vapaamuotoisesti tai organisoidusti järjestäytyntä vas-

tavuoroista tukea ja apua, jota voi saada kahdenkeskisissä suhteissa tai vertaisten muodostamissa ryhmissä (Järvinen & Taajamo 2006, 12). Vuorisen (2002) mukaan vertaistuki on omaehtoista ja yhteisöllistä tukea sellaisten ihmisten kesken, joita yhdistää jokin yhteiskunnan poikkeavaksi määrittelemä kohtalonyhteys. Vertaisryhmätoiminnassa samankaltaisessa tilanteessa ja samoja asioita kokeneet ihmiset jakavat tuntemuksia, tietoa, emootioita ja kokemuksia saaden näin tukea toisiltaan. (Kinnunen 2006, 35.) Vertaisryhmiä voi muodostua esimerkiksi saman ikäisten, samaa työtä, ammattia tai elämäntapaa harjoittavien keskuudessa (Hyväri 2005, 215).

Mallusjoen Nuorisoseura ei järjestä varsinaista vertaistukea antavaa vertaisryhmätoimintaa, jossa vertaisilla on jokin heitä yhdistävä ongelma. Nuorisoseuran toiminnassa vertaiset kuitenkin toimivat yhdessä ja muodostavat siten vertaisryhmiä, jotka voivat tarjota tyydytystä välittömille sosiaalisille ja emotionaalisille tarpeille (Salmivalli 2005, 34). Vertaisryhmään kuuluva henkilö voi tuntea yhteenkuuluvuutta, kokea läheisyyttä ja kumppanuutta. Myös palautteen saaminen itsestään ja sen avulla oman minäkuvan rakentaminen ja tarkentaminen voivat mahdollistua. (Salmivalli 2005, 34.) Vertaisryhmä voi tarjota mahdollisuuden saada eväitä ja aineksia oman identiteetin eli sen, kuka ja millainen minä olen, rakentamiseen (Järvinen & Taajamo 2006, 12). Lasten kohdalla on runsaasti näyttöä siitä, että lapsen kokemus hyväksytyksi ja pidetyksi tulemisesta vertaisryhmässään tukee hänen kehitystään. Kokemus ei-pidetyt ja ei-hyväksytyt asemaan joutumisesta taas on riskitekijä kehitykselle. (Burges ym. 1999; Parker & Asher 1987, Laineen & Neitolan 2002, 15 mukaan.) Vertaisryhmässä opitaan itsetuntemusta, itsetuntoa, vertailua, sosiaalisen todellisuuden tajuamista ja sosiaalisia taitoja (Laine 2005, 206).

Kolmas tässä tutkimuksessa käytetty sosiaalisen tuen alue on tiedollinen tuki. Se koostuu neuvoista ja opastamisesta sekä uuden tiedon oppimisesta. Myös seuran toiminnasta tiedottaminen nähdään kuuluvan osaksi tiedollista tukea. Selkeä ja riittävä tiedottaminen opastaa ja neuvoo lapsiperheitä palvelujen pariin. Nuorisoseuroissa pyritään tarjoamaan mahdollisuus uuden oppimiseen ja ihmisenä kasvamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007).

Uusien käytännön taitojen ja tietojen oppimisen ohella tiedollisen tuen saaminen tarkoittaa tässä tutkimuksessa myös ihmisenä kasvamista. Lasten ja nuorten kohdalla ihmisenä kasvamiseen liittyy sosiaalisten taitojen oppiminen. Sosiaaliset taidot ovat käyttäytymisen muotoja, joita tarvitaan menestymiseen yhteistoimintaa ja sosiaalista vuorovaikutusta vaativissa tilanteissa (Laine 2005, 115). Sosiaalisilla taidoilla viitataan toverisuosioon johtavaan käyttäytymiseen tai sosiaalisessa tilanteessa myönteiseen lopputulokseen johtavaan käytökseen. Sosiaalisina taitoina voidaan pitää muun muassa toverisuhteisiin liittyviä taitoja, itsesääätelykykyä, keskittymistä annettuihin tehtäviin ja omien puolien pitämistä. (Salmivalli 2005, 86.)

Tässä tutkimuksessa sosiaalisten taitojen mittaamisessa käytettiin apuna Greshamin ja Elliotin (1990) sosiaalisten taitojen mittaria. Sen mukaisesti assertiivisuusfaktorin osiot mittaavat myönteisiä toverisuhteita, epäoikeudenmukaisuuden huomaamista ja aloitteellisuutta sosiaalisissa suhteissa. Itsehallintaa mittaava faktori koostuu osioista, jotka mittaavat maltin säilyttämistä, toisten hyväksymistä ja asiallista kavereihin suhtautumista. Yhteistyön faktoriin sisältyy osioita muun muassa tottelevaisuuden ulottuvuudesta. Osioita ovat esimerkiksi tarkkaavaisuus ohjeisiin, tehtävien suorittaminen kunnolla ja välineiden laittaminen paikoilleen. (Salmivalli 2005, 82–83.)

Aineellisen tuen nähdään tässä tutkimuksessa sisältävän erilaisten palveluiden ja aineellisen tuen, kuten rahan ja avustusten (esim. stipendit), lahjoitusten, tavaroiden, tilojen ja välineiden saamisen. Mallusjoen Nuorisoseuran jäsenilleen tarjoamia palveluita ovat erilainen harrastustoiminta, koulutukset, kurssit, tapahtumat ja retket. Mallusjoen Nuorisoseuran omistama ja ylläpitämä Mallusjoen seuratalo toimii harrastusryhmien ja erilaisten tilaisuuksien tapahtumapaikkana. Seuratalon tiloja voi myös vuokrata yksityiskäyttöön.

<p>EMOTIONAALINEN TUKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ välittäminen ❖ kannustaminen ❖ arvostaminen ❖ luottaminen ❖ hyväksyntä ❖ yhteenkuuluvuus ❖ vaikuttamisen mahdollisuus ❖ kuulluksi tuleminen 	<p>TIEDOLLINEN TUKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ neuvot ❖ opastaminen ❖ tiedottaminen ❖ oppiminen -> tiedot ja taidot ❖ ihmisenä kasvaminen -> sosiaaliset taidot
<p>VERTAISTUKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vastavuoroinen tuki ja apu ❖ yhteenkuuluvuus ❖ läheisyys ❖ kumppanuus ❖ kaveruus ❖ palautteen saaminen 	<p>AINEELLINEN TUKI</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ palvelut (harrastukset, koulutukset, kurssit, tapahtumat, retket) ❖ raha (esim. stipendit) ❖ tavarat ❖ tilat ja välineet ❖ lahjoitukset

KUVIO 3. Sosiaalinen tuki tässä tutkimuksessa

3.6 Kolmas sektori ja nuorisoseura sosiaalisen tuen antajina

3.6.1 Kolmas sektori ja sosiaalinen tuki

Kaikenlaiseen kolmannen sektorin toimintaan sisältyy muotoja, jotka voidaan tulkita sosiaalisiksi tueksi tai hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Esimerkiksi erilaisten urheilu-, vapaa-aika- ja kulttuurijärjestöjen toiminnassa mukanaolo sinällään ehkäisee sosiaalisten ongelmien syntymistä tai estää niiden näkyviksi tulon. (Kinnunen 1999, 104.) Kolmannella sektorilla voi olla ja on merkittävä asema monien tärkeiden erityisryhmien hyvinvoinnin takaajana, vaihtoehtoisten tuen muotojen kehittäjänä ja joillekin myös ensiarvoisen tuen lähteenä. Kolmas sektori toimii myös yhteiskuntaa ja taloutta hyödyntävänä demokratian ja kansalaisosallistumisen vahvistajana ja sosiaalisen pääoman tuottajana. (Möttönen & Niemelä 2005, 205.)

Kolmas sektori muodostaa sosiaalisen tuen näkökulmasta moni-ilmeisen ja hyvin laajan toiminta-areenan. Kolmas sektori edustaa sosiaalisen tuen muotoa, jossa

tuki perustuu tuttavuuteen, vertaisuuteen, yksilölliseen vastuuseen ja samaistumiseen. Kansalaiset saavat sosiaalista tukea ilman julkisen väliintuloa. Sosiaalinen tuki toteutuu kolmannessa sektorissa usein vuorovaikutteisesti siten, että niin sanottu autettava on myös auttaja. Tällaisen tuen perusolemus rakentuu omaehtoisuuteen, autonomisuuteen ja vapaaehtoisuuteen. (Kinnunen 1999, 110.)

Sosiaalisen tuen tuottamisen mielessä kolmas sektori voidaan ymmärtää selkeitä organisatorisia muotoja saavana järjestöllisenä, osuustoiminnallisena tai säätiöityneenä yhdistystoimintana (Kinnunen 1999, 105). Järjestöt ovat sosiaalisia yhteisöjä, jotka luovat yhteenkuuluvuuden tunnetta ja ylläpitävät sosiaalista integraatiota. Ihmiset ovat vastavuoroisessa vuorovaikutuksessa toistensa kanssa saaden ja antaen toisilleen tukea jokapäiväisessä elämässään. (Rönberg 1998, 18.) Sosiaalisen eheyden yhteiskunnassa järjestöillä on itsenäinen ja oma paikkansa ja tehtävänsä toimia ikään kuin kansalaisyhteiskunnan perustana. Niiden yhteisöllisyystehtävää ei voida korvata palvelujärjestelmillä. (Möttönen & Niemelä 2005, 207–208.)

Harrastus- ja elämäntapayhdistykset voivat yhdistää erilaisista lähtökohdista peräisin olevia ihmisiä ja toimia siten, että luottamus muihin ihmisiin yleensä kasvaa. Harrastusyhdistykset tarjoavat vastapainoa kiireiselle työelämälle ja vaikuttavat positiivisesti ihmisten jaksamiseen työelämässä. (Ilmonen 2004, Möttösen & Niemelän 2005, 125 mukaan.) Myös kansalaisten keskinäinen vapaamuotoinen heikosti organisoitunut, pysyväisluonteinen tai tilannekohtaisesti muotoutunut toiminta voi kuulua kolmanteen sektoriin. Tällaista on muun muassa talkoot, naapurisuusapu tai hetkellisesti organisoitu avustustoiminta. (Kinnunen 1999, 105.)

Petri Kinnunen (1998) tarkasteli väitöskirjassaan kansalaisten sosiaalisen tuen tuottamistapoja. Tutkimuksen aineisto muodostui asukas- ja palveluntuottajakyselyistä sekä tilastollisista tietokannoista. Tutkimustulosten mukaan kahdella kolmasosalla vastaajista ei ollut aktiivista suhdetta kolmannen sektorin sosiaalisen tuen muotoihin. Vastaavasti kolmasosa koki niiden merkityksen tärkeäksi. Kinnunen (1998) toteaa tutkimuksessaan kolmannen sektorin aseman haasteelliseksi. Toisaalta sen tuottamat hyvinvointipalvelut ja sosiaalisen tuen muodot ovat laa-

jasti saavutettavissa ja toimintaperiaatteiltaan elastisia ja mukavia. Ne eivät ole kuitenkaan löydettävissä kaikilta alueilta, joten ongelmana on alueellinen saavutettavuus ja kattavuus. (Kinnunen 1998, 95, 104.)

Raha-automaattiyhdistyksen vuonna 2008 tekemän tutkimuksen mukaan suomalaiset ovat eri instituutioista kaikkein tyytyväisimpiä kolmannen sektorin kansalaisjärjestöjen kantamaan vastuuseen suomalaisten hyvinvoinnista. Lähes puolet toivovat järjestöjen vastuun säilyvän nykyisellä tasolla. Suomalaiset näkevät järjestöjen roolin hyvinvointityössä kansalaisten konkreettisessa auttamisessa ja vapaaehtoistoiminnan järjestämisessä. Järjestöihin suunnataan vahvoja hyvinvointiin liittyviä odotuksia. (Pessi 2008, 54–55.)

3.6.2 Nuorisoseuratoiminta ja sosiaalinen tuki

Kansalaisjärjestönä nuorisoseuraliike sijoittuu kolmannen sektorin järjestöllisiin toimijoihin. Tässä tutkimuksessa sosiaalinen tuki koostuu neljästä osa-alueesta, jotka ovat emotionaalinen tuki, vertaistuki, tiedollinen tuki ja aineellinen tuki. Mikäli nuorisoseurojen toiminta on myös käytännössä sen painottamien arvojen suuntaista, voi sillä olla tärkeä asema lapsiperheiden sosiaalisen tuen tuottajana.

Nuorisoseuratoiminnan arvojen mukainen yksilön arvostaminen, toimiminen yhdessä yhteiseksi hyväksi eri-ikäisten ihmisten kesken ja omien vaikuttamismahdollisuuksien ja kuulluksi tulemisen tunne liittyvät emotionaaliseen tukeen (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Nuorisoseuraliike voi olla tärkeä aktiivisten kansalaisten kasvattaja. Liikkeen toiminnot voivat innostaa ihmisiä astumaan kotinsa ulkopuolisiin yhteisöllisiin toimintoihin. (Harju 2006, 97.) Toiset ihmiset ja yhdessä toimiminen ovat sosiaalisen tuen lähteitä. Vertaistuki voi toteutua nuorisoseuratoiminnan luonteeseen liittyvien tiiviin ryhmätoiminnan ja yhdessä toimimisen kautta.

Toiminnassa mukana olevat voivat saada myös tiedollista tukea. Nuorisoseurat pyrkivät tarjoamaan mahdollisuuden uuden oppimiseen ja ihmisenä kasvamiseen yhteiskunnassa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Tiedolliseen tukeen voi-

daan myös liittää sosiaalisten taitojen oppiminen, jonka oppiminen mahdollistuu ryhmätoiminnan kautta. Nuorisoseura voi antaa eväitä sekä omaan kasvuun ja oppimiseen kehittävän toiminnan kautta että yhteiseen kasvuun yhdessä tekemisen avulla (Harju 2006, 96). Nuorisoseurat voivat toimia myös aineellisen tuen tuottajina tarjoamalla käyttöön esimerkiksi palveluitaan tai tilojaan sekä antamalla lahjoituksia tai rahallista tukea.

Nuorisoseuraliike on ollut keskeinen osa suomalaista kansalaisyhteiskuntaa yli sadan vuoden ajan. Liikkeellä on paljon annettavaa myös 2000-luvun kansalaisten yhteiskunnan rakentamisessa edellyttäen, että se ottaa viime vuosikymmeniä näkyvämmän roolin ihmisten hyvinvoinnin mahdollistajana. Tällä tarkoitetaan kulttuuritarjontaa, nuorisokasvatusta, elinikäistä oppimista ja kasvamista sekä kylien kehittämistä. (Harju 2006, 103.) Nuorisoseuratoiminta on yhteiskunnallisesti merkittävää ja ihmisten hyvinvointia edistävää. Toimintaryhmissä eri-ikäiset ihmiset saavat toteuttaa luovuuttaan, ryhmissä tapahtuu sosiaalista kasvua ja niissä synnytetään ja pidetään yllä sosiaalista pääomaa. (Aro 2006, 76.) Jos näin tapahtuu myös käytännössä, on nuorisoseuroilla tärkeä rooli sosiaalisen tuen tuottajana kolmannessa sektorissa.

Kuusi nuorisoseuraa on mukana Hyvän elämän palveluita kolmannelta sektorilta 2008–2010 -hankkeessa, jonka tavoitteena on, että yksitoista omaleimaista paikallista tai alueellista yhdistystä tuottavat hyvän elämän palveluita kotipaikkakuntansa hyvinvointipalveluihin (Euroopan unioni. Euroopan sosiaalirahasto 2008). Suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan rakentuessa uudelleen palvelutuotantoon haetaan uusia toimintamalleja, joilla voidaan vastata uusiin hyvinvoinnin haasteisiin (Hollolan Nuorisoseura ry 2008). Nuorisoseurojen mukaan ottaminen hankkeeseen merkitsee uskoa siihen, että seurat voivat toimia hyvinvointia lisäten. Sosiaalisen tuen muodot, kuten esimerkiksi vertaistuki, välittävä ilmapiiri ja yhteenkuuluvuuden tunne, ovat juuri näitä hyvinvointia lisääviä asioita nuorisoseurojen toiminnassa. Järjestöjen kautta saatava yhteisöllisyyden, vertaistuen ja välittämisen hengen sisällyttäminen palvelutuotantoon ammatillisen työn rinnalle ja sen sisälle lisää oleellisesti yhteiskunnan hyvinvointia (Hentinen 2008).

On myös olemassa se vaara, että nuorisoseurojen toiminta ei tänä päivänä ohjaudu sen alkuperäisten toimintaperiaatteiden mukaisesti. Lasten ja nuorten harrastus- ja vapaa-ajan toimintaa voi myös järjestää ainoastaan liikunnan ilon vuoksi arvo maailman jäädessä taka-alalle. Tämän kaltaiset muutokset ovat olleet tavanomaisia 2000-luvun Suomessa. Järjestökentässä on tapahtunut sellainen muutos, että urheilu- ja harrastusyhdistysten määrä on lisääntynyt ja vastaavasti poliittis-ideologisten yhdistysten määrä on vähentynyt (Möttönen & Niemelä 2005, 125). Vaikka yleisesti katsotaan, että yhdistystoiminta lisää sosiaalista pääomaa, Ilmonen (2004) on epäillyt, ettei näin tapahdu mikäli poliittis-ideologinen osallistuminen heikkenee harrastusyhdistysten kasvun kustannuksella (Möttönen & Niemelä 2005, 125). Järjestötoiminnan painopisteen siirtyminen kauemmas yhteiskunnallisista asioista on vähentänyt kolmannen sektorin merkitystä yhteiskunnallisena toimijana (Hämäläinen & Heiskala 2004, Möttösen & Niemelän 2005, 125 mukaan).

4 TUTKIMUKSEN TARKOITUS JA TUTKIMUSONGELMAT

Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää, millaista sosiaalista tukea Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevat lapsiperheet kokevat saavansa seuran toiminnasta. Tutkimus kohdistetaan harrastusryhmissä mukana oleviin 7–15-vuotiaisiin lapsiin ja heidän vanhempiinsa. Vanhempien ja lasten kokemuksia selvitetään erikseen. Tutkimuksen tarkoituksena on myös kartoittaa, mitkä sosiaalisen tuen piirteet vanhempien kokemuksen mukaan näyttäytyvät voimakkaina Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa. Tutkimuksessa pyritään myös selvittämään, missä asioissa vanhemmat toivoisivat seuran toiminnan kehittyvän ja mitä sosiaalisen tuen piirteitä tulisi toiminnassa vahvistaa. Mallusjoen Nuorisoseuran lapsiperheille suunnatusta toiminnasta ei ole tehty aiempaa tutkimusta. Tarkoituksena onkin siis tuottaa tietoa, jota Mallusjoen Nuorisoseura voi käyttää hyödyksi kehittäessään seuran lapsiperheille suunnattua toimintaa.

Tutkimusongelmat ovat:

1. Millaista sosiaalista tukea Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan osallistuvat lapset ja vanhemmat kokevat saavansa osallistuessaan seuran toimintaan?
2. Mitkä sosiaalisen tuen piirteet näyttäytyvät vanhempien kokemuksen mukaan voimakkaina Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa?
3. Mitä sosiaalisen tuen piirteitä tulisi vanhempien mielestä vahvistaa Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa? Miten toimintaa tulisi muuten kehittää?

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

5.1 Tutkimusmenetelmä

Tutkimusongelma ja tutkimuksen tarkoitus määrittelevät, millä menetelmällä tutkimusta lähdetään tekemään (Heikkilä 2004, 16). Tähän tutkimukseen valittiin kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä, joka antaa yleisen kuvan muuttujien eli mitattavien ominaisuuksien välisistä suhteista ja eroista. Kvantitatiivinen menetelmä on tutkimustapa, jossa tietoa tarkastellaan numeerisesti. Tutkittavia asioita ja niiden ominaisuuksia käsitellään yleisesti kuvaillen numeroiden avulla. Määrällinen tutkimusmenetelmä vastaa kysymyksiin, *kuinka moni, kuinka paljon tai miten usein*. (Vilkkä 2007, 13–14.)

Määrällisessä tutkimuksessa tutkimusaineisto voidaan kerätä kyselylomakkeella, haastattelulomakkeella, systemaattisella havainnoinnilla, käyttämällä valmiita rekistereitä ja tilastoja tai muita aineistoja (Vilkkä 2007, 35). Itse kerättävissä aineistoissa on tutkimusongelman perusteella päätettävä, mikä tiedonkeruumenetelmä tilanteeseen parhaiten soveltuu. Tutkimuksen tavoite, tutkittavan asian luonne, aikataulu ja budjetti vaikuttavat tiedonkeruumenetelmän valintaan. (Heikkilä 2004, 18–19.)

Tämän tutkimuksen aineistonkeruumenetelmänä käytettiin kyselytutkimusta, sillä tarkoituksena oli kartoittaa mahdollisimman monen Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan osallistuvan lapsen ja heidän vanhempiensa kokemuksia seuran toiminnasta saadusta sosiaalisesta tuesta. Suunnitelmallisesta kysely- tai haastattelututkimuksesta käytetään nimitystä survey-tutkimus. Se on tehokas ja taloudellinen tapa kerätä tietoa, kun tutkittavia on paljon. (Heikkilä 2004, 19.) Tutkimukseen voidaan saada paljon henkilöitä ja heiltä voidaan myös kysyä monia asioita (Hirsjärvi ym. 2004, 184). Kyselytutkimuksen käyttö mahdollisti jokaisen perusjoukon jäsenen tutkimisen. Perusjoukolla tarkoitetaan tutkittavaa kohdejoukkoa, josta tieto halutaan (Heikkilä 2004, 33–34).

Tutkimuksen tekoon osallistui kaksi tutkijaa, jotka toimivat yhdessä koko tutkimusprosessin ajan. Toinen tutkija oli sosiaalialan ja toinen hoitotyön koulutusohjelmasta. Useamman tutkijan osallistumista tutkimuksen toteuttamiseen aineistonkerääjinä ja erityisesti tulosten analysoijina ja tulkitsijoina kutsutaan tutkijatriangulaatioksi (Hirsjärvi ym. 2004, 218).

5.2 Tutkimuksen kohderyhmä

Tutkimuksen tekijän on päätettävä, miten tutkittavat valitaan ja miten paljon tutkittavia tarvitaan (Hirsjärvi ym. 2004, 167). Ensin on määriteltävä tutkimuksen perusjoukko eli tutkittava kohdejoukko, josta tietoa halutaan (Heikkilä 2004, 34). Kokonaisotanta tarkoittaa koko perusjoukon ottamista mukaan tutkimukseen (Vilka 2007, 52). Kokonaistutkimus kannattaa tehdä, jos perusjoukko on pieni. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa se kannattaa tehdä yleensä aina, jos yksiköiden lukumäärä on alle sata. (Heikkilä 2004, 33.)

Tämä tutkimus tehtiin Mallusjoen Nuorisoseuran harrastustoimintaan osallistuville 7–15-vuotiaille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Tiedot harrastustoimintaan osallistuvista lapsista saatiin Mallusjoen Nuorisoseuran ryhmien ohjaajien kautta. Kyseessä oli kokonaistutkimus, jossa jokainen perusjoukon jäsen tutkittiin. Tutkimuksen kohderyhmäksi päädyttiin valitsemaan 7–15-vuotiaat, koska merkittävä osa Mallusjoen Nuorisoseuran lapsille järjestämästä toiminnasta on tarkoitettu

kouluikäisille. Toinen syy ikävalintaan oli se, että alle kouluikäiset lapset eivät olisi voineet vastata kyselylomakkeeseen kirjallisesti. Heidän olisi myös ollut vaikea jäsentää kokemuksiaan sosiaalisesta tuesta. Sosiaalista tukea haluttiin tutkia kokonaisvaltaisesti lapsiperheiden näkökulmasta ja tämän vuoksi kysely lähetettiin myös vanhemmille.

5.3 Aineiston keruu

Kysely toteutettiin postikyselynä. Postikyselyssä lomake lähetetään tutkittaville, jotka täyttävät sen itse ja postittavat takaisin tutkijalle. Menettelyn etuina on nopeus ja vaivaton aineiston saanti. Vastaavasti sen ongelmana voi olla kato. Kadon suuruus riippuu vastaajajoukosta ja tutkimuksen aihepiiristä. (Hirsjärvi ym. 2004, 185.) Postikyselyä käyttäessä ei voida varmasti tietää, ovatko vastaukset otokseen valitun henkilön antamia (Heikkilä 2004, 66). Harrastusryhmien ohjaajien kautta saatiin ryhmien osallistujaluettelot, joista poimittiin kaikkien 7–15-vuotiaiden lasten nimet ja yhteystiedot. Kyselylomakkeita sisältävät kirjeet postitettiin yhteensä 52 perheelle. Lapsille lomakkeita lähetettiin yhteensä 77 kappaletta ja vanhemmille 104. Jokaiseen perheeseen lähetettiin kaksi vanhempien lomaketta tietämättä, onko perheessä yksi vai kaksi vanhempaa. Vastausaikaa kyselyyn oli noin puolitoista viikkoa. Vanhempia muistutettiin vastaamisesta sähköpostitse.

Kyselylomakkeita palautettiin yhteensä 27 perheestä. Perheiden osalta vastausprosentti oli 52. Lasten lomakkeita palautui 40, joten vastausprosentiksi tuli 52. Vanhemmista lomakkeen palautti 45. Vastausprosenttia ei voitu vanhempien kohdalla laskea, sillä perheisiin kuuluvien vanhempien kokonaismäärä ei ollut tiedossa. Palautus tapahtui postitse kyselyn mukana lähetettyjen kirjekuorien ja postimerkkien avulla.

5.3.1 Kyselylomakkeen suunnittelu

Kyselylomakkeen suunnittelu vaatii kirjallisuuteen tutustumista, tutkimusongelman pohtimista ja täsmentämistä, käsitteiden määrittelyä ja tutkimusasetelman

valintaa. Suunnitteluvaiheessa tulee huomioida myös, miten aineisto myöhemmin käsitellään. Kysymyksiä ja vastausvaihtoehtoja suunniteltaessa on mietittävä, kuinka tarkkoja vastauksia halutaan ja kuinka tarkkoja tietoja on mahdollista saada. (Heikkilä 2004, 37.)

Tässä tutkimuksessa lapsille ja vanhemmille tehtiin omat kyselylomakkeet. Kysymykset muodostettiin sosiaalisen tuen teoriapohjaan perustuen. Lisäksi varmistettiin, että kukin kysymys on tarkoituksenmukainen Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamaan toimintaan nähden. Taustatietoja lukuun ottamatta jokainen vastaajille esitetty väittämä liittyi joko sosiaalisen tuen emotionaalisen, vertais-, tiedollisen tai aineellisen tuen osa-alueeseen. Kyselylomaketta suunniteltaessa varmistettiin, että kysymyksillä saadaan vastaukset tutkimusongelmiin. Kysymyksistä pyrittiin tekemään selkeitä ja helposti ymmärrettäviä. Lasten kohdalla kysymysten ymmärrettävyyteen kiinnitettiin erityistä huomiota käyttämällä yksinkertaisia sanoja ja ilmaisuja.

Kyselylomake testattiin kolmella aikuisella ja kahdella lapsella. Vaikka lomake tehdään kuinka huolellisesti, tulee se aina antaa kohdejoukon edustajille vastattavaksi. Testaamiseen riittää 5–10 henkeä, jotka pyrkivät aktiivisesti selvittämään kysymysten ja ohjeiden selkeyden ja yksiselitteisyyden, vastausvaihtoehtojen sisällöllisen toimivuuden ja vastaamisen raskauden sekä vastaamiseen kuluvan ajan. (Heikkilä 2004, 61.) Testaamisen jälkeen lomakkeeseen tehtiin hieman muutoksia. Lasten lomakkeista poistettiin sanoja, jotka kyselyn testanneet lapset kokivat liian vaikeiksi. Kahdella väittämällä selvitettiin samaa asiaa, joten toinen niistä poistettiin.

Sekä lasten että vanhempien kyselylomakkeet lähetettiin perheisiin yhdessä kirjekuoressa. Mukaan laitettiin myös saatekirje, jonka tehtävänä on motivoida vastaajia täyttämään lomake ja selvittää tutkimuksen taustaa ja vastaamista (Heikkilä 2004, 61). Saatekirjeen (liite 1) lisäksi vastaajia pyrittiin motivoimaan julkaisemalla tutkimuksesta kertova kirjoitus Mallusjoella ilmestyvässä Mallusjoki-lehdessä ennen kyselyiden lähettämistä.

5.3.2 Kyselylomakkeen rakenne

Lasten kyselylomakkeella (liite 2) selvitettiin, millaista sosiaalista tukea Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan osallistuvat 7–15-vuotiaat lapset kokevat saavansa toiminnasta. Lapsilta kysyttiin taustatietoja liittyen heidän ikäänsä, asuinpaikkaansa ja heidän omaan ja vanhempiensa toimimiseen nuorisoseurassa (liite 2/1 kysymykset 1–5). Taustatietojen kysymystyyppeinä käytettiin avoimia, suljettuja ja sekamuotoisia kysymyksiä. Avoimet kysymykset ovat laadullisia kysymyksiä, jotka eivät anna vastausvaihtoehtoja ja joihin vastaaja voi kirjoittaa sanallisen vastauksen vapaasti (Vilkkä 2007, 62). Suljetuissa eli vaihtoehdot antavissa kysymyksissä on valmiit vastausvaihtoehdot, joista ympyröidään tai rastitaan sopiva tai sopivat. Sekamuotoisissa kysymyksissä osa vastausvaihtoehdoista on annettu ja osa on avoimia. (Heikkilä 2004, 50–52.)

Lasten kyselylomakkeen varsinainen sosiaalisen tuen kokemuksia kartoittava osa rakennettiin Likertin asteikkoa käyttäen. Likertin asteikko on mielipideväittämässä käytetty järjestysasteikon tasoinen asteikko, jossa toisena ääripäänä on yleensä ”täysin samaa mieltä” ja toisena ääripäänä ”täysin eri mieltä” (Heikkilä 2004, 53). Lomake piti sisällään 45 väittämää, jotka liittyivät sosiaalisen tuen neljään muotoon – emotionaaliseen tukeen, vertaistukeen, tiedolliseen tukeen ja aineelliseen tukeen. Vastaaja valitsi kunkin väittämän kohdalla sopivan vaihtoehdon asteikolta ”täysin eri mieltä”, ”jokseenkin eri mieltä”, ”jokseenkin samaa mieltä” tai ”täysin samaa mieltä”. Suurin osa väittämistä liittyi harrastustoiminnan kautta välittyvään sosiaaliseen tukeen. Osa väittämistä koski myös muita seuran tarjoamia palveluita.

Väittämistä kaksitoista laadittiin selvittämään lasten kokemuksia emotionaalisesta tuesta (liite 2/2 väittämät 6–15; liite 2/4 väittämät 41–42). Väittämät koskivat lasten tunnetiloja harrastukseen lähtiessä ja sieltä saapuessa, lasten tunteita huomioiksi tulemisesta, ohjaajan roolia kannustavana, rohkaisevana, luotettavana ja auttavana aikuisena sekä lasten vaikutusmahdollisuuksia ja kuulluksi tuleamista. Nämä ilmentävät emotionaalisen tuen ja nuorisoseurojen toiminta-arvojen, kuten välittämisen, kannustamisen, arvostamisen ja vaikutusmahdollisuuksien tarjoami-

sen välittymistä seuran toiminnassa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009; Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007).

Lasten vertaistuen kokemuksia kartoittavia väittämiä laadittiin lomakkeeseen yksitoista kappaletta. Niiden avulla selvitettiin vertaistukeen liittyvien yhteenkuuluvuuden, läheisyyden ja kumppanuuden tunteiden välittymistä lasten kesken (Salmivalli 2005, 34). Väittämät liittyvät uusien kavereiden saamiseen, kavereiden tärkeyteen, toisiin tutustumiseen, kiusaamiseen ja yksin jäämiseen (liite 2/2 väittämät 16, 19; liite 2/3 väittämät 22, 23, 26). Vertaistuen ilmenemistä selvitettiin myös kartoittamalla lasten kokemuksia vastavuoroisesta toiminnasta vertaisten kesken ja palautteen saamisesta omasta itsestään (liite 2/2 väittämät 17, 18, 20; liite 2/3 väittämät 21, 24, 25). Nämä väittämät liittyvät lasten keskinäiseen luottamiseen, auttamiseen ja kannustamiseen.

Tiedollista tukea koskevat väittämät laadittiin selvittämään kahta eri asiaa. Nuorisoseurojen pyrkimys tarjota mahdollisuus uuden oppimiseen johti käytännön tietojen ja taitojen oppimiskokemusten selvittämiseen (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Sosiaalisten taitojen oppiminen ja hallitseminen taas liittyvät osaksi ihmisenä kasvamista, jota nuorisoseurat myös toiminnassaan painottavat (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Käytännön tietoja ja taitoja selvittämään laadittiin neljä väittämää koskien uusien asioiden oppimista, onnistumisen hetkien määrää ja harrastuksessa tehtävien asioiden haasteellisuutta ja helppoutta (liite 2/3 väittämät 27–30). Lisäksi selvitettiin yhdellä väittämällä, osaako ohjaaja neuvoa tarvittaessa lapsia (liite 2/4 väittäjä 43). Tämä vaikuttaa välillisesti oppimiseen. Sosiaalisten taitojen osalta selvitettiin kymmenellä väittämällä lasten kokemuksia omien taitojen esiintymisestä ja vahvuudesta heidän ollessaan mukana seuran toiminnassa (liite 2/3 väittämät 31–38; liite 2/4 väittämät 39–40). Tähän päädyttiin, sillä sosiaalisten taitojen oppimista lapset eivät olisi voineet määritellä. Olisi ollut mahdotonta eritellä, mitä sosiaalisia taitoja lapset kokevat oppineensa juuri Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana ollessaan ja mitkä taidot ovat muualla opittuja. Sosiaalisten taitojen väittämiä rakentaessa käytettiin apuna Greshamin ja Elliotin (1990) sosiaalisten taitojen mittaria (Salmivalli 2005, 82).

Seitsemän väittämää laadittiin selvittämään lasten kokemuksia Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamasta aineellisesta tuesta (liite 2/4 väittämät 44–50). Aineellinen tuki tarkoitti lasten kohdalla nuorisoseuran tarjoamien harrastus- ja vapaa-ajan toimintojen riittävää tarjontaa sekä harrastustilojen- ja välineiden riittävyyttä ja kuntoa.

Vanhempien kyselylomakkeella (liite 3) selvitettiin, millaista sosiaalista tukea vanhemmat kokivat saavansa osallistuessaan Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan. Lisäksi selvitettiin, mitkä sosiaalisen tuen piirteet näyttäytyivät vanhempien kokemuksen mukaan voimakkaina ja mitä piirteitä tulisi heidän mielestään vahvistaa seuran toiminnassa. Vanhemmilta kysyttiin myös kolme asiaa, joita he toivoisivat seuran toimintaan lisää tai joihin haluaisivat muutosta. Taustatietoja vanhemmilta kysyttiin liittyen heidän omaan ja lastensa toimimiseen nuorisoseurassa (liite 3/1 kysymykset 3–8). Vanhemmilta selvitettiin myös vastaajan asema perheessä (äiti vai isä), perheen lasten lukumäärä ja kodin sijainti. Taustatietojen kysymystyyppeinä käytettiin avoimia, suljettuja ja sekamuotoisia kysymyksiä.

Vanhempien kyselylomakkeen sosiaaliseen tukeen liittyviä kokemuksia kartoittava osa sisälsi 39 väittämää, joiden esittämisessä käytettiin Likertin asteikkoa (liite 3). Vastaajat valitsivat kunkin väittämän kohdalla sopivan vaihtoehdon asteikolta ”täysin eri mieltä”, ”jokseenkin eri mieltä”, ”jokseenkin samaa mieltä” tai ”täysin samaa mieltä”. Väittämät liittyivät sosiaalisen tuen neljään muotoon – emotionaaliseen tukeen, vertaistukeen, tiedolliseen tukeen ja aineelliseen tukeen. Osa väittämistä kartoitti vanhempien kokemuksia lastensa toimimisesta seurassa ja osa seuran toimintaa kokonaisuudessaan.

Emotionaalisen tuen kokemuksia kartoittamaan laadittiin kymmenen väittämää. Väittämillä selvitettiin vanhempien kokemuksia seuran me-hengestä ja ilmapiiristä sekä seuran toimimisesta asuinalueen ihmisten yhdistäjänä (liite 3/2 väittämät 16, 17; liite 3/4 väittäjä 44). Lisäksi vanhemmilta kartoitettiin välittämisen ja hyväksynnän tunteiden välittymistä lasten harrastusryhmissä. Tämä tehtiin kysymällä vanhemmilta lasten tunnetiloista harrastukseen lähtiessä ja sieltä palattaessa, ohjaajien roolista ja vanhempien luottamuksesta ohjaajia kohtaan (liite 3/2

väittämät 10, 12, 13, 15). Kysyttävät asiat ilmentävät emotionaalisen tuen ja nuorisoseuran toiminta-arvojen, kuten yhteenkuuluvuuden, välittämisen ja luottamisen tunteiden välittymistä seuran toiminnassa. Vanhemmilta selvitettiin myös emotionaaliseen tukeen kuuluvan ja nuorisoseurojen korostaman vaikuttamisen tunteen kokemuksia. Vaikuttamista mitattiin vanhempien mahdollisuutena vaikuttaa seuran tarjoaman toiminnan sisältöön (liite 3/2 väittävä 11). Vaikuttamista ilmentävinä asioina kartoitettiin myös palautteen antamisen mahdollisuutta harrastusryhmien ohjaajille tai seuran muille henkilöille (liite 3/4 väittävä 46). Myös vanhempien kokemuksia seuran kanssa tehtävästä yhteistyöstä selvitettiin, sillä sen nähtiin olevan hyvin toimiessaan yksi vaikuttamisen keino (liite 3/4 väittävä 45).

Vanhempien vertaistuen kokemuksia mittaavia väittämiä laadittiin yhteensä kolmetoista kappaletta. Väittämistä suurin osa selvitti vanhempien kokemuksia itselleen välittyvästä vertaistuesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa. Vertaistukea mitattiin vanhempien sosiaalisten suhteiden luomista, sosiaalista verkostoa ja uusiin ihmisiin tutustumista kartoittamalla (liite 3/2 väittävä 19; liite 3/3 väittämät 25–29). Mitattavia asioita olivat lisäksi tuen saaminen toisilta vanhemmilta, tutustumisen helppous ja tärkeys sekä yhdessäolo toisten vanhempien kanssa (liite 3/2 väittämät 20–22; liite 3/3 väittämät 23–24). Lisäksi kahdella väittämällä selvitettiin vanhempien näkemyksiä lastensa vertaistuen kokemuksista (liite 3/2 väittämät 14, 18). Kysyttäviä asioita olivat lasten uusien kavereiden saaminen harrastuksen kautta ja harrastusryhmässä tapahtuvasta kiusaamisesta kertominen vanhemmalle.

Vanhempien tiedollisen tuen kokemusten mittaamisessa keskityttiin Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa koskevan tiedottamisen riittävyteen (liite 3/3 väittämät 30–32). Vanhempien kokemuksia tiedottamisesta kartoitettiin koskien seuran toimintaa kokonaisuudessaan ja erityisesti lasten harrastusryhmiä. Tiedottamisen riittävyden tutkiminen koettiin tärkeäksi, sillä selkeällä ja tehokkaalla tiedottamisella perheitä opastetaan ja neuvotaan toiminnan pariin. Tiedottamisen lisäksi mitattiin vanhempien kokemuksia lastensa uuden oppimisesta, joka oli tapahtunut seuran toiminnan kautta (liite 3/3 väittämät 33–34).

Vanhempien kokemuksia aineellisen tuen saamisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mitattiin yhdentoista väittämän avulla. Vanhemmat arvioivat palveluiden, kuten harrastusten ja muun toiminnan riittävyyttä sekä tilojen toimivuutta, turvallisuutta ja saavutettavuutta (liite 3/4 väittämät 35–43). Lisäksi vanhemmat arvioivat Mallusjoen Nuorisoseuraa suoranaisen rahallisen tuen sekä talkooavun, lahjoitusten, tavaroiden tai muun aineellisen tuen antajana (liite 3/4 väittämät 47–48).

Vanhempien kyselylomakkeen sosiaalisen tuen eri piirteiden näyttäytymisen voimakkuutta kartoittava kysymys rakennettiin Likertin asteikkoa käyttäen (liite 3/5 kysymys 49). Vanhemmilta kysyttiin, kuinka hyvin kaksitoista esitettyä sosiaalisen tuen piirrettä kuvaavat heidän mielestään Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa. Kunkin piirteen kohdalta tuli valita vaihtoehto ”ei ollenkaan”, ”heikosti”, ”melko heikosti”, ”melko vahvasti” tai ”vahvasti”. Emotionaalisen tuen piirteitä valittiin väittämiin selkeästi muita enemmän, sillä emotionaalinen tuki liittyy muita tuen muotoja vahvemmin nuorisoseurojen toiminta-arvoihin. Näin ollen oli mielekästä tutkia, kuinka seuran toiminta-arvoissa korostettu asia näyttäytyy seuran toiminnassa. Väittämät välittävä, kannustava, arvostava ja hyväksyvä ilmapiiri sekä vaikuttamisen mahdollisuus, yhteenkuuluvuuden tunne ja eri-ikäisten toimiminen yhdessä olivat emotionaalisen tuen piirteitä. Vertaistukeen liittyivät väittämät ystävyysuhteiden luominen ja toisten tukeminen. Tiedollista tukea kuvaavaksi piirteeksi valittiin uuden oppiminen. Aineellisen tukeen liittyivät puolestaan harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus sekä aineellinen tuki, kuten stipendit, avustukset, lahjoitukset, tilat ja tavarat.

Kysymykseen, jolla selvitettiin mitä sosiaalisen tuen piirteitä tulisi seuran toiminnassa vahvistaa, vastattiin numeerisesti valitsemalla kolme mieluisinta piirrettä annetuista vaihtoehtoista (liite 3/5 kysymys 50). Vaihtoehdot valittiin kahdestoista sosiaalisen tuen piirteestä, joiden näyttäytymisen voimakkuutta seuran toiminnassa arvioitiin edellisessä kysymyksessä (liite 3/5 kysymys 49). Lomakkeen viimeisellä kysymyksellä selvitettiin, mihin kolmeen asiaan vanhemmat haluavat muutosta seuran toiminnassa tai mitä he kaipaaisivat siihen lisää (liite 3/5 kysymys

51). Kysymys oli tyypiltään avoin, johon vanhemmat saivat vapaasti kirjoittaa vastauksensa.

5.4 Aineiston käsittely ja analysointi

Tutkijan valinnoista prosessin alkuvaiheessa riippuu osittain se, millä tavoin aineistoa käsitellään ja tulkitaan. Joissain tapauksissa, muttei aina, tutkimusongelmat saattavat tiukasti ohjata menetelmien ja analyysien valintaa. (Hirsjärvi ym. 2004, 209.) Aineistoa voidaan analysoida monin tavoin. Pääperiaatteena on sellaisen analyysitavan valinta, joka tuo parhaiten vastauksen ongelmaan tai tutkimustehtävään. (Hirsjärvi ym. 2004, 212.) Kvantitatiivisessa tutkimuksessa aineiston kerääminen ja toisaalta sen käsittely sekä analysointi ovat erillisiä vaiheita (Heikkilä 2004, 123). Aineiston käsittelyllä tarkoitetaan lomakkeilla saadun aineiston tarkistamista sekä tietojen syöttämistä ja tallentamista sellaiseen muotoon tietokoneelle, että aineistoa voidaan tutkia numeraalisesti taulukko- tai tilasto-ohjelmia apuna käyttäen (Vilka 2007, 106).

Tutkimuksen aineisto muodostui 39:stä lasten ja 44:stä vanhemman kyselylomakkeesta, jotka palautuksen jälkeen tarkistettiin virheiden ja puutteellisuuksien varalta. Sekä lasten että vanhempien lomakkeista jouduttiin hylkäämään yhdet, sillä niissä oli vastattu ainoastaan taustatietoihin. Pääsääntöisesti kyselylomakkeissa oli vastattu kaikkiin kysymyksiin. Sosiaalisen tuen kokemuksia kartoittavissa väittämissä oli yksittäisiä tyhjiä vastauksia. Vanhempien lomakkeen avoimeen kysymykseen, jolla kysyttiin kehittämis- tai muutostoiveita seuran toimintaan, vastasi vain 18 vastaajaa 44:stä. Lomakkeet numeroitiin juoksevin numeroin, jotta niihin oli mahdollista palata myöhemmässä vaiheessa esimerkiksi mahdollisia virheitä havaittaessa.

Lasten ja vanhempien lomakkeita käsiteltiin erikseen samankaltaisin menetelmin. Aluksi tiedot syötettiin havaintomatriisin muotoon Excel-taulukkolaskentaohjelmaan. Havaintomatriisi on taulukko, jossa vaakarivit vastaavat tilastoyksiköitä ja pystysarakkeet muuttujia (Heikkilä 2004, 123). Excelille syötetty aineisto siirrettiin SPSS-tilasto-ohjelmaan. Jokaista vastausta varten määriteltiin oma muuttuja.

Joissain kysymyksissä vastaaja sai valita useamman vastausvaihtoehdon. Näiden kysymysten kohdalla jokaisesta vastausvaihtoehdosta tehtiin oma muuttuja ja muuttujat määriteltiin ryhmäksi. Ikä ja monet muut jatkuvat muuttujat, jotka voivat saada mitä tahansa arvoja, luokitellaan analysointeja varten (Heikkilä 2004, 133). Osa muuttujista, kuten iät ja toimintavuodet nuorisoseurassa luokiteltiin. Myös Likertin asteikon muotoon luotujen mielipideväittämiä vastaukset luokiteltiin. Tulosten selkeyttämiseksi mielipiteet ”täysin eri mieltä” ja ”jokseenkin eri mieltä” yhdistettiin, kuten myös ”täysin samaa mieltä” ja ”jokseenkin samaa mieltä”.

Tuloksista tehtiin taulukkoja ja kuvioita SPSS-tilasto-ohjelman ja Excel-tilastolaskentaohjelman avulla. Lisäksi vanhempien kyselylomakkeen (liite 3) sisältämän avoimen kysymyksen vastaukset kirjoitettiin tekstinkäsittelyohjelmaan. Vastaukset ryhmiteltiin sosiaalisen tuen muotojen eli emotionaalisen tuen, vertaistuen, tiedollisen tuen ja aineellisen tuen otsikoiden alle. Osa vastauksista ei kuulunut mihinkään sosiaalisen tuen muotoon ja ne yhdistettiin omaksi ryhmäkseen.

6 TUTKIMUSTULOKSET

6.1 Lasten vastaukset

6.1.1 Lasten taustatiedot

Taustatietoina kysyttiin lapsen ikä, toimintavuodet Mallusjoen Nuorisoseurassa ja kodin sijainti sekä harrastus- tai toimintamuodot, joihin lapsi ja vanhempi tai vanhemmat osallistuvat. Kysely oli tarkoitettu 7–15-vuotiaille ja jokaisesta ikäluokasta saatiin yksi tai useampi vastaus. Tuloksia tarkasteltaessa vastaajat jaettiin kolmeen ikäryhmään (taulukko 1). Suurin osa lapsista kuului 7–9- tai 10–12-vuotiaiden ryhmään. 13–15-vuotiaita oli selkeästi vähemmän.

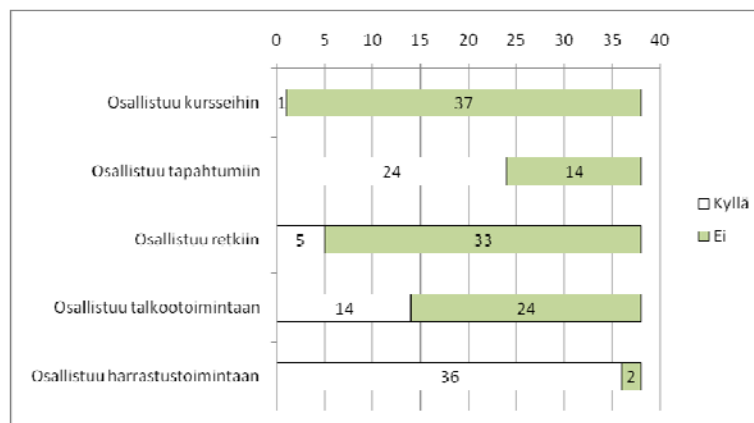
Lapset olivat olleet mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa yhdestä kymmeneen vuotta. Vastaajat jaettiin toimintavuosiensa mukaan neljään eri ryhmään (taulukko 1). Kolmesta neljään vuotta mukana olleita oli vastaajissa eniten. Toiseksi eniten oli yli kuusi vuotta mukana olleita. Yksittäisiä toimintavuosia tarkasteltaessa nähtiin, että 38 vastaajasta kymmenen kertoi olleensa seuran toiminnassa mukana kolme vuotta (liite 4/1). Toiseksi eniten oli kaksi vuotta mukana olleita.

Vastanneista 32 asui Mallusjoella sijaitsevan Mallusjärven ympäristössä (taulukko 1). Kuusi vastaajaa kertoi asuvansa muualla Orimattilan kaupungissa, jonka kylä Mallusjoki on. Kukaan vastaajista ei asunut Orimattilan ulkopuolella.

TAULUKKO 1. Lasten taustatietoja

		n
Ikä	7–9-vuotiaat	19
	10–12-vuotiaat	14
	13–15-vuotiaat	6
Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaan osallistumisvuodet	1–2 vuotta	9
	3–4 vuotta	12
	5–6 vuotta	7
	Yli 6 vuotta	10
	Tieto puuttuu	1
Kodin sijainti	Mallusjärven ympäristössä	32
	Muulla Orimattilassa	6
	Orimattilan ulkopuolella	0
	Tieto puuttuu	1

Kyselyyn vastanneet lapset osallistuivat seuran harrastus- ja talkootoimintaan sekä seuran järjestämiin retkiin, tapahtumiin ja kursseihin (kuvio 4). Lähes kaikki vastaajat olivat mukana seuran harrastustoiminnassa. Tapahtumiin osallistuttiin myös melko aktiivisesti. Talkootoimintaan osallistui 14 vastaajaa, mutta retkiin ja kursseihin osallistuminen oli puolestaan vähäistä.

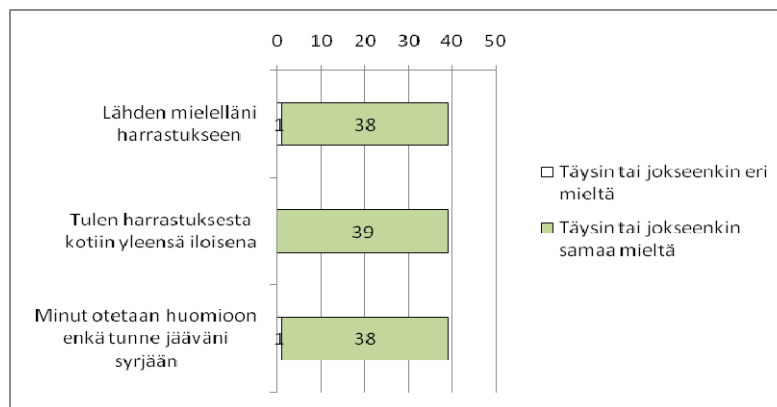
KUVIO 4. Lasten osallistuminen Mallusjoen Nuorisoseuran järjestämiin eri toimintamuotoihin

Lapset kertoivat vanhempiensa osallistuvan Mallusjoen Nuorisoseuran järjestämiin talkoisiin, tapahtumiin, retkiin ja harrastuksiin sekä toimivan harrastusryhmien ohjaajina. Selkeästi aktiivisimmillaan vanhemmat olivat talkoisiin ja tapahtumiin osallistumisessa. Lapsista 27 ilmoitti vanhempiensa ottavan osaa talkoisiin

ja 24 tapahtumiin. Neljä lasta kertoi vanhempiensa osallistuvan retkiin ja seitsemän lasta harrastusryhmiin. Vanhemman toimimisesta harrastusryhmän ohjaajana kertoi kolme lasta.

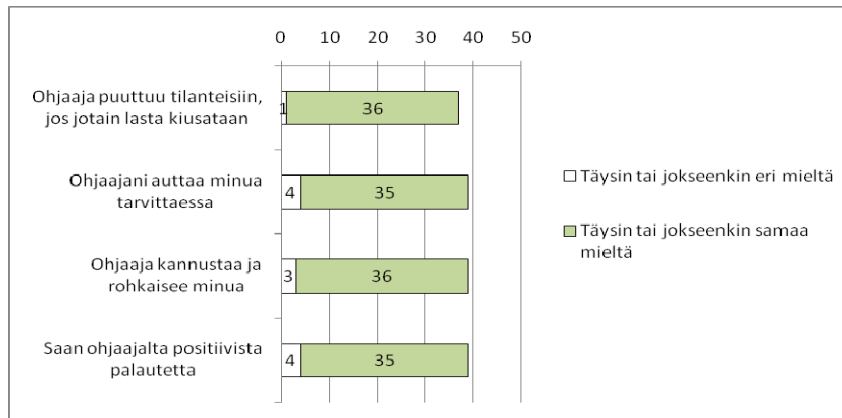
6.1.2 Lasten kokemus emotionaalisesta tuesta

Lapsilta selvitettiin kokemuksia heidän tunnetiloistaan harrastukseen lähtiessä ja sieltä palattaessa sekä sitä, miten he kokevat tulevansa huomioiduksi harrastusryhmässään (kuvio 5). Lähes kaikki vastaajat kertoivat lähtevänsä harrastukseensa mielellään ja kaikki vastasivat tulevansa sieltä kotiin yleensä iloisena. Yhtä vastaajaa lukuun ottamatta kaikki olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että heidät otetaan huomioon eivätkä he tunne jäävänsä syrjään.

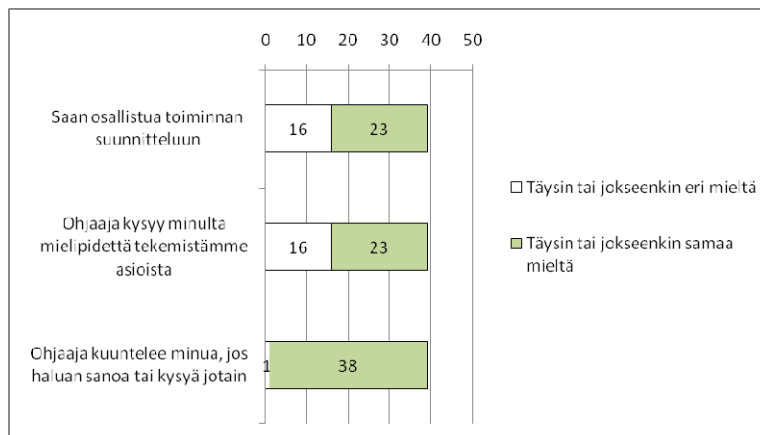
KUVIO 5. Lasten kokemukset tunnetiloistaan Mallusjoen Nuorisoseuran harrastukseen lähtiessä ja sieltä palattaessa sekä huomioiduksi tulemisesta

Lapsilta selvitettiin myös heidän kokemuksiaan ohjaajan toiminnasta harrastusryhmässä (kuvio 6). Vastaajista 36 koki ohjaajan puuttuvan mahdollisiin kiusaamistilanteisiin. Yksi oli eri mieltä. Suurin osa vastaajista oli sitä mieltä, että ohjaajalta saa tarvittaessa apua. Neljä vastaajaa oli eri mieltä. Suurin osa, 36, vastaajista koki ohjaajan kannustavan ja rohkaisevan. Kolme vastaajaa oli eri mieltä. Ohjaajalta saatavan positiivisen palautteen osalta vastaukset olivat samansuuntaiset. Vastaajista 35 oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä väittämän ”saan ohjaajalta positiivista palautetta” kanssa. Neljä vastaajaa oli eri mieltä.

KUVIO 6. Lasten kokemuksia harrastusryhmän ohjaajan toiminnasta Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusryhmässä

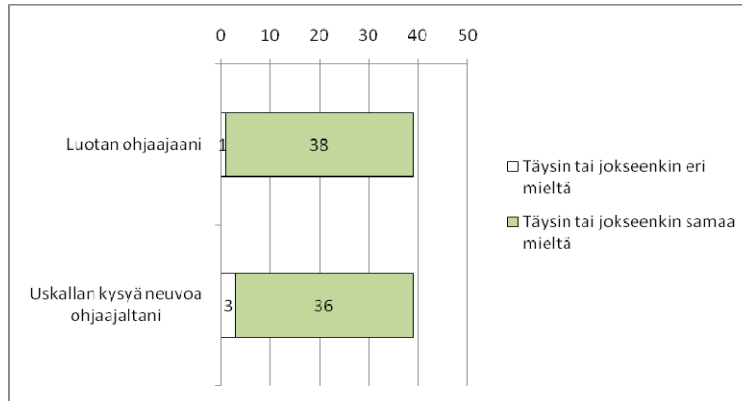
Kolmen väittämän avulla selvitettiin lasten omia vaikutusmahdollisuuksia, osallistumismahdollisuuksia toiminnan suunnitteluun sekä kuulluksi tulemistä (kuvio 7). Vastaajista 16 oli eri mieltä väittämien ”saan osallistua harrastusryhmäni toiminnan suunnitteluun” ja ”ohjaaja kysyy minulta mielipidettä tekemistämme asioista” kanssa. Vastaajista 23 oli samaa mieltä väittämien kanssa. Yhtä vastaajaa lukuun ottamatta kaikki olivat sitä mieltä, että ohjaaja kuuntelee, jos haluaa sanoa tai kysyä jotain.

KUVIO 7. Lasten kokemuksia osallistumismahdollisuuksista toiminnan suunnitteluun, mielipiteiden huomioimisesta ja kuulluksi tulemisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

Lasten ohjaajaan kohdistuvaa luottamisen tunnetta selvitettiin väittämien ”luotan ohjaajaani” ja ”uskallan kysyä neuvoa ohjaajaltani” avulla (kuvio 8). Ainoastaan

yksi vastaaja ei kokenut luottavansa ohjaajaan. Loput 38 olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että luottavat ohjaajaan. Kolme vastaajaa oli eri mieltä sen kanssa, että uskaltavat kysyä neuvoa ohjaajaltaan. Suurin osa, 36, koki uskaltavansa kysyä.

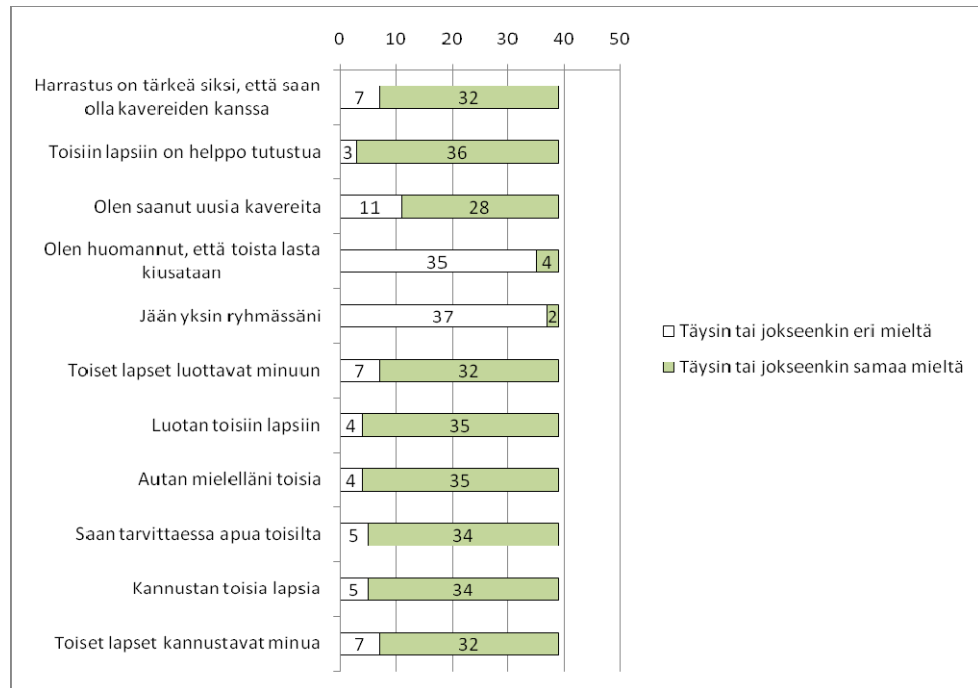

KUVIO 8. Lasten kokemus ohjaajaan kohdistuvasta luottamisen tunteesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

6.1.3 Lasten kokemus vertaistuesta

Lapsilta selvitettiin kokemuksia vertaisryhmässä mahdollisesti saatavista yhteenkuuluvuuden ja kavaruuden kokemuksista sekä lasten vastavuoroisesta toiminnasta (kuvio 9). Suurin osa vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että harrastus on tärkeä kavereiden kanssa yhdessäolon vuoksi. Myös toisiin lapsiin tutustuminen koettiin helpoksi. Jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että on saanut uusia kavereita harrastuksen kautta, oli 28 vastaajaa. Loput yksitoista olivat jokseenkin tai täysin eri mieltä. Neljä vastaajaa 39:stä oli huomannut, että toista lasta kiusataan. Kaksi lasta kertoi jäävänsä yksin ryhmässä.

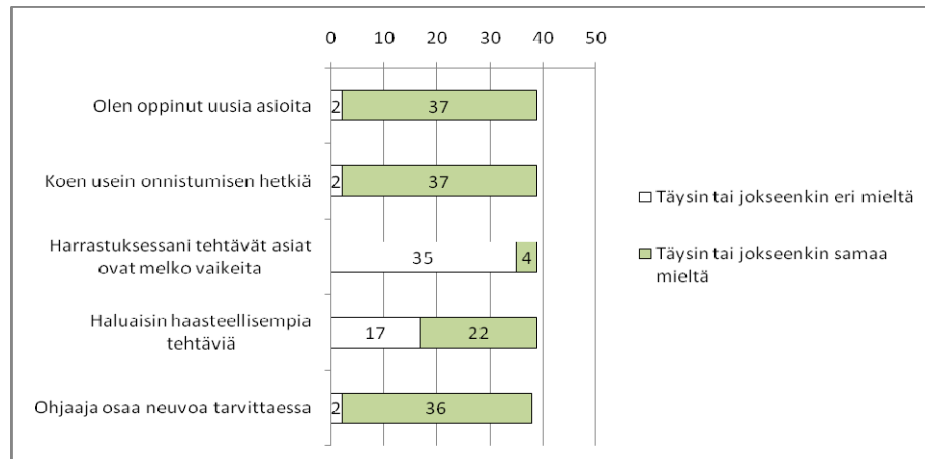
Suurin osa vastaajista kertoi luottavansa toisiin lapsiin. Neljä vastaajaa oli asiasta jokseenkin eri mieltä. Vastausten mukaan luottamus toimi myös toisinpäin. Suurin osa lapsista koki, että toiset lapset luottavat heihin. Luottamusta toisiin lapsiin koettiin kuitenkin vahvemmin kuin toisten lasten luottamusta omaan itseän. Lähes kaikki vastaajat kokivat saavansa apua toisilta lapsilta tarvittaessa ja myös itse auttavansa toisia mielellään. Suurin osa vastaajista koki saavansa myös kannustusta toisilta lapsilta ja kannustavansa toisia itse.

KUVIO 9. Lasten kokemuksia kavereudesta ja yhteenkuuluvuudesta sekä vertaisten vastavuoroisesta toiminnasta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

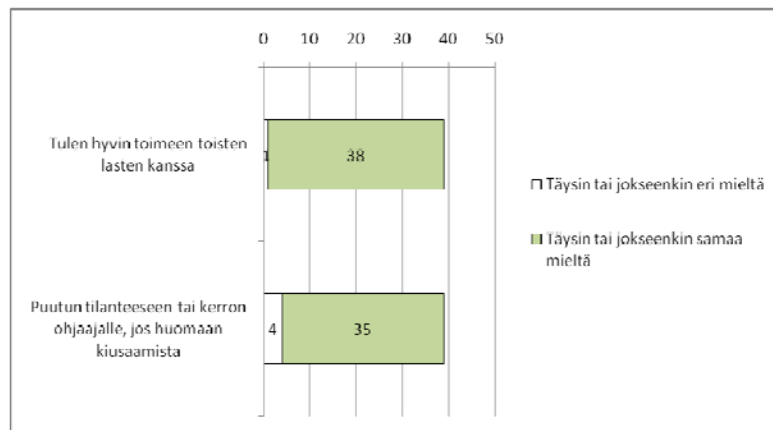
6.1.4 Lasten kokemus tiedollisesta tuesta

Uusien käytännön tietojen ja taitojen oppimisen mahdollistumista seuran toiminnassa selvitettiin viidellä väittämällä (kuvio 10). Lähes kaikki vastaajat kokivat oppineensa uusia asioita toiminnan kautta. He kokivat myös usein onnistumisen hetkiä. Suurin osa vastaajista ei pitänyt harrastuksessa tehtäviä asioita liian vaikeina. Neljä vastaajaa kuitenkin koki asiat melko vaikeiksi. Vastaajista 17 haluaisi, että harrastuksessa tehtävät asiat olisivat haasteellisempia. Enemmän, 22, oli kuitenkin niitä vastaajia, jotka eivät halunneet lisää haasteellisuutta. Kaikki vastaajat kahta lukuun ottamatta olivat sitä mieltä, että harrastusryhmän ohjaaja osaa tarvittaessa neuvoa.

KUVIO 10. Lasten kokemus oppimisesta, onnistumisen hetkistä ja tehtävien haasteellisuudesta sekä ohjaajan osaamisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

Kahdella väittämällä selvitettiin lasten kokemuksia toisten kanssa toimeen tulemisesta ja ryhmässä tapahtuvan epäoikeudenmukaisuuden huomaamisesta (kuvio 11). Yhtä lukuun ottamatta kaikki lapset kokivat tulevansa hyvin toimeen toisten lasten kanssa. Lapsista 35 vastasi puuttuvansa tilanteeseen tai kertovansa ohjaajalle, jos huomaa ryhmässä kiusaamista. Neljä lasta oli asiasta jokseenkin tai täysin eri mieltä.

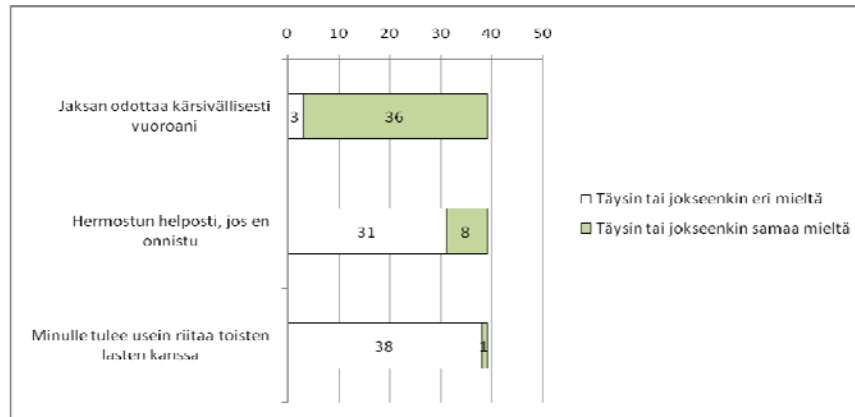

KUVIO 11. Lasten kokemuksia toisten lasten kanssa toimeen tulemisesta ja puuttumisesta kiusaamistilanteisiin Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

Kolmella väittämällä selvitettiin lasten itsehallintaa mittaamalla maltin säilyttämistä eri tilanteissa ja asiallista suhtautumista kavereihin (kuvio 12). Lapsista 36 oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä sen kanssa, että he jaksavat odottaa kärsi-

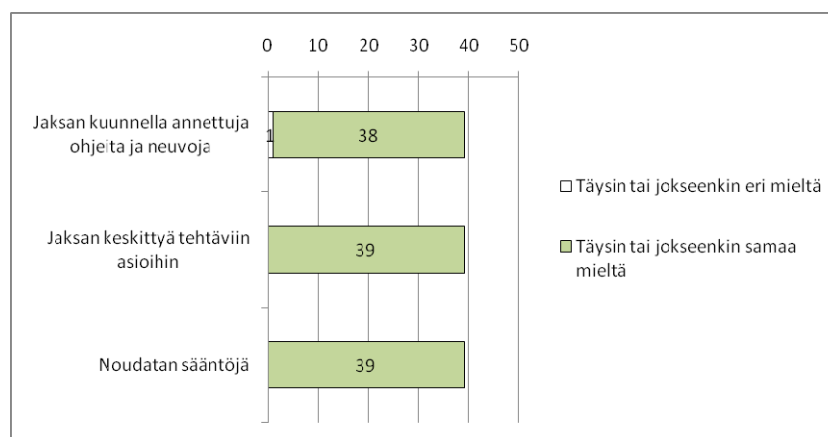

vällisesti omaa vuoroaan. Kolme lasta oli täysin tai jokseenkin eri mieltä. Lapsista kahdeksan oli täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että hermostuu helposti, jos ei onnistu jossain tekemässään asiassa harrastuksessaan. Suurin osa oli täysin tai jokseenkin eri mieltä väittämän kanssa. Yhtä lukuun ottamatta kaikki lapset kokivat, ettei heille tule usein riitaa toisten lasten kanssa.

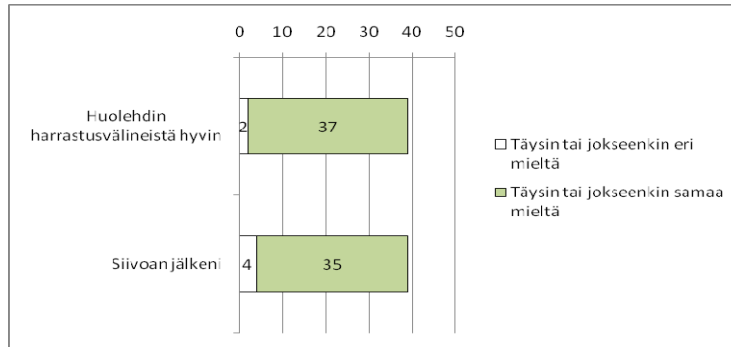
KUVIO 12. Lasten kokemuksia maltin säilyttämisestä ja suhtautumisesta kavereihin Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana oltaessa

Kolmella väittämällä selvitettiin lasten kokemuksia keskittymisestä, tarkkaavaisuudesta ohjeisiin sekä sääntöjen noudattamisesta (kuvio 13). Yhtä lasta lukuun ottamatta kaikki olivat täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että jaksavat kuunnella annettuja ohjeita ja neuvoja. Kaikki lapset kokivat noudattavansa sääntöjä ja jaksavansa keskittyä harrastuksessa tehtäviin asioihin.

KUVIO 13. Lasten kokemus ohjeiden kuuntelemisesta ja keskittymisestä sekä sääntöjen noudattamisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana oltaessa

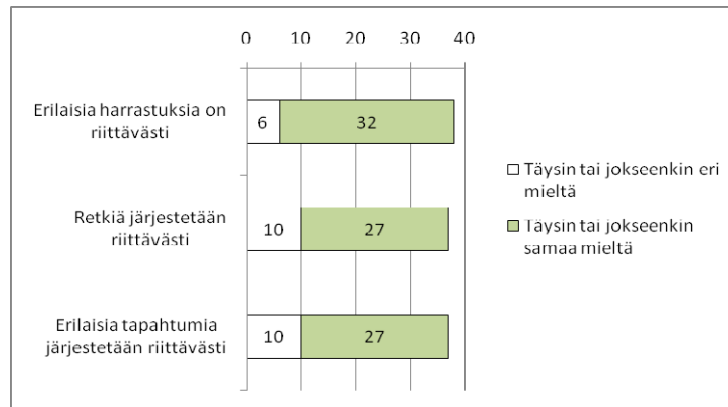
Lapsilta selvitettiin myös heidän kokemuksiaan harrastusvälineistä huolehtimisesta ja jälkien siivoamisesta (kuvio 14). Kahta lukuun ottamatta kaikki lapset olivat täysin tai jokseenkin samaa mieltä siitä, että huolehtivat hyvin harrastusvälineistä. Suurin osa lapsista ilmoitti myös siivoavansa jälkensä. Neljä lasta oli asiasta jokseenkin tai täysin eri mieltä.

KUVIO 14. Lasten kokemus harrastusvälineistä huolehtimisesta ja jälkien siivoamisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana ollessa

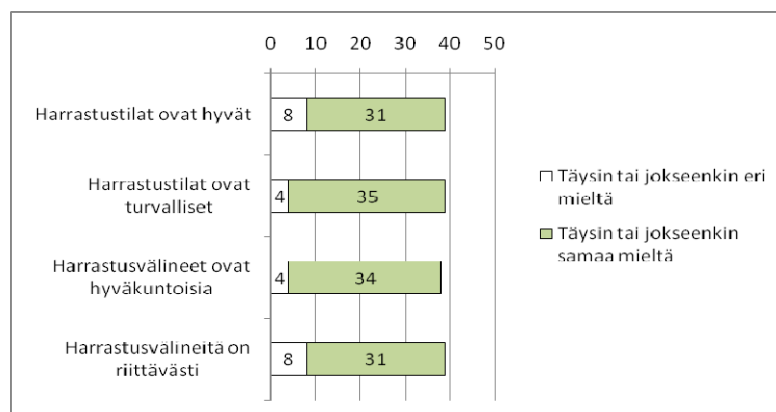
6.1.5 Lasten kokemus aineellisesta tuesta

Kolmella väittämällä selvitettiin lasten kokemuksia Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamien vapaa-ajan toimintojen riittävyydestä (kuvio 15). Seuran tarjoamista vapaa-ajan toiminnoista erilaisten harrastusten määrään oltiin kaikkein tyytyväisimpiä. Suurin osa vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että erilaisia harrastuksia on riittävästi. Tapahtumien ja retkien järjestämisen riittävyyden suhteen tuli hieman enemmän hajontaa. Niiden riittävästä järjestämisestä oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä 27 vastaajaa 37:stä. Kymmenen vastaajaa oli jokseenkin tai täysin eri mieltä siitä, että retkiä ja tapahtumia järjestetään riittävästi.

KUVIO 15. Lasten kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamien vapaa-ajan toimintojen riittävydestä

Lasten mielipiteitä Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusvälineistä ja -tiloista selvitettiin neljän väittämän avulla (kuvio 16). Harrastustilojen koettiin olevan melko hyviä ja turvallisia. Neljä vastaajaa 39:stä oli jokseenkin eri mieltä väittämän ”harrastustilat ovat turvalliset” kanssa. Muut olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Kahdeksan vastaajaa 39:stä oli täysin tai jokseenkin eri mieltä harrastustilojen hyvän kunnon kanssa. Loput 31 vastaajaa olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä. Suurin osa vastaajista koki harrastusvälineiden olevan hyväkuntoisia. Välineiden riittävyteen ei oltu aivan yhtä tyytyväisiä. Kahdeksan vastaajaa 39:stä oli jokseenkin tai täysin eri mieltä välineiden riittävyden kanssa.

KUVIO 16. Lasten kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusvälineistä ja -tiloista

6.2 Vanhempien vastaukset

6.2.1 Vanhempien taustatiedot

Vanhempien taustatietoina kysyttiin vastaajan asema perheessä (äiti vai isä), kodin sijainti, lasten lukumäärä ja Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevien lasten lukumäärä. Myös toiminnassa mukana olevien lasten ikää kysyttiin. Lisäksi selvitettiin, missä harrastus- tai toimintamuodoissa vanhempi itse ja perheen lapsi tai lapset ovat mukana ja kuinka monta vuotta he ovat olleet mukana.

Vastanneista vanhemmista 26 oli äitejä ja 18 isiä (taulukko 2). Tämä ei kuitenkaan kerro äitien suuremmasta vastaamisaktiivisuudesta, sillä ei tiedetä, kuinka monessa perheessä oli molemmat vanhemmat. Vanhemmista 36 kertoi asuvansa Mallusjärven ympäristössä ja seitsemän muualla Orimattilassa. Kukaan vanhemmista ei kertonut kotinsa sijaitsevan Orimattilan kaupungin ulkopuolella. Vanhemmilta kysyttiin perheen lasten lukumäärää. Vastaukset jaettiin kolmeen ryhmään (taulukko 2). Suurin osa vanhemmista ilmoitti perheeseensä kuuluvan joko yhdestä kahteen tai kolmesta neljään lasta. Selvästi vähemmän oli viiden tai useamman lapsen vanhempia. Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevien lasten määrää koskeneet vastaukset jaettiin kolmeen ryhmään (taulukko 2). Selkeä enemmistö vanhemmista vastasi joko yhden tai kahden lapsen olevan mukana seuran toiminnassa. Toiminnassa mukana olevien lasten iät vaihtelivat yhdestä viiteentoista vuoteen. Iät jaettiin neljään ryhmään, joista vastausten perusteella suurimmaksi muodostui 7–9-vuotiaiden ja toiseksi suurimmaksi 10–12-vuotiaiden ryhmä (taulukko 2).

Vanhempien omat seuran toimintaan osallistumisvuodet jakautuivat yhden ja 34 vuoden välille (liite 5/2 ja 5/3). Vastaukset jaettiin neljään eri ryhmään (taulukko 2). Selkeä enemmistö vanhemmista, 20 vastaajaa, oli ollut mukana pitkään, yli kuusi vuotta. Toiseksi eniten, 7 vastaajaa, oli yhdestä kahteen vuotta toiminnassa mukana olleita. Vanhemmat vastasivat lastensa toimintavuosista pisimpään mukana olleen lapsen mukaan. Lasten toimintavuodet jakautuivat vanhempien vastausten mukaan yhden ja kymmenen vuoden välille (liite 5/2). Vastaukset jaettiin

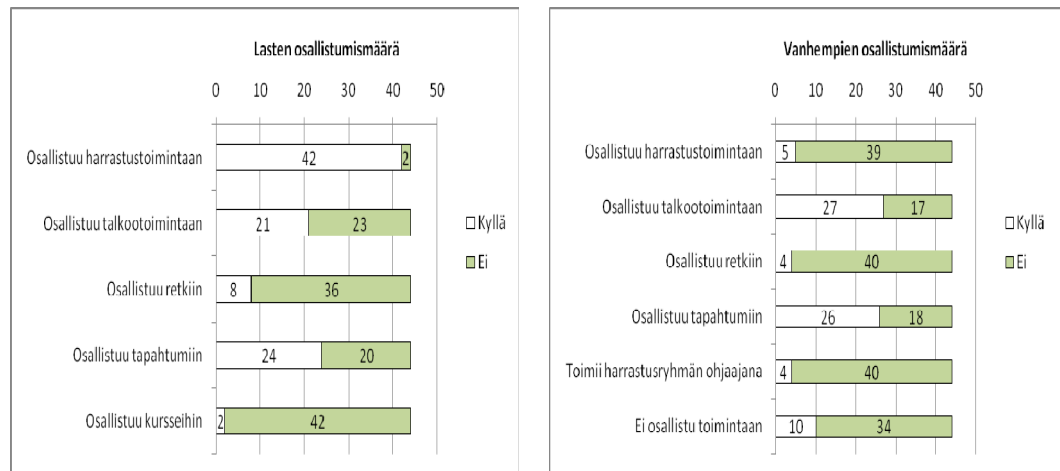
neljään ryhmään (taulukko 2). Suurin ryhmä oli yli kuusi vuotta toiminnassa mukana olleet ja toiseksi suurin yhdestä kahteen vuotta.

TAULUKKO 2. Vanhempien taustatietoja

		n
Asema perheessä	Äiti	26
	Isä	18
Perheen lasten lukumäärä	1–2	23
	3–4	18
	5 tai enemmän	3
Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevien lasten lukumäärä	1	18
	2	17
	3 tai enemmän	9
Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevan lapsen ikä	Alle 7 vuotta	9
	7–9 vuotta	28
	10–12 vuotta	18
	13–15 vuotta	12
	Tieto puuttuu	2
Omat toimintavuodet Mallusjoen Nuorisoseurassa	1–2	7
	3–4	5
	5–6	2
	Yli 6	20
	Tieto puuttuu	10
Lapsen toimintavuodet Mallusjoen Nuorisoseurassa (pisimpään mukana olleen lapsen mukaan)	1–2	11
	3–4	10
	5–6	7
	Yli 6	15
	Tieto puuttuu	1
Kodin sijainti	Mallusjärven ympäristössä	36
	Muualla Orimattilassa	7
	Orimattilan ulkopuolella	0
	Tieto puuttuu	1

Kyselyyn vastanneiden vanhempien lapset osallistuivat seuran järjestämään harrastus- ja talkootoimintaan sekä kävivät retkillä, tapahtumissa ja kursseilla (kuvio 17). Lähes kaikki lapset osallistuivat harrastustoimintaan. Tapahtumiin osallistui yli puolet ja talkoisiin lähes puolet. Kursseihin ja retkiin osallistui pieni osa lapsista. Lasten tavoin myös vanhemmat osallistuivat melko aktiivisesti talkoisiin ja tapahtumiin (kuvio 17). Harrastusryhmiin osallistumisessa ero lapsiin nähden oli suuri. Vanhemmista mukana oli viisi ja neljä toimi itse harrastusryhmän ohjaaja-

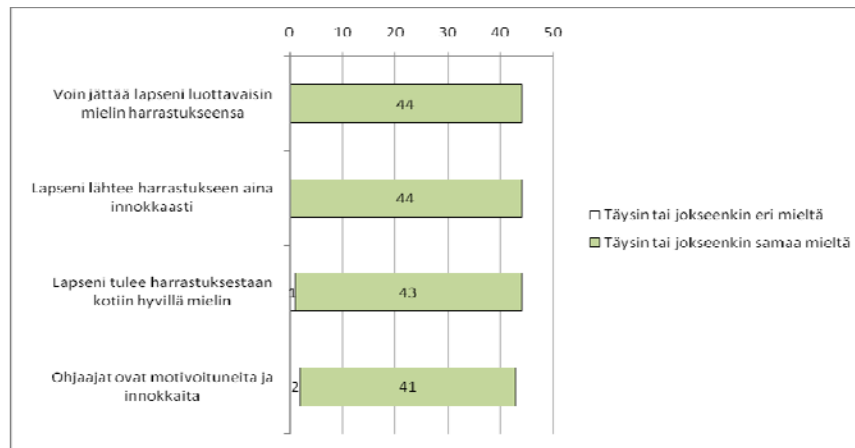
na. Myös vanhempien kohdalla retkiin osallistui pieni osa vastaajista. Kymmenen vanhempaa ilmoitti, ettei ole ollenkaan mukana seuran toiminnassa.

KUVIO 17. Lasten ja vanhempien osallistuminen Mallusjoen Nuorisoseuran eri toimintamuotoihin vanhempien vastausten pohjalta

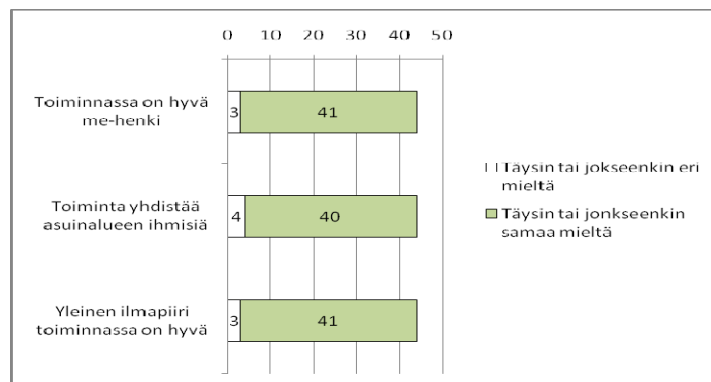
6.2.2 Vanhempien kokemus emotionaalisesta tuesta

Vanhemmilta selvitettiin heidän kokemuksiaan välittämisen ja luottamuksen tunteiden välittymisestä lasten harrastusryhmässä (kuvio 18). Kaikki vanhemmat kokivat voivansa jättää lapset harrastuksiin luottavaisin mielin. Vanhempien mielestä lapset lähtivät harrastuksiin innokkaasti. Yhtä lukuun ottamatta kaikki olivat täysin tai jokseenkin sitä mieltä, että lapsi tulee harrastuksesta hyvillä mielin takaisin kotiin. Lähes kaikkien vanhempien mielestä ohjaajat ovat motivoituneita ja innokkaita.

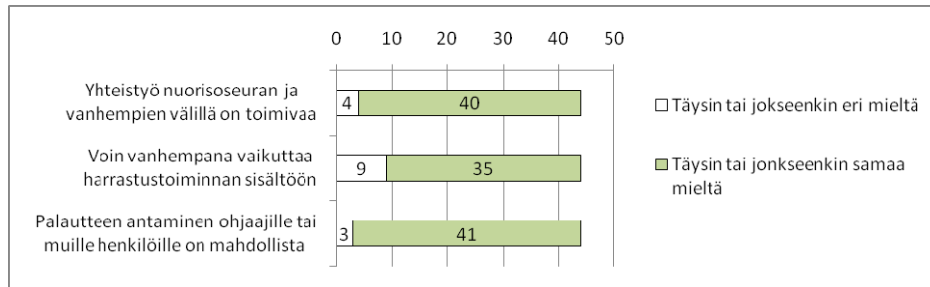
KUVIO 18. Vanhempien kokemus omista ja lapsen tunnetiloista lapsen lähtiessä Mallusjoen Nuorisoseuran harrastukseen tai sieltä palattaessa sekä ohjaajien toimimisesta

Kolmea lukuun ottamatta kaikki vanhemmat olivat täysin tai joksinkin sitä mieltä, että nuorisoseuran toiminnassa on hyvä me-henki ja yleinen ilmapiiri (kuvio 19). Neljää vastaajaa lukuun ottamatta kaikki vanhemmat myös kokivat seuran toiminnan yhdistävän asuinalueen ihmisiä.

KUVIO 19. Vanhempien kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran me-hengestä ja ilmapiiristä sekä seurasta ihmisten yhdistäjänä

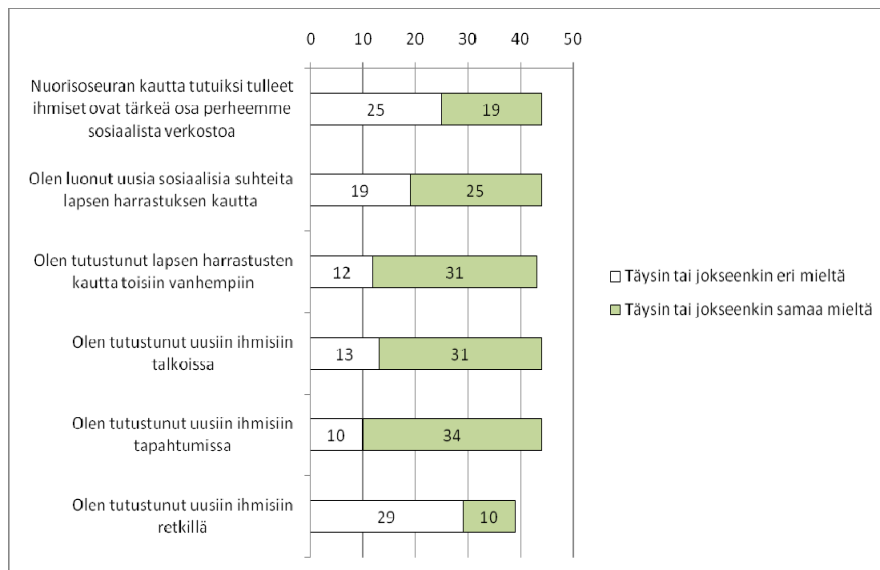
Vanhemmista suurin osa koki voivansa vaikuttaa seuran harrastustoiminnan sisältöön (kuvio 20). Yhdeksän vanhempaa 44 vastaajasta oli täysin tai joksinkin eri mieltä. Neljää lukuun ottamatta kaikki kokivat yhteistyön seuran ja vanhempien välillä olevan toimivaa. Suurin osa vanhemmista koki myös palautteen antamisen olevan mahdollista ohjaajille tai muille seuran henkilöille.

KUVIO 20. Vanhempien kokemus yhteistyön toimivuudesta sekä vaikuttamis- ja palautteenantomahdollisuuksista Mallusjoen Nuorisoseurassa

6.2.3 Vanhempien kokemus vertaistuesta

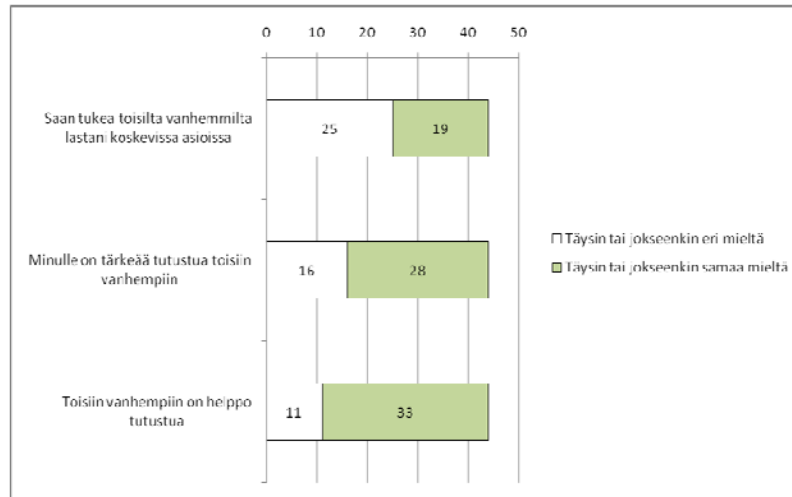
Vanhemmilta selvitettiin heidän kokemuksiaan Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan kautta syntyneistä sosiaalisista suhteista ja uusiin ihmisiin tutustumisesta (kuvio 21). Hieman yli puolet vanhemmista ei kokenut nuorisoseuran kautta tutuksi tulleita ihmisiä tärkeäksi osaksi perheen sosiaalista verkostoa. Hieman yli puolet vanhemmista koki kuitenkin luoneensa uusia sosiaalisia suhteita lapsen harrastuksen kautta. Suurin osa vanhemmista kertoi tutustuneensa uusiin ihmisiin joko seuran tapahtumissa, talkoissa tai lasten harrastusten kautta. Näistä tutustumista oli tapahtunut eniten seuran tapahtumissa. Retkillä vanhemmat eivät juuri kokeneet tutustuneensa uusiin ihmisiin.

KUVIO 21. Vanhempien kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan kautta syntyneistä sosiaalisista suhteista ja uusiin ihmisiin tutustumisesta

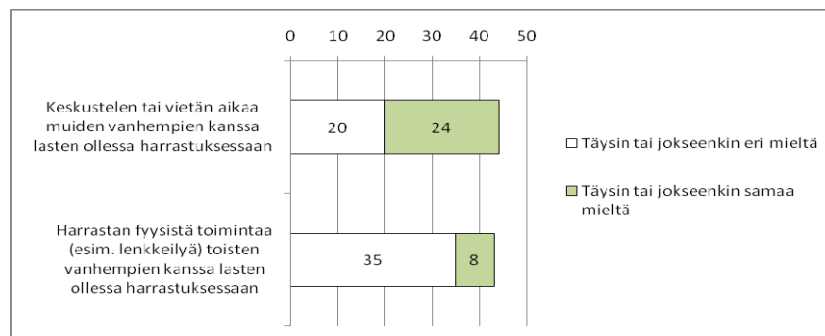

Yli puolet vanhemmista ei kokenut saaneensa tukea toisilta vanhemmilta lastaan koskevilla asioissa (kuvio 22). Suurin osa vanhemmista kuitenkin piti tärkeänä tutustumista toisiin vanhempiin. Enemmistö vanhemmista koki myös toisiin vanhempiin tutustumisen olevan helppoa.

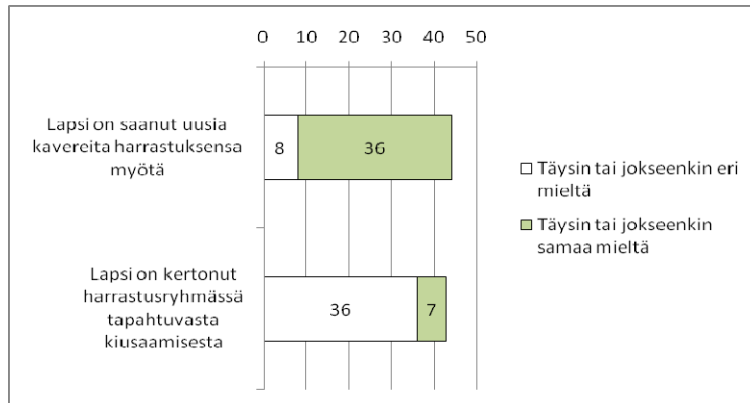
KUVIO 22. Vanhempien kokemus tuen saamisesta toisilta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevilta vanhemmilta ja heihin tutustumisen tärkeydestä ja helppoudesta

Hieman yli puolet vanhemmista kertoi keskustelevänsä tai viettävänsä aikaa muiden vanhempien kanssa lasten ollessa harrastuksessa (kuvio 23). Fyysistä toimintaa, kuten lenkkeilyä toisen vanhemman kanssa kertoi harrastavansa kahdeksan vastaajaa. Vastaajista 35 oli joksinkin tai täysin eri mieltä.

KUVIO 23. Vanhempien yhdessäolo keskustelun tai fyysisen toiminnan muodossa lasten ollessa Mallusjoen Nuorisoseuran harrastuksessa

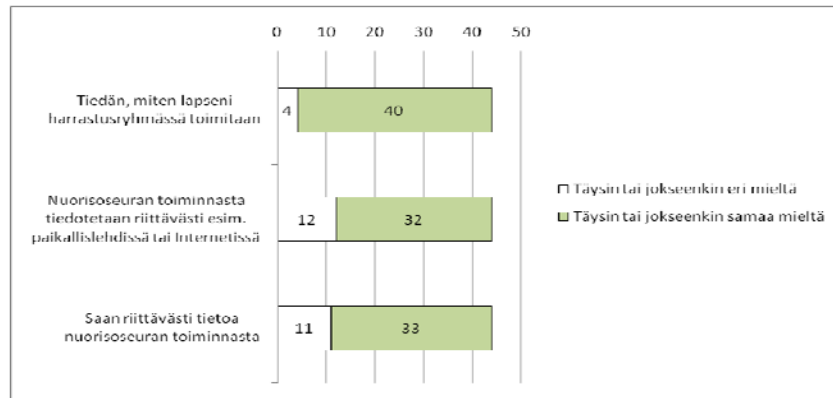
Kahdella väittämällä selvitettiin vanhempien näkemyksiä lasten vertaistuen kokemuksista Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa (kuvio 24). Vanhemmista 36 oli sitä mieltä, että lapsi on saanut uusia kavereita harrastuksensa myötä. Kahdeksan vanhempaa eivät kokeneet lastensa saaneen uusia kavereita. Seitsemän vanhemman lapsi oli kertonut harrastusryhmässä tapahtuvasta kiusaamisesta. Suurin osa vanhemmista, 36, ei ollut kuullut ryhmässä esiintyneestä kiusaamisesta lapseltaan.

KUVIO 24. Vanhempien kokemus lasten uusien kavereiden saamisesta ja Mallusjoen Nuorisoseuran harrastustoiminnassa esiintyvistä kiusaamisesta

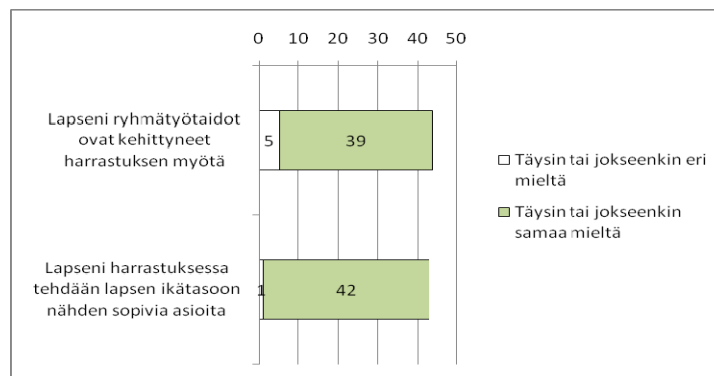
6.2.4 Vanhempien kokemus tiedollisesta tuesta

Vanhemmilta selvitettiin heidän kokemuksiaan koko Mallusjoen Nuorisoseuraa ja erityisesti lasten harrastusryhmiä koskevan tiedottamisen riittävydestä (kuvio 25). Lähes kaikki vanhemmat kertoivat tietävänsä, miten lapsen harrastusryhmässä toimitaan. Kaksitoista vanhempaa oli sitä mieltä, että seuran toiminnasta ei tiedoteta riittävästi esimerkiksi paikallislehdissä tai Internetissä. Yksitoista vanhempaa koki, ettei saa seuran toiminnasta ylipäänsä riittävästi tietoa. Suurin osa vanhemmista piti tiedottamista kuitenkin riittävänä ja koki itse saavansa riittävästi tietoa toiminnasta.

KUVIO 25. Vanhempien kokemus koko Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa ja erityisesti lasten harrastusryhmiä koskevasta tiedottamisesta

Vanhemmilta selvitettiin kokemuksia lasten ryhmätyötaitojen kehittymisestä ja harrastusryhmässä tehtävien asioiden sopivuudesta lapsen ikätasoon nähden (kuvio 26). Viittä lukuun ottamatta kaikki vanhemmat kokivat lastensa ryhmätyötaitojen kehittyneen harrastuksen myötä. Kaikki, paitsi yksi vanhempi pitivät harrastuksessa tehtäviä asioita lapsen ikätasoon nähden sopivina.

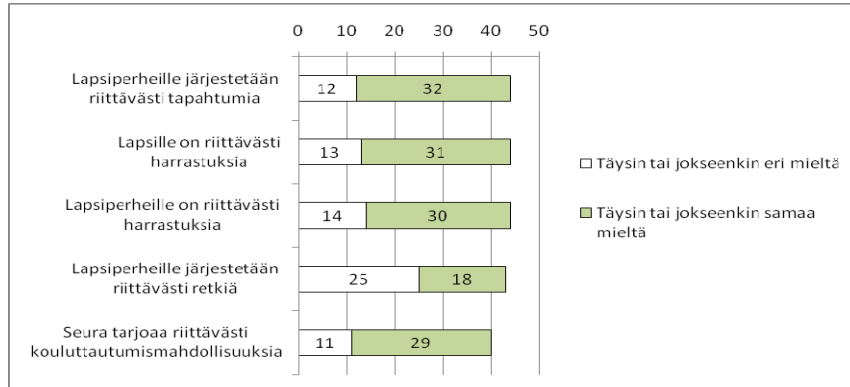

KUVIO 26. Vanhempien kokemus lasten ryhmätyötaitojen kehittymisestä ja tehtävien ikätasoisuudesta Mallusjoen Nuorisoseuran harrastustoiminnassa

6.2.5 Vanhempien kokemus aineellisesta tuesta

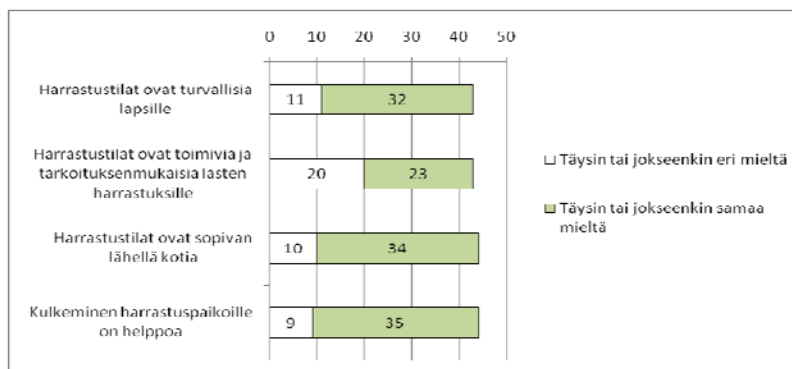
Viidellä väittämällä selvitettiin vanhempien kokemuksia Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamien vapaa-ajan toimintojen riittävydestä (kuvio 27). Vanhemmista suurin osa oli tyytyväisiä järjestettävien tapahtumien määrään. Suurin osa vanhemmista piti myös sekä lapsille että lapsiperheille suunnattujen harrastusten

määrää riittävänä. Lapsiperheille järjestettyjen retkien määrään suurin osa vanhemmista oli tyytymättömiä. Kouluttautumismahdollisuuksia, kuten ensiapu- ja järjestyksenvalvojakursseja, suurin osa vanhemmista koki järjestettävän riittävästi.

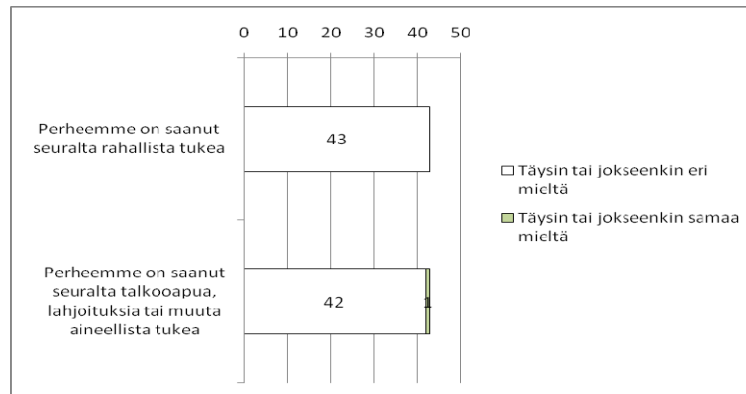
KUVIO 27. Vanhempien kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamien vapaa-ajan toimintojen riittävydestä

Vanhemmilta selvitettiin heidän kokemuksiaan harrastustilojen turvallisuudesta, toimivuudesta, tarkoituksenmukaisuudesta ja saavutettavuudesta neljällä väittämällä (kuvio 28). Suurin osa vanhemmista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä harrastustilojen turvallisuudesta lapsille. Harrastustilojen toimivuus ja tarkoituksenmukaisuus lasten harrastuksille jakoi mielipiteet kahtia. Hieman alle puolet vanhemmista oli eri mieltä ja hieman yli puolet samaa mieltä tilojen toimivuudesta ja tarkoituksenmukaisuudesta. Selvä enemmistö vanhemmista koki harrastustilojen sijaitsevan sopivan lähellä kotia. Myös kulkeminen harrastuspaikoille koettiin helpoksi.

KUVIO 28. Vanhempien kokemus Mallusjoen Nuorisoseuran harrastustilojen turvallisuudesta, toimivuudesta, tarkoituksenmukaisuudesta ja saavutettavuudesta

Vanhemmat eivät kokeneet Mallusjoen Nuorisoseuraa ollenkaan rahallisen tuen antajana (kuvio 29). Kukaan vanhemmista ei kokenut saavansa rahallista tukea. Ainoastaan yksi vanhempi koki saaneensa seuralta talkooapua, lahjoituksia tai muuta aineellista tukea. Vanhemmista 42 ei kokenut saavansa niitä.

KUVIO 29. Vanhempien kokemus Mallusjoen Nuorisoseuralta saadusta rahallisesta tuesta tai muusta aineellisesta tuesta

6.2.6 Eri sosiaalisen tuen muotojen piirteiden voimakkuus

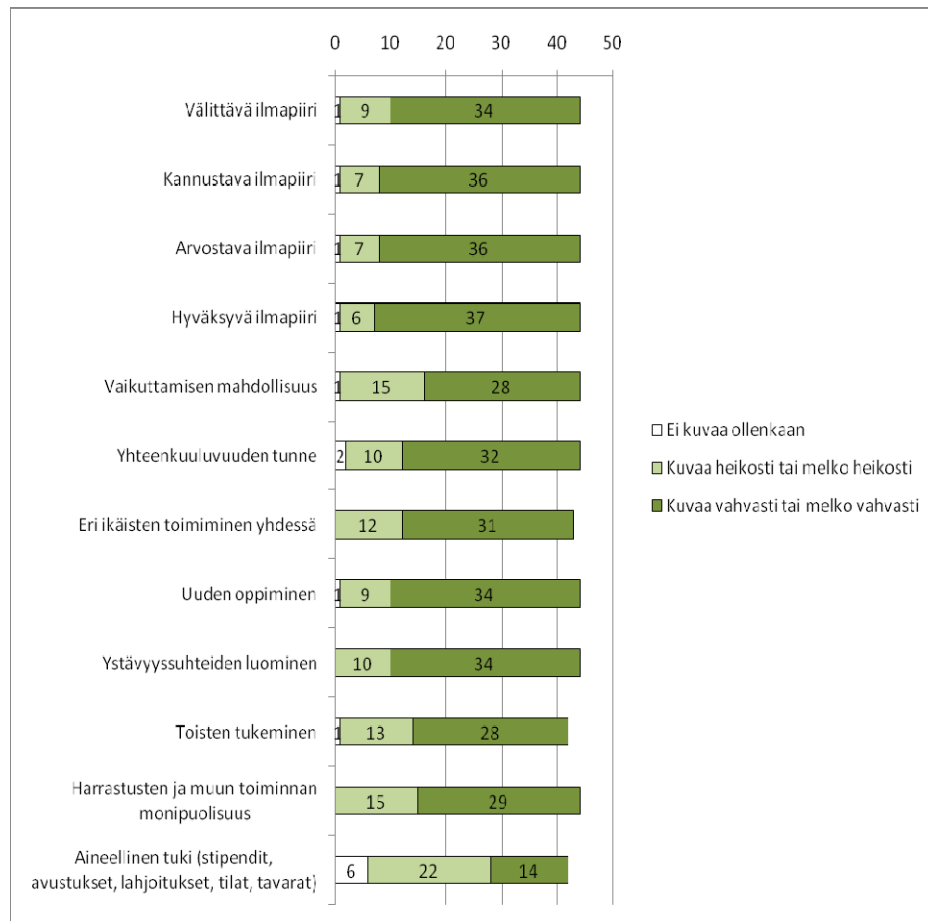
Vanhemmilta selvitettiin, kuinka voimakkaina he kokivat emotionaalisen tuen, vertaistuen, tiedollisen ja aineellisen tuen piirteiden näyttäytyvän Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa (kuvio 30). Vanhemmat valitsivat kunkin sosiaalista tukea kuvaavan piirteen kohdalta parhaiten seuran toimintaa kuvaavan vaihtoehdon.

Emotionaalisen tuen arvioitavia piirteitä olivat välittävä, kannustava, arvostava ja hyväksyvä ilmapiiri sekä vaikuttamisen mahdollisuus, yhteenkuuluvuuden tunne ja eri-ikäisten toimiminen yhdessä (kuvio 30). Suurin osa vanhemmista koki näiden kaikkien kuvaavan vahvasti tai melko vahvasti seuran toimintaa. Kaikkein kuvaavimmaksi piirteeksi tuli vastausten perusteella hyväksyvä ilmapiiri. Eniten ”melko heikosti”, ”heikosti” tai ”ei kuvaa ollenkaan” vastauksia saivat väittämät vaikuttamisen mahdollisuudesta, yhteenkuuluvuuden tunteesta ja eri-ikäisten yhdessä toimimisesta.

Vertaistuen näyttäytymisen voimakkuutta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa selvitettiin kahden väittämän avulla (kuvio 30). Vanhemmat arvioivat, kuinka hyvin ystävyysuhteiden luominen ja toisten tukeminen kuvaavat seuran toimintaa. Suurin osa vanhemmista oli sitä mieltä, että ystävyysuhteiden luominen kuvaa seuran toimintaa joko vahvasti tai melko vahvasti. Kymmenen vanhempaa koki sen kuvaavan toimintaa heikosti tai melko heikosti. Vanhemmista 13 koki toisten tukemisen kuvaavan seuran toimintaa heikosti tai melko heikosti ja loput 28 vanhempaa vahvasti tai melko vahvasti. Yhden vanhemman mielestä toisten tukeminen ei kuvaa ollenkaan seuran toimintaa.

Tiedollisen tuen näyttäytymisen voimakkuutta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa selvitettiin vanhemmilta yhdellä väittämällä, joka koski uuden oppimista (kuvio 30). Suurin osa vanhemmista koki uuden oppimisen kuvaavan seuran toimintaa vahvasti tai melko vahvasti. Yhdeksän vastaajaa puolestaan koki sen kuvaavan toimintaa heikosti tai melko heikosti. Yhden vastaajan mielestä uuden oppiminen ei kuvaa ollenkaan seuran toimintaa.

Aineellisen tuen näyttäytymisen voimakkuutta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa selvitettiin vanhemmilta kahden väittämän avulla (kuvio 30). Vanhemmilta kysyttiin kokemuksia seuran tarjoamien palvelujen eli harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuudesta. Lisäksi kysyttiin yleisesti aineellisen tuen liittymisestä seuran toimintaan. Enemmistö vanhemmista oli sitä mieltä, että harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus kuvaa seuran toimintaa vahvasti tai melko vahvasti. Viidentoista vastaajan mielestä se kuvaa toimintaa heikosti tai melko heikosti. Aineellisen tuen, kuten stipendien, avustusten, lahjoitusten, tilojen ja tavaroitten saamisen suurin osa vanhemmista näki kuvaavan toimintaa heikosti tai melko heikosti. Kuuden vanhemman mielestä ne eivät kuvanneet seuran toimintaa ollenkaan.

KUVIO 30. Vanhempien kokemus emotionaalisen tuen, vertaistuen, tiedollisen tuen ja aineellisen tuen piirteiden voimakkuudesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan kuvaamisessa

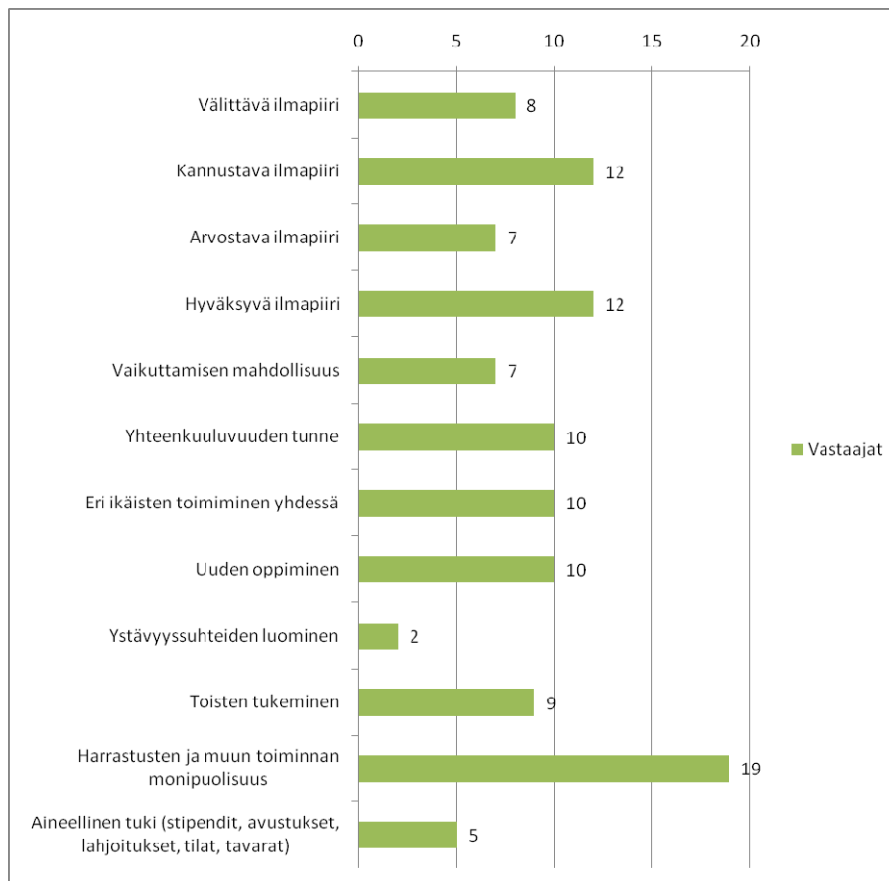
6.2.7 Toiveet eri sosiaalisen tuen muotojen piirteiden vahvistumisesta

Vanhemmilta selvitettiin, mitä sosiaalisen tuen muotoja kuvaavia piirteitä tulisi heidän mielestään vahvistaa Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa (kuvio 31). Vanhemmat valitsivat annetuista kahdestatoista emotionaalisen tuen, vertaistuen, tiedollisen tuen ja aineellisen tuen piirteistä kolme, joiden he toivoivat nousevan seuran toiminnassa voimakkaammin esille.

Emotionaaliseen tukeen liittyviä piirteitä olivat välittävä, kannustava, arvostava ja hyväksyvä ilmapiiri sekä vaikuttamisen mahdollisuus, yhteenkuuluvuuden tunne ja eri-ikäisten toimiminen yhdessä (kuvio 31). Niiden toivottiin nousevan enem-

män esille seuran toiminnassa seitsemästä kahteentoista vastaajan toimesta. Eniten toivottiin kannustavan ja hyväksyvän ilmapiirin vahvistumista. Kymmenen vastaajaa toivoi tiedolliseen tukeen liittyvän uuden oppimisen nousevan enemmän esille seuran toiminnassa.

Kaksi vastaajaa halusi vertaistukeen liittyvistä piirteistä ystävyysuhteiden luomisen painottuvan enemmän seuran toiminnassa (kuvio 31). Toisen vertaistuen piirteistä, toisten tukemisen, tulisi nousta toiminnassa enemmän esille yhdeksän vastaajan mielestä. Kaikkein eniten vastaajat halusivat aineelliseen tukeen liittyvän seuran tarjoamien palvelujen eli harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuuden nousevan enemmän esille seuran toiminnassa. Muun aineellisen tuen, kuten stipendien, avustusten, lahjoitusten, tilojen ja tavaroiden, toivoi nousevan enemmän esille viisi vanhempaa.

KUVIO 31. Vanhempien toiveet sosiaalisen tuen muotoja kuvaavien piirteiden vahvistumisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa

6.2.8 Muutos- ja kehittämistoiveet

Vanhemmilta selvitettiin avoimella kysymyksellä (liite 3/5 kysymys 51), mihin asioihin he haluaisivat muutosta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa tai mitä he kaipaisivat lisää seuran toimintaan. Vanhempia pyydettiin mainitsemaan kolme tärkeimmäksi kokemaansa asiaa. Kyselylomakkeista 18:ssa vastattiin kysymyksen. Näissä oli yhteensä 40 muutos- ja kehittämistoivetta, joista neljä hylättiin, sillä niissä ei vastattu esitettyyn kysymykseen. Vastaukset ryhmiteltiin sosiaalisen tuen muotojen mukaan. Viisi vastausta ei liittynyt mihinkään sosiaalisen tuen muotoon, joten ne jätettiin ryhmittelemättä.

Kehittämisehdotuksista selvä enemmistö, 18, painottui aineellisen tuen alueelle (liite 6/1 ja 6/2). Vanhemmat toivoivat lisää harrastuksia ja toimintaa eri-ikäisille. Toivottuja harrastusmuotoja tai muuta toimintaa olivat muun muassa kuvataideleirit- ja kurssit, lukupiiri, käsityöharrastukset, hyvinvointiluennot, luontoretket sekä liikunnalliset harrastukset. Muista palveluista toivottiin kirpputorin pitämistä seuratalolla. Aineelliseen tukeen liittyen toiveita oli myös tilojen suhteen. Yhdessä vastauksessa toivottiin vapaa-ajan kokoontumispaikkaa nuorisolle ja yksi vastaajista toivoi seurataloa siistimmäksi. Myös tilojen kehittelyn toivottiin jatkuvan.

Toiseksi eniten kehittämisehdotuksia oli tiedollisen tuen alueelta (liite 6/1). Kuudessa vastauksessa haluttiin muutosta tiedottamiseen. Yhdessä sen todettiin olevan laimeaa ja yhdessä toimimatonta. Yksi vastaaja kertoi haluavansa toiminnasta lisää tietoa. Myös talkooväelle tiedottamisen toivottiin olevan edelleen tehokasta. Talkoissa toivottiin myös selkeää työnjakoa. Yhdessä vastauksessa toivottiin harrastusryhmien ohjaajien opastamista, tiedottamista ja motivointia. Yksi vastaaja toivoi paikallisen osaamisen hyötykäyttöä ja parempaa tutustumista toisten osaamiseen ja avunantoon.

Kuudessa vastauksessa oli emotionaalisen tuen ja vertaistuen piirteitä (liite 6/1). Vastaajat kaipaivat eri-ikäisten parempaa huomioon ottamista ja uusien jäsenien innokkaampaa vastaanottamista, kuten myös kaikkien jäsenten kutsumista mukaan toimintaan. Uusia ihmisiä toivottiin otettavan mukaan talkoisiin ja nuoria

mukaan toimintaan. Myös uusien asukkaiden toivottamista tervetulleeksi toivottiin.

Ryhmittelemättömissä vastauksissa toivottiin vaihtuvuutta seuran päättäjiin sekä nuorennusleikkausta koko seuraan (liite 6/2). Yksi vastaaja toivoi tervehenkistä maaseutumeininkiä, jossa kaiken ei tarvitse olla viimeisen päälle. Yhdessä vastauksessa toivottiin, että seuran vanhat jäsenet eivät pidä asioita itsestään selvinä, sille uusille ihmisille asiat ovat uusia. Myös seuran tapahtuman, Takinkääntöviiikon, tuottojen suhteen oli toive. Tuotot eivät saisi valua liian kalliiden ja illan aikana ahneeksi muuttuvien esiintyjien taskuihin.

6.3 Yhteenveto tuloksista

Vanhemmat ja lapset kokivat saavansa melko vahvaa emotionaalista tukea Maljusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana ollessaan. Ilmapiiri koettiin hyväksyväksi ja välittäväksi. Yhteistyö vanhempien ja seuran välillä koettiin toimivaksi ja vanhemmat kokivat seuran toiminnan yhdistävän asuinalueen ihmisiä. Vanhemmat pitivät myös seuran me-henkeä hyvänä. Lasten kokemukset mahdollisuksistaan osallistua toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon koettiin heikoiksi. Eriikäisten parempaa huomioon ottamista ja uusien jäsenien innokkaampaa vastaanottamista toivottiin.

Vertaistuen lapset kokivat välittyvän vahvasti seuran toiminnassa. Luottamus lasten välillä toimi ja he kannustivat ja auttoivat toisiaan. Moni lapsi kertoi saaneensa uusia kavereita toiminnan kautta. Osa lapsista oli havainnut kiusaamista harrastusryhmässään ja myös osa vanhemmista oli kuullut kiusaamisesta lapseltaan.

Vanhempien keskinäinen vertaistuki ei välittynyt yhtä vahvasti kuin lasten keskinäinen vertaistuki. Vanhemmat kokivat tutustumisen toisiin vanhempiin tärkeäksi ja helpoksi, mutta suurin osa vanhemmista ei kokenut saavansa tukea toisilta vanhemmilta lastaan koskevissa asioissa. Seuran kautta tutuksi tulleita ihmisiä ei enemmistö vanhemmista kokenut tärkeäksi osaksi perheen sosiaalista verkostoa.

Lapset kokivat oppineensa uusia asioita seuran toimintaan osallistuessaan. Harrastuksissa tehtävät asiat koettiin sopivaksi vaatimustasoltaan. Lapset arvioivat sosiaaliset taitonsa vahvoiksi ryhmässä toimiessaan. Tiedollisen tuen osalta vanhemmat kokivat seuran toiminnasta tiedottamisen riittämättömäksi.

Seuraa ei koettu rahallisen tai muun suoran aineellisen tuen, kuten lahjoitusten tai talkooavun antajana. Lapset olivat melko tyytyväisiä harrastustiloihin ja -välineisiin. Vanhemmat pitivät tiloja turvallisina ja kokivat niiden sijaitsevan sopivan lähellä kotia. Myös kulkeminen harrastuspaikoille koettiin helpoksi. Lähes puolet vanhemmista koki harrastustilojen olevan ei-tarkoituksenmukaisia ja toimimattomia lasten harrastuksille. Tilojen kehittelyn toivottiin jatkuvan. Harrastuksia ja toimintaa toivottiin lisää eri-ikäisille seuran jäsenille.

Sosiaalisen tuen piirteistä vanhemmat kokivat voimakkaimpina näyttäytyvän hyväksyvän, arvostavan ja kannustavan ilmapiirin. Heikoimmiksi piirteiksi koettiin aineellinen tuki, vaikuttamisen mahdollisuus ja harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus. Sosiaalisen tuen piirteiden vahvistumista toivottiin eniten harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuuden sekä kannustavan ja hyväksyvän ilmapiirin osalta.

7 POHDINTAA

7.1 Tutkimuksen luotettavuus

Tutkimusraportissa pyritään arvioimaan tehdyn tutkimuksen luotettavuutta. Vaikka tutkimuksessa on pyrkimyksenä välttää virheiden syntymistä, niin silti luotettavuus ja pätevyys vaihtelevat. Tutkimuksen luotettavuuden arvioinnissa voidaan käyttää erilaisia mittaus- ja tutkimustapoja. (Hirsjärvi ym. 2004, 216.) Tutkimuksen luotettavuuden kannalta on tärkeää, että otos on edustava ja tarpeeksi suuri, vastausprosentti korkea ja kysymykset mittaavat oikeita asioita kattaen koko tutkimusongelman. Tutkimuksen kokonaisluotettavuus muodostuu tutkimuksen validiteetista eli pätevyydestä ja reliabiliteetista eli kyvystä tuottaa ei-sattumanvaraisia tuloksia (Heikkilä 2004, 185–188).

Validius tarkoittaa mittarin tai tutkimusmenetelmän kykyä mitata juuri sitä, mitä on tarkoituskin mitata. Tällä tarkoitetaan sitä, miten tutkija on onnistunut operationalisoimaan teoreettiset käsitteet arkikielen tasolla eli miten hän on saanut siirrettyä tutkimuksessa käytetyn teorian käsitteet ja ajatuskokonaisuuden lomakkeeseen eli mittariin. (Vilka 2007, 150.)

Tutkimuksen validius tulee varmistaa etukäteen huolellisella suunnittelulla ja tarkoin harkitulla tiedonkeruulla. Kyselylomakkeen kysymysten tulee mitata oikeita asioita yksiselitteisesti ja kattaa koko tutkimusongelma. (Heikkilä 2004, 29.) Tämän tutkimuksen mittarin eli kyselylomakkeen rakentaminen perustui tutkimuksen teoreettisiin lähtökohtiin ja käsitteisiin. Sosiaalisen tuen osa-alueet ja niihin liittyvät asiat käytiin tarkkaavaisesti läpi ja niistä poimittiin tutkimuksen yhteyteen parhaiten sopivat. Niiden pohjalta rakennettiin mittari siten, että jokainen sen kohta liittyi joko sosiaalisen tuen emotionaaliseen, vertais-, tiedolliseen tai aineelliseen tukeen. Mittaria rakentaessa varmistettiin myös, että sillä saadaan vastaukset tutkimusongelmiin.

Mittarin laadinta oli yksi tämän opinnäytetyön tekoprosessin vaikeimmista vaiheista. Tuloksia tarkasteltaessa huomattiin, että mittarin laadinnassa ei ollut kaikilta osin onnistuttu. Kokemuksia joistakin sosiaalisen tuen alueista oli vastaajilta kartoitettu liian suppeasti. Esimerkiksi vanhempien tiedollisen tuen kokemuksia olisi pitänyt kartoittaa laajemmin. Vanhempien kokemuksia eri sosiaalisen tuen piirteiden näyttäytymisen voimakkuudesta (liite 3/5 kysymys 49) selvittävä kysymys olisi pitänyt rakentaa hieman toisin. Jokaista sosiaalisen tuen osa-aluetta koskevia piirteitä olisi voinut laittaa saman määrän. Tällöin emotionaalista, tiedollista ja aineellista tukea sekä vertaistukea olisi voitu suoraan verrata toisiinsa. Vanhempien kyselylomakkeen kysymyksen 50 (liite 3/5) vastausviivoja ei olisi pitänyt numeroida. Numeroinnin vuoksi vastaajat ovat voineet laittaa vastauksensa tärkeysjärjestykseen, mikä ei ollut kysymyksen tarkoitus. Taustatiedoista olisi joitain kysymyksiä jättää kokonaan pois. Esimerkiksi lasten lomakkeen kysymys vanhempien toimintaan osallistumisesta ja vastaavasti vanhemmille suunnattu kysymys lasten osallistumismuodoista ei tuottanut tutkimuksen kannalta tarpeellista tietoa. Kaikki kyselylomakkeen laatimisessa tehdyt virheet saattoivat vaikuttaa vastausten luotettavuuteen.

Tutkimuksen validiteettia tarkasteltaessa arvioidaan, miten mittarin kysymysten ja vastausvaihtoehtojen sisältö ja muotoilu on onnistunut (Vilkkä 2007, 150). Sosiaalisen tuen osa-alueita kuvaavat abstraktit käsitteet pyrittiin muuttamaan arkikielelle siten, että tutkittavat ymmärsivät ne ja pystyivät arvioimaan omia kokemuksiaan Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa. Mittarit eivät aina vastaa sitä todellisuutta, jota tutkija kuvittelee tutkivansa, vaan vastaajat saattavat esimerkiksi käsittää kysymykset toisin kuin tutkija on ajatellut (Hirsjärvi ym. 2004, 216–217). Tähän kiinnitettiin huomiota ja kyselylomaketta laadittaessa siitä pyrittiin tekemään selkeä ja helposti ymmärrettävä. Erityisesti lasten kohdalla oli tärkeää, että kysymyksissä ei käytetty liian vaikeaa kieltä. Kyselylomake testattiin ennen sen lähettämistä ja siihen tehtiin korjauksia. Näin pyrittiin lisäämään sen validiteettia. Näistä toimista huolimatta ei voida varmuudella tietää, ovatko vastaajat ymmärtäneet kysytyt asiat samalla lailla tutkijan kanssa ja kuinka motivoituneesti he ovat paneutuneet vastaamiseen. Tutkijan ei ole mahdollista varmistua siitä, miten va-

kavasti vastaajat ovat tutkimukseen suhtautuneet ja myös väärinymmärrysten kontrollointi on vaikeaa (Hirsjärvi ym. 2004, 184).

Tuloksia tarkasteltaessa pohdittiin, miten luotettavia vastaukset olivat. Erityisesti lasten kohdalla mietittiin, olivatko lapset ymmärtäneet kysymykset tutkijoiden tarkoittamalla tavalla ja kykenivätkö lapset arvioimaan omaa käyttäytymistään ja oppimistaan luotettavasti. Itsearviointimenetelmä esimerkiksi sosiaalisia taitoja mitattaessa ei välttämättä ole kaikkein paras, sillä lapsi ei ehkä kykene arvioimaan omaa käyttäytymistään vuorovaikutustilanteissa tai ei halua antaa siitä todenmukaista kuvaa (Salmivalli 2005, 80). Toinen mietinnän aihe oli, kuinka luotettavasti vanhemmat voivat arvioida lapsen harrastusryhmässä tapahtuvia asioita, lapsen tunnetiloja tai lapsen sosiaalisia taitoja. Vanhemmilla on lapsestaan omia käsityksiä, jotka saattavat häiritä puolueettoman ja luotettavan arvion tekemistä (Salmivalli 2005, 80).

Tarkasteltaessa kvantitatiivisen tutkimuksen luotettavuutta suhteessa sen tuloksiin, puhutaan sisäisestä ja ulkoisesta validiteetista. Tutkimuksen sisäinen validuus tarkoittaa sitä, että tutkimusasetelma on pysyvä. (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 210–211.) Tässä tutkimuksessa aineiston kerääminen suoritettiin yhdenmukaisesti kaikkien tutkittavien osalta. Kyselylomakkeet olivat kaikille samanlaiset ja vastaustapa- ja aika yhtenevät.

Tutkimuksen ulkoiseen validiteettiin kuuluu tutkimustulosten yleistettävyyys. Peruskysymyksenä on, onko otos edustava ja edustaako se perusjoukkoa. (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 211.) Tämä tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena. Näin ollen jokaisen perusjoukon jäsenen ottaminen mukaan tutkimukseen lisäsi sen ulkoista validiteettia ja otantavirheitä välttyttiin.

Jos vastausprosentti olisi ollut korkeampi, olisivat tutkimustulokset olleet paremmin yleistettävissä koskemaan koko Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa. Tällöin tuloksia analysoitaessa olisi myös voitu tutkia esimerkiksi ristiintaulukoinnilla kahden muuttujan välistä yhteyttä eli sitä, miten ne vaikuttavat toisiinsa. (Heikkilä 2004, 210.) Tällöin olisi voitu selvittää esimerkiksi sitä, onko toimintavuosien

määrällä yhteyttä koettuun sosiaaliseen tukeen tai vahvistaako useassa eri toiminnassa mukana olo tuen määrää.

Vanhempien määrällistä aineistoa keräävään kyselylomakkeeseen lisättiin yksi laadulliselle tutkimukselle tyypillinen avoin kysymys, jonka tarkoituksena oli tuottaa uutta tietoa sekä vahvistaa muuta aineistoa. Myös tutkijatriangulaation käyttö eli useamman tutkijan toimiminen aineistonkerääjinä ja tulosten analysoijina ja tulkitsijoina vahvistaa tutkimuksen validiteettia (Hirsjärvi ym. 2004, 218). Tämän tutkimuksen tekemiseen osallistui kaksi tutkijaa, jotka molemmat toimivat tulosten kerääjinä, analysoijina ja tulkitsijoina.

Tutkimuksen reliabiliteetti tarkoittaa sen kykyä tuottaa ei-sattumanvaraisia tuloksia (Heikkilä 2004, 187). Mittarin epätarkkuudet voivat liittyä joko itse mittariin tai ne voivat aiheutua käyttäjien epäohdonmukaisuudesta (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 209). Reliabiliteetti edellyttää tutkijalta tarkkaa ja kriittistä toimintaa koko tutkimuksen ajan. Virheitä voi sattua tietoja kerätessä, syöttäessä, käsitellessä ja tuloksia tulkittaessa. Puutteellinen reliabiliteetti johtuu yleensä satunnaisvirheistä, joita aiheuttavat sekä otanta että erilaiset mittaus- ja käsittelyvirheet. (Heikkilä 2004, 30, 187.)

Tämän tutkimuksen tietoja kerätessä kiinnitettiin huomiota tutkimuksen reliabiliteettiin. Tutkimus tehtiin kokonaistutkimuksena. Mukaan otettiin kaikki perusjoukkoon eli kohdejoukkoon, josta tietoa haluttiin, kuuluvat henkilöt. Reliabiliteettia pyrittiin lisäämään myös laatimalla kyselylomakkeisiin tarkat täyttöohjeet ja tekemällä kysymyksistä selkeitä. Kyselylomakkeista pyrittiin tekemään johdonmukaisia ja niiden venyttämistä liian pitkäksi vältettiin. Näin pyrittiin sulkemaan pois vastaamista koskevat väärinymmärrykset ja pitämään vastaajien motivaatiota yllä. Kyselylomakkeet testattiin kolmella aikuisella ja kahdella lapsella ennen niiden lähettämistä ja niihin tehtiin tarvittavat muutokset. Mittarin reliabiliteettia voidaan parantaa testaamalla niitä ennen tutkimusta jossakin pienemmässä joukossa (Paunonen & Vehviläinen-Julkunen 1998, 210). Tutkimustiedot syötettiin ja niitä käsiteltiin kahden tutkijan läsnä ollessa. Näin pyrittiin varmistamaan tietojen oikeellisuus ja tarkkuus. Siitä huolimatta tietojen syöttämisessä on voinut

tapautua inhimillisiä virheitä. Myös tulosten tulkintaan osallistui kaksi tutkijaa, joten analysointiin saatiin kaksi näkökulmaa ja siten enemmän syvyyttä.

Sisäinen reliabiliteetti voidaan todeta mittaamalla sama tilastoyksikkö useampaan kertaan. Mittaus on reliaabeli, mikäli mittaustulokset ovat samat. Ulkoinen reliabiliteetti tarkoittaa mittausten toistettavuutta myös muissa tutkimuksissa ja tilanteissa. (Heikkilä 2004, 187.) Tutkimuksen ulkoista reliabiliteettia on pyritty lisäämään kuvaamalla tarkasti tutkimuksen eri vaiheet ja perustelut tehdyille valinnoille. Myös mittarin laatiminen on kuvattu tarkasti. Näin ollen mittarin käyttö ei ole riippuvainen tutkijana toimivasta henkilöstä. Tutkimus olisi mahdollista toistaa esimerkiksi toisessa nuorisoseurassa.

7.2 Tutkimuksen eettisyys

Tutkijan on pohdittava eettisiä kysymyksiä läpi tutkimusprosessin ja kannettava vastuu tekemistään valinnoista ja niihin liittyvistä perusteluista. Hyvän tutkimuksen tulee noudattaa aina hyvää tieteellistä käytäntöä. Tutkimuksen kysymyksenasettelu ja tavoitteet, aineiston kerääminen ja käsittely, tulosten esittäminen ja aineiston säilytys eivät saa loukata tutkimuksen kohderyhmää, tiedeyhteisöä eikä hyvää tieteellistä tapaa. Tutkimusetiikan lisäksi tutkijan on otettava huomioon voimassa oleva lainsäädäntö. (Vilka 2007, 90–92.)

Eettiset ratkaisut alkavat jo tutkimusaiheen valinnasta. Tutkimuskohteen valinnassa kysytään, miksi tutkimukseen ryhdytään ja kenen ehdoilla aihe valitaan. (Hirsjärvi ym. 2004, 26.) Tutkimuksen tehtävänä on tuottaa tietoa ympäröivästä maailmasta. Peruskysymyksenä on, mitä valitaan tutkittavaksi ja mitä ei. (Vehviläinen-Julkunen 1998, 28.) Tämän tutkimuksen aiheen valinta koettiin tarpeelliseksi ja tärkeäksi, sillä Mallusjoen Nuorisoseuran lapsiperheille suunnatusta toiminnasta ei ole tehty aiempaa tutkimusta. Tutkimusongelmat määriteltiin siten, että tutkimuksella saadaan hyödyllistä aineistoa. Aihetta valittaessa ajateltiin Mallusjoen Nuorisoseuran voivan hyödyntää tutkimustuloksia toiminnassaan. Kolmannen sektorin toimijan tutkiminen sosiaalisen tuen tuottajana lapsiperheille koettiin myös ajankohtaiseksi aiheeksi. Kolmannella sektorilla voi olla merkittävä asema

monien tärkeiden erityisryhmien hyvinvoinnin takaajana ja sen rooli erityyppisen tuen tarjoajana on korostunut sosiaali- ja terveysalalla (Lindström 2003, 4; Möttönen & Niemelä 2005, 205). Osa eettistä toimintaa oli myös tutkimusluvan hakeminen Mallusjoen Nuorisoseuralta sen järjestämän toiminnan tutkimiseen ennen tutkimuksen teon aloittamista. Saatekirjeeseen (liite 1) painetun Mallusjoki-logon käyttämiseen kysyttiin lupa sen suunnitelleelta taiteilijalta.

Tutkijan ja tutkittavan väliseen suhteeseen ja aineiston keruuseen liittyy monia eettistä tarkastelua vaativia asioita. Tutkijan tulee ymmärtää tutkimuskohdettaan ja kunnioittaa tutkittavien intymiteettiä (Ruoppila 1999, 26). Tutkijan ja tutkittavan suhde on tärkeä, koska ihmisillä on oikeus tietää, mitä heille tehdään tai tapahtuu, jos he osallistuvat tutkimukseen (Vehviläinen-Julkunen 1999, 29).

Kyselylomakkeiden mukana lähetettiin saatekirje (liite 1), joka sisälsi tietoa tutkimuksen tarkoituksesta ja tutkimustietojen käyttämisestä. Tutkimuksen tarkoituksesta oli jo aiemmin julkaistu pieni artikkeli Mallusjoki-lehdessä, joka ilmestyy Mallusjoen Nuorisoseuran toiminta-alueella. Saatekirjeessä kerrottiin, mistä tutkittavien yhteystiedot on saatu ja ketkä kuuluvat tutkittavien joukkoon. Vastavasti tutkittaville annettiin tutkijoiden yhteystiedot, joista heillä oli mahdollisuus kysyä tutkimukseen liittyviä asioita. Saatekirjeessä mainittiin myös tutkimustietojen luottamuksellisesta käsittelystä ja siitä, ettei tutkittavien henkilöllisyys käy ilmi kyselylomakkeesta. Kerättyä aineistoa säilytettiin huolella ja käytettiin ainoastaan tutkimustarkoitukseen. Aineisto ei joutunut missään vaiheessa ulkopuolisten henkilöiden käsiin. Tutkimukseen osallistuminen oli täysin vapaaehtoista. Lapsille ja vanhemmille tarkoitetut kyselylomakkeet lähetettiin perheelle yhteisessä kirjekuoressa. Näin pyrittiin estämään se, että lapset olisivat vastanneet kyselyyn olematta tietoisia tutkimuksen tarkoituksesta.

Tutkimusprosessin kaikissa osavaiheissa tulee välttää epärehellisyyttä. Keskeinen seikka on toisten tekstin plagioinnin välttäminen. Toisten tutkijoiden osuutta ei tule vähätellä eettisesti tehdyssä tutkimuksessa, vaan tutkimusryhmän jäsenten nimet on mainittava julkaisussa. Yhteistyössä syntyneitä julkaisuja ei saa julkaista vain omalla nimellä. (Hirsjärvi ym. 2004, 27–28.) Tässä tutkimuksessa toisen

tuottamaa tekstiä lainattaessa lähdeviitteet merkittiin asiaan kuuluvalla tavalla. Tutkimuksessa pyrittiin käyttämään ainoastaan luotettavia lähteitä.

Tutkimustulokset tulee raportoida avoimesti ja rehellisesti (Vehviläinen-Julkunen 1999, 31). Raportointi ei saa olla puutteellista tai harhaanjohtavaa. Tämän vuoksi käytetyt menetelmät on selostettava huolella ja tutkimuksen puutteetkin tuotava esille. Tuloksia ei tule kaunistella, sepittää tai yleistää kriiikittömästi. (Hirsjärvi ym. 2004, 28.) Tämän tutkimuksen tulokset raportoitiin avoimesti ja kerätty aineisto esiteltiin kokonaisuudessaan tuloksia vääristelemättä. Tutkimustietojen käsittelyssä noudatettiin erityistä tarkkuutta ja tietojen syöttö tehtiin kahden tutkijan läsnä ollessa. Tutkimuksen tekemisessä käytetyt menetelmät ja mittarit sekä valintoihin johtaneet perustelut esiteltiin tutkimusraportissa. Myös tulosten julkaisuvaiheessa vastaajien anonymiteetin säilymisestä huolehdittiin.

7.3 Tulosten tarkastelua

7.3.1 Lasten ja vanhempien taustatiedot

Lasten ja vanhempien taustatiedoista nousi esiin muutamia keskeisiä asioita. Lasten ikäjakaumasta vastaukset eivät anna kokonaiskuvaa kaikkien seuran toimintaan osallistuvien lasten osalta, sillä kysely lähetettiin ainoastaan 7–15-vuotiaiden lasten koteihin. Tämän ikäryhmän sisällä vastaajat painottuivat 9–12-vuotiaisiin ja vastaajien seuran toimintaan osallistumisvuodet taas kolmesta neljään ja yli kuuteen vuoteen. Vanhempien kohdalla suurin osa vastaajista oli ollut toiminnassa mukana yli kuusi vuotta. Seurassa näyttäisi siis olevan mukana paljon pitkän linjan toimijoita. Tällä voi olla osaltaan vaikutusta koetun sosiaalisen tuen vahvuuteen.

Eri toimintamuotoihin osallistumista tarkastellessa suosituimmiksi nousivat lasten kohdalla harrastukset, tapahtumat ja talkoot. Vanhemmat ovat aktiivisimmillaan talkoisiin ja tapahtumiin osallistumisessa. Tuloksista ei selviä, johtuuko vähäinen retkiin ja kursseihin osallistuminen sekä aikuisten osallistuminen harrastusryh-

miin niiden järjestämisen niukkuudesta vai osallistujien passiivisuudesta. Kymmenen seuran toimintaan osallistumattoman vanhemman aktivoiminen mukaan voisi olla seuralle yksi tulevaisuuden haaste.

Vastaajien kodin sijainnin perusteella Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan voidaan päätellä olevan melko paikallisesti virittäytynyttä. Vain muutama vastaaja asui muualla Orimattilan kaupungissa, jonka kylä Mallusjoki on. Kukaan ei osallistunut toimintaan Orimattilan ulkopuolelta. Tämä on hyvin luontevaa, sillä seuran toiminta järjestetään pääasiassa Mallusjoella, joka sijaitsee syrjässä keskustaan nähden. Keskustassa on paljon muita harrastus- ja vapaa-ajan viettotoimintoja, joihin lapset osallistuvat. On myös mahdollista, että Mallusjoen Nuorisoseuran toiminta on saanut paikallistoiminnan leiman eikä siksi juurikaan tavoita muualla asuvia lapsiperheitä.

7.3.2 Lasten ja vanhempien kokemukset sosiaalisen tuen saamisesta

Vastausten perusteella voidaan todeta sekä lasten että vanhempien kokeneen saaneen melko vahvaa emotionaalista tukea Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana ollessaan. Tutkimustulosten perusteella nuorisoseurojen toiminnan lähtökohdaksi määritetyt suvaitsevaisuus, välittäminen ja kannustaminen, jotka ovat emotionaalisen tuen piirteitä, toteutuvat seuran toiminnassa melko hyvin (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2009). Välittävästä ja hyväksyvästä ilmapiiristä kertoi se, että lähes kaikki lapset kävivät harrastuksessa mielellään ja tulivat takaisin kotiin iloisina. Myös vanhemmat kokivat saman ja kertoivat voivansa jättää luottavaisin mielin lapset harrastukseensa. Myös lasten kokemus huomioduksi tulemisesta vahvistaa välittämisen ja hyväksynnän ilmenemistä seuran toiminnassa.

Harrastusryhmien ohjaajien välittävästä asenteesta kertoo heidän puuttumisensa kiusaamistilanteisiin, kuten myös lasten kokemus ohjaajalta saamasta avusta, kannustuksesta, rohkaisusta ja positiivisesta palautteesta. Kannustus ja arvostus kuuluvat sosiaaliseen tukeen ja sen emotionaaliseen osa-alueeseen (Kumpusalo 1991, 14; Pulkkinen 2002, 41). Lasten kokemus ohjaajia kohtaan tuntemasta luot-

tamuksesta ilmentää emotionaalisen tuen olemassa oloa. Myös vanhemmat kokivat ohjaajat luotettaviksi ja pitivät heitä innostuneina ja motivoituneina.

Suomen Nuorisoseurojen Liitto haluaa tarjota osaamisensa ja välineet yhteisöllisyyden tunteen vahvistamiseen. Sen nähdään syntyvän yhdessä tekemisestä, toisten huomioon ottamisesta ja hyväksyvistä ilmapiiristä. (Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto 2007.) Vanhemmat näkivät Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan yhdistävän asuinalueen ihmisiä ja pitivät seuran me-henkeä ja ilmapiiriä hyvänä. Tämä ilmentää yhteenkuuluvuuden tunnetta seurassa toimivien ihmisten kesken. Sosiaaliseen tukeen kuuluvaan sitoutumiseen liittyy yhteenkuuluvuus, jonka kautta ihmisille syntyvät tunnesiteet ryhmään ja sen jäseniin, mikä taas tuo ihmiselle muun muassa vuorovaikutukseen liittyvää tyytyväisyyttä (Antonovsky 1974, Kukkuraisen 2006, 40 mukaan). Emotionaalisen tuen osalta vanhempien antamista kehittämissuhteista nousee esiin toive uusien ja ylipäänsä kaikkien jäsenten innokkaammasta mukaan ottamisesta seuran toimintaan. Myös alueen uusien asukkaiden tervetulleeksi toivottamista ehdotettiin. Tämä ilmentää osaltaan ihmisten tarvetta tuntea yhteisöllisyyttä ja toimia yhdessä.

Vanhemmat kokivat yhteistyön seuran kanssa olevan hyvää. Myös palautteen antaminen seuran suuntaan koettiin mahdolliseksi. Yhteistyön vanhempien ja seuran välillä on oltava toimivaa, jotta vanhemmat voivat tuntea arvostusta ja kokea voitavansa vaikuttaa toimintaan. Palautteen antamisen kokeminen helpoksi voi viitata siihen, että mielipiteitä arvostetaan seuran taholta ja niistä ollaan kiinnostuneita.

Huolestuttavaksi asiaksi emotionaalisen tuen kokemuksia tarkasteltaessa nousi lasten kokemukset mahdollisuuksistaan osallistua toiminnan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Vaikka nuorisoseuran toiminta-arvoissa korostetaan omia toimintamahdollisuuksia sekä suunnitteluun ja päätöksen tekoon osallistumista, niin juuri tämä osa-alue näyttäytyi tuloksissa selkeästi muita heikompana (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Moni lapsi koki, ettei saa osallistua suunnitteluun eikä ohjaaja kysy mielipiteitä harrastuksessa tehdyistä asioista.

Myös vanhempien arvioidessa eri sosiaalisen tuen piirteiden näyttäytymisen voimakkuutta seuran toiminnassa vastaukset vaikuttamisen suhteen olivat lasten vastausten kanssa samansuuntaiset. Emotionaalisen tuen piirteistä juuri vaikuttamisen mahdollisuus näyttäytyi vanhempien mielestä heikoiten seuran toiminnassa. Ristiriitaista on se, että kovinkaan moni vanhemmista ei kuitenkaan halunnut vaikuttamisen mahdollisuuden voimistuvan toiminnassa entisestään. Tästä voi päätellä, että vanhemmat eivät pidä vaikuttamista kovin oleellisena asiana seuran toiminnassa.

Sosiaalisen tuen toista osa-aluetta, vertaistukea, koskevista tuloksista voidaan päätellä lasten saavan melko vahvaa vertaistukea Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana ollessaan. Moni lapsi oli saanut uusia kavereita ja koki harrastuksen tärkeäksi kavereiden kanssa yhdessäolon vuoksi. Luottamus lasten välillä toimi ja lapset kokivat sekä saavansa että antavansa apua ja kannustusta toisilleen. Myös vanhemmat kokivat lastensa saaneen uusia kavereita toiminnan kautta. Vertaistuki on tärkeä osa sosiaalista tukea ja myös pohja sille. Sosiaalinen tuki edellyttää sosiaalisten suhteiden olemassaoloa ja suotuisaa ilmapiiriä, jossa vallitsee vastavuoroisuus, luottamuksellisuus ja hyväksyntä (Finfgeld-Connett 2005; Hupcey 1998, Kukkuraisen 2006, 39 mukaan).

Pääpiirteittäin lapset kokivat toiminnasta saadun vertaistuen vahvaksi, mutta lapsissa oli myös sellaisia, jotka olivat havainneet kiusaamista ryhmässä. Myös osa vanhemmista oli kuullut kiusaamisesta lapsiltaan. Vaikkakin kiusaamista oli huomattu pienissä määrin, on sen olemassaolo silti huomion arvoinen asia, johon on puututtava. Vertaisryhmän sosiaalinen verkosto on merkittävä osa lapsuuden sosiaalista maailmaa ja arkipäivää. Oman vertaisryhmän ulkopuolelle joutuminen merkitsee lapselle syrjäytymisriskiä. Pitkään jatkuessaan ongelmat vertaisryhmässä merkitsevät fyysistä, sosiaalista ja emotionaalista toveriryhmän ulkopuolelle ajautumista ja selvää syrjäytymisriskiä. (Laine 2005, 207–208.) Yksi lapsi myös koki jäävänsä ryhmässä yksin. Yksin jäämiseen liitetään negatiivisia tunteita. Ei voida kuitenkaan olla varmoja, kokiko vastaaja yksin jäämisen negatiiviseksi asiaksi, vai oliko se hänen tietoista toimintaansa. Ihminen voi olla hyvinkin fyysi-

sesti yksin muista erillään kokematta itseään psyykkisesti yksinäiseksi (Laine 2005, 162).

Vanhemmat eivät kokeneet saavansa yhtä vahvaa vertaistukea Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnan kautta kuin lapset. Hieman yli puolet vanhemmista kertoi tutustuneensa toisten lasten vanhempiin joko lasten harrastusten tai seuran tapahtumien ja talkoiden kautta. Vanhemmat kokivat tutustumisen toisiin vanhempiin tärkeäksi ja helpoksi. Siitä huolimatta suurin osa vanhemmista ei kokenut saavansa tukea toisilta vanhemmilta lastaan koskevissa asioissa. Enemmistö vanhemmista ei myöskään kokenut seuran kautta tutuiksi tulleita ihmisiä tärkeäksi osaksi perheen sosiaalista verkostoa. Tulosten perusteella vaikuttaa siltä, että jostain syystä tuki ei välity vanhemmalta toiselle, vaikka vertaistuen saamisen mahdollisuus vaikuttaisi olevan olemassa seuran toiminnassa. Suurimmalla osalla vanhemmista vaikuttaisi myös olevan halua tutustua toisiinsa. Sen lisäksi, että tutustuminen koettiin tärkeäksi ja helpoksi, moni vanhempi myös toivoi toisten tukemisen elementin vahvistuvan seuran toiminnassa (kuvio 31).

Tutkimustulosten perusteella lapset kokivat saavansa melko vahvaa tiedollista tukea Mallusjoen Nuorisoseuran kautta. Uusien asioiden oppiminen mahdollistui toiminnan kautta. Lasten kokemukset onnistumisen hetkistä, ikätasolle sopivista tehtävistä ja ohjaajan osaamisesta toimivat varmasti oppimista edesauttavina asioina. Lapset kokivat myös omat sosiaaliset taitonsa vahvaksi ryhmässä toimissaan. Sosiaalisten taitojen vahvistuminen on osa ihmiseksi kasvamista, jota nuorisoseurat haluavat toiminnassaan korostaa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Näin ollen sen nähdään kuuluvan osaksi tiedollisen tuen sisältämää uuden oppimista. Kurki (2006) arvelee, että nuorisoseuraliike voisi toimia kasvatuksellisenä yhteisönä. Kasvatuksen yhdeksi tärkeimmäksi tavoitteeksi hän mainitsee, että ihmisen tulee saavuttaa sosiaalisia taitoja ja valmiuksia, joita tarvitaan ympäristöön sopeutumisessa ja sen kehittämisessä. Saavuttaakseen nämä taidot lapsen tulee oppia kuulumaan ryhmään ja tuntemaan olevansa arvostettu ja hyväksytty sekä osallistua sosiaalisesti. Kansalaisuuden tukeminen vaatii sosiaalisiin aktiviteetteihin osallistumisen kasvatuksellista tukemista. (Kurki 2006, 54–55.)

Tiedollisen tuen osalta vanhemmat kokivat riittämättömyyttä Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnasta tiedottamisessa. Noin kolmasosa vanhemmista koki, ettei esimerkiksi paikallislehdissä tai Internetissä tiedoteta riittävästi eivätkä he muutenkaan saa riittävästi tietoa toiminnasta. Vanhempien antamista kehittämisideoista kuusi liittyi tiedollisen tuen alueelle ja tuki näin kvantitatiivista aineistoa. Viidesä vastauksessa toivottiin muutosta tiedottamiseen. Aktiivinen tiedottaminen ja sen kehittäminen on tärkeää, sillä tehokkaalla tiedottamisella lapsiperheitä voidaan opastaa ja neuvoa seuran toiminnan pariin.

Lasten ja vanhempien kokemukset Mallusjoen Nuorisoseurasta aineellisen tuen tarjoajana vaihtelivat tuen eri muotojen välillä. Seuraa ei koettu ollenkaan rahallisen tuen tai muun suoran aineellisen tuen, kuten lahjoitusten tai talkooavun antajana. Vanhemmat eivät myöskään toivoneet suoran aineellisen tuen nousevan voimakkaammin esille seuran toiminnassa. Rahallisen tuen puute voidaan nähdä melko luontevana asiana, sillä nuorisoseurojen toiminnassa ei olekaan tarkoitus toimia materiaalisen tai rahallisen tuen antajana (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Nuorisoseuraliike on ytimeltään sydämen, eikä materiaalisen hyödyn liikettä (Harju 2006, 103). Sen sijaan talkooavun tai lahjoitusten antaminen voisi näyttäytyä voimakkaampana, sillä seuroissa pyritään toimimaan yhdessä yksilön ja yhteisön hyväksi (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007).

Aineellisen tuen osalta noin kaksi kolmasosaa vanhemmista ja lapsista piti useimpia seuran tarjoamia palveluita riittävänä. Tuloksista nousee kuitenkin esiin vanhempien toive retkitoiminnan lisäämisestä. Muusta aineistosta nouseva tyytyväisyys harrastusten ja toiminnan määrään on hieman ristiriitaista verrattuna vanhempien vastauksiin siitä, mitkä sosiaalisen tuen piirteet näyttäytyvät voimakkaina ja mitä piirteitä tulisi vahvistaa seuran toiminnassa. Nimittäin kaikista piirteistä kolmanneksi vähiten vanhemmat kokivat harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuuden kuvaavan seuran toimintaa. Sosiaalisen tuen piirteistä vanhemmat halusivat juuri palvelujen monipuolisuuden nousevan enemmän esille. Myös avoimista kehittämis ehdotuksista suurin osa painottui harrastusten ja toiminnan lisäämiseen. Vaikuttaisi siis vahvasti siltä, että erityisesti vanhemmat kaipaisivat lisää erilaisia toimintamuotoja. Lisäämällä eri tyyppistä lapsiperheiden toiveiden

mukaista toimintaa seura voi jatkossa toimia entistä vahvemmin aineellisen tuen antajana.

Harrastustilojen ja -välineiden osalta lapset olivat melko tyytyväisiä seuran tarjoamaan aineelliseen tukeen. Vanhemmistakin suurin osa piti tiloja turvallisina ja koki niiden sijaitsevan sopivan lähellä kotia. Myös kulkeminen koettiin helpoksi. Näin ollen harrastustilat vaikuttaisivat olevan helposti lapsiperheiden saavutettavissa. Tämä voi osaltaan vaikuttaa harrastusinnostukseen ja madaltaa kynnystä lähteä harrastusten pariin. Tämä tukee nuorisoseurojen pyrkimystä innostaa ihmisiä astumaan kotoa yhteisöllisten toimintojen pariin (Harju 2006, 97). Tilojen suhteen on huomionarvoista, että lähes puolet vanhemmista ei kokenut harrastustilojen olevan toimivia ja tarkoituksenmukaisia lasten harrastuksille. Myös avoimissa vastauksissa toivottiin tilojen kehittymisen jatkumista ja parantamista sekä nuorisolle omaa kokoontumispaikkaa.

7.3.3 Sosiaalisen tuen piirteiden näyttäytyminen ja toiveet tulevasta

Sosiaalisen tuen piirteistä vanhemmat kokivat seuran toiminnassa voimakkaimpina näyttäytyvän hyväksyvän, arvostavan ja kannustavan ilmapiirin. Selkeästi heikoin piirre oli aineellinen tuki (stipendit, avustukset, lahjoitukset, tilat, tavarat). Toiseksi heikoimmaksi koettiin vaikuttamisen mahdollisuus ja kolmanneksi harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus. Vanhempien mielestä sosiaalisen tuen piirteistä tulisi vahvistua harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus, kannustava ja hyväksyvä ilmapiiri.

Verrattaessa vanhempien kokemuksia sosiaalisen tuen piirteiden voimakkuudesta tällä hetkellä ja toiveista niiden tulevaisuuden suhteen, voidaan päätellä seuraavaa. Harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus koettiin heikoksi ja sen toivottiin vahvistuvan jatkossa. Kannustavan ja hyväksyvän ilmapiirin todettiin jo nyt olevan voimakasta, mutta se koettiin niin tärkeäksi, että vanhemmat toivovat sen vahvistuvan vielä lisää. Aineellinen tuki koettiin heikoksi, mutta sen ei myöskään toivottu vahvistuvan. Osa vanhemmista koki vaikuttamisen mahdollisuuksien olevan heikot ja osa toivoi myös niiden vahvistuvan enemmän.

7.4 Yhteenveto tulosten tarkastelusta

Nuorisoseurajärjestön toiminnan ydin on lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääminen. Toiminta-arvoissa korostuvat sosiaalisen tuen eri piirteet, kuten uuden oppiminen, arvostaminen ja hyväksyntä, vaikutusmahdollisuuksien luominen, yhdessä toimiminen ja erilaisten palveluiden tarjoaminen. (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007; Mallusjoen Nuorisoseura ry 2008.) Tutkimustuloksista tehtyjen johtopäätösten perusteella Mallusjoen Nuorisoseura toimii sosiaalista tukea antaen ja näin ollen sen toiminnalla voi olla myös vaikutusta jäsentensä hyvinvointiin. Sosiaalinen tuki vaikuttaa suoraan hyvään oloon ja myös epäsuorasti vähentämällä altistusta sosiaalisille vastoinkäymisille. Sosiaalinen tuki vähentää ahdistusta ja depressiota ja vaikuttaa positiivisesti mielenterveyteen sekä suojaa yksilöä myös stressin haitallisilta vaikutuksilta. (Langford ym. 1997; Mielenterveystyö Euroopassa 2004, Jantusen 2008, 23 mukaan.)

Tutkimustulosten perusteella lapsiperheet kokivat Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa vahvoiksi sosiaalisen tuen emotionaalisen osa-alueen ja lasten kohdalla vertaistuen. Nämä tuen osa-alueet voidaan nähdä seuran tärkeimpinä sosiaalista tukea tuottavina elementteinä. Nuorisoseuran toiminnasta saatu sosiaalinen tuki vaikuttaisi tutkimustulosten perusteella näyttäytyvän erityisesti Mikkolan (2006, 41–42) väitöskirjassaan esittelemän yleisvaikutuksen mallin mukaisesti. Seuran toiminnassa luoduissa ja ylläpidetyissä sosiaalisissa suhteissa syntyvä tuki voi luoda kiinnikkeitä, jotka sitovat lapsiperheet osaksi yhteisöä ja vahvistavat hyvinvoinnin tunnetta synnyttävää hyväksytyksi tuleminen tunnetta. Vertaistuen kautta syntyvän samankaltaisuuden ja samanlaisuuden kokeminen voi lisätä sosiaalisen tuen merkityksellisyyttä ja tehokkuutta. (Mikkola 2006, 41–42, 62.)

Mallusjoen Nuorisoseuran tarjoamassa sosiaalisessa tuessa ei ole välttämättä niinkään kyse ihmisen kriisitilanteista selviytymisessä auttavasta tai erityisen kuormittavissa tilanteissa saadusta tuesta. Sosiaalinen tuki vaikuttaisi olevan luonteeltaan enemmän käytettävissä olevaa, jatkuvaa tukea. (Ellonen 2008, 50.) Seuran tarjoama sosiaalinen tuki voi vahvistaa muun muassa yhteisöllisyyden, hyväksynnän, välittämisen ja itsearvostuksen tunteita ja voi sitä kautta ennaltaehkäistä stressin syntymistä ja pitää yllä positiivisuutta. Lapsille ja vanhemmille välitty

tunne siitä, että heistä välitetään ja heitä arvostetaan. Sosiaalisella tuella voi olla positiivinen vaikutus terveyden ja hyvinvoinnin kokemiseen.

Vuosikymmenten kuluessa yksilöiden ja yhteisön välisessä suhteessa tapahtunut muutos on vaikuttanut ihmisten kokemaan hyvinvointiin (Pullinen 2007, 37). Yhteiskunnassamme on puhuttu yhteisöllisyyden katoamisesta tai vähintäänkin sen heikentymisestä. Suomalaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa haetaan uusia toimintamalleja, joilla voidaan vastata uusiin hyvinvoinnin haasteisiin taloudellisesti kestäväällä tavalla. Nuorisoseurat voivat vastata osaltaan tähän haasteeseen. Järjestöjen kautta saatavan yhteisöllisyyden, vertaistuen ja välittämisen hengen sisällyttäminen palvelutuotantoon ammatillisen työn rinnalle ja sen sisälle lisää yhteiskuntamme hyvinvointia. Järjestöillä on paljon osaamista hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden kehittämisessä. Ne aktivoivat asukkaita kansalaisvaikuttamiseen ja vastuunottoon oman asuinalueen hyvinvoinnista. (Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto 2008.) Kansalais- ja järjestötoiminnan perimmäinen tarkoitus on ihmisten arjen hyvinvointi ja lähiyhteisöt ja verkostot nähdään kansalaisyhteiskunnan hyvinvoinnin perustana (Pullinen 2007, 35).

Vaikka yhteisöllisyyden on arveltu heikentyneen yhteiskunnassamme, niin tarve yhteisölle ei sen sijaan ole hävinnyt, sillä se on ihmisen tapa olla ja luoda omaa identiteettiään (Mokka & Neuvonen 2006, 29). Hyypä (2002) totesi tutkimuksessaan Pohjanmaan suomenruotsalaisen yhteisön voivan valtaväestöä paremmin. Suomenruotsalaisten parempaa fyysistä ja psyykkistä terveyttä selitetään heidän joukossaan vallitsevalla voimakkaalla yhteisöllisyydellä. Sosiaalisen tuen kautta ihmiset saavat voimavaroja, jotka auttavat stressin hallinnassa. Yhteenkuuluvuuden tunne ja yhdessä tekemisestä koituva ilo luovat turvallisuutta ja lisäävät elämän hallinnan kokemusta. (Kumpulainen 2004.) Suomenruotsalaisilla on vahva ystäväverkosto, kiinteät perhesiteet, he osallistuvat vapaaehtoiseen kansalaistoimintaan aktiivisesti ja arvostavat perinteisiä tapoja (Hyypä 2002, 120–121, 162).

Tämän opinnäytetyön tutkimustulosten perusteella Mallusjoen Nuorisoseuran toiminta yhdistää asuinalueen ihmisiä ja sen sisällä vallitsee hyvä me-henki ja ilmapiiri. Yhteishengen tunne on yksi tärkeimmistä yhteisön ominaisuuksista ja

juuri hyvä me-henki luo yhteisöllisyyttä (Hyypä 2002, 27). Mallusjoen Nuorisoseura voi toimia Hyypän (2002) tutkimuksen kaltaisen suomenruotsalaisessa yhteisössä ilmenneen yhteisöllisyyden tunteen välittäjänä Mallusjoen kylässä ja sen lähiympäristössä. Mallusjoen Nuorisoseuralla on mahdollisuus vaikuttaa lapsiperheiden hyvinvointiin lisäämällä ja vahvistamalla yhteisöllisyyden tunteen kokemuksia pienessä tiiviissä maalaiskylässä. Tämä voi tapahtua vahvistamalla eri-ikäisten yhteistoimintaa, luomalla yhteistä toimintakulttuuria ja tapaamispaikkoja sekä ylläpitämällä vanhoja perinteitä. Yhteisöllisyys syntyy yhdessä tekemisestä, toisten huomioon ottamisesta ja hyväksyvistä ilmapiiristä (Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto 2007). Yhteisöllisyyden tunteen voidaan nähdä koostuvan jäsenyydestä, tarpeiden yhdistymisestä ja niiden toteutumisesta ja jaetusta emotionaalista yhteydestä (McMillan & Chavis 1986, Holmilan 2000, 70). Aktiivinen nuorisoseuratoiminta voi antaa vastauksia yhteiskuntamme heikkenevän yhteisöllisyyden vahvistamiseen.

Niin Mallusjoen Nuorisoseuralla kuin muillakin nuorisoseuroilla voi olla nyt ja tulevaisuudessa oma erityinen paikkansa lasten ja nuorten hyvinvoinnin lisääjinä, mikäli seuroissa toimitaan myös käytännössä niiden toiminta-arvojen mukaisesti. Nuorisoseurojen toiminnassa on kyse muustakin, kuin ainoastaan harrastusmahdollisuuksien ja liikunnan ilon tarjoamisesta. Jokaisesta seurasta pyritään tekemään ainutlaatuinen yhteisö, jossa annetaan eväitä ihmisenä kasvamiseen muuttuvassa yhteiskunnassa, mahdollisuus uuden oppimiseen, oman asuinalueen kehittämiseen, vaikuttamiseen itseä koskevissa asioissa ja eri-ikäisten yhteistoimintaan (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Kasvatukselliset tavoitteet ovat seuranneet nuorisoseuraliikettä sen alkuajoista lähtien. Jos seurojen tarjoama toiminta on vain erilaista puuhastelua, kuten tanssin ja teatterin järjestelyä, ilman sen syvempää pohdintaa, ei lasten ja nuorten kasvun suunnasta voida olettaa mitään varmaa. Tarvitaan aatteita ja visioita, jotta toiminta on kasvatuksellisesti tavoitteellista, sosiaalisesti yhteisöllistä ja kulttuurisesti rikasta ja osallistavaa. (Kurki 2006, 51.)

Emotionaaliseen tukeen liittyen tutkimustuloksista nousi esiin mielenkiintoisena seikkana lasten kokemukset omista melko heikoista vaikuttamismahdollisuuksistaan ja päätöksentekoon osallistumisesta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa.

Nuorisoseurojen ajatus mahdollisuuksien luomisesta lasten vaikuttamiselle heitä itseään koskevissa asioissa ei näin ollen vaikuta toteutuvan kovin vahvasti Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa (Suomen Nuorisoseurojen Liitto 2007). Lisäämällä lasten vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista päätöksentekoon voitaisiin lasten kokemusta seurannasta saadusta emotionaalisesta tuesta entisestään vahvistaa. Lapset voisivat tuntea itsensä tärkeämmiksi ja kokea olevansa arvostetumpia toimintaryhmässä.

Lapsiasiavaltuutetun toimisto teetti vuosina 2007 ja 2008 kyselyn, jossa kartoitettiin lasten ja nuorten kokemuksia oikeuksiensa toteutumisesta Suomessa. Kyselyyn vastasi 607 lasta ja nuorta. Tulosten perusteella suomalaisilla lapsilla on hyvät edellytykset turvalliselle, terveelliselle ja virikkeelliselle kasvulle. Eniten hyvinvoinnin puutteita havaittiin kuitenkin lapsen edun ja osallistumisoikeuksien toteutumisessa. Lapset toivat myös esille haluaan vaikuttaa omissa harrastuksissaan esimerkiksi harrastusten määrästä ja alkamisajankohdasta. (Tuononen 2008.) Tutkimustulokset olivat siis samankaltaiset kuin tämän opinnäytetyön tulokset lasten osallistumismahdollisuuksista Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa.

Lasten osallistuminen on herättänyt paljon keskustelua ja huolta yhteiskunnassamme. Hallituksen lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelmassa nostetaan esille valtakunnallisella tasolla huoli lasten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksista. Poliitiikkaohjelman tavoitteena on edistää lasten ja nuorten mielipiteiden kuulemistä ja vaikuttamismahdollisuuksia huomiolla heidän mielipiteensä paremmin erilaisten palveluiden kehittämisessä ja arjen käytännöissä. (Valtioneuvosto 2007b, 4.) Kuntaliiton vuonna 2000 julkaiseman lapsipoliittisen ohjelman yhtenä aihealueena on lasten toimintamahdollisuuksien lisääminen aktiivisena kuntalaisena. Ohjelmassa korostetaan lapsen mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa itseään koskeviin ja yhteisöään koskeviin asioihin sekä aikuisen kykyä huomioida päätöksissään lasten toiveet ja tarpeet. (Kuntaliiton lapsipoliittinen ohjelma 2000, 8, 12.)

7.5 Tutkimustulosten hyödyntäminen ja jatkotutkimushaasteet

Mallusjoen Nuorisoseura voi käyttää tutkimuksesta saatuja tietoja hyödyksi lapsiperheille tarkoitettua toimintaa suunniteltaessa. Tutkimustuloksista nousi esiin seikkoja, jotka huomioimalla seura voi toimia entistä vahvempana lapsiperheiden sosiaalisen tuen tuottajana. Tutkimuksen kvalitatiivinen aineisto piti sisällään valmiita kehittämis- ja muutosideoita, joita vanhemmat toimintaan haluaisivat. Myös kvantitatiivisesta aineistosta nousi esiin eri sosiaalisen tuen osa-alueisiin liittyviä seikkoja, joita parantamalla toiminnasta voidaan tehdä enemmän lapsiperheiden tarpeiden suuntaista ja sosiaalista tukea antavaa.

Emotionaalisen tuen osa-aluetta seuran tulisi pyrkiä kehittämään ottamalla lapset ja nuoret paremmin mukaan päätöksentekoon ja huomioida heidän mielipiteensä toiminnassa vahvemmin. Tähän asiaan tulisi seuran toiminnassa kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta toiminta olisi nuorisoseuran arvoihin pohjautuvaa ja tukisi emotionaalisen tuen välittymistä myös vaikutusmahdollisuuksien osalta. Myös kannustavaa ja hyväksyvää ilmapiiriä tulisi vahvistaa entisestään. Eri-ikäisten ja seuran uusien jäsenien innokkaampaan vastaanottamiseen tulisi kiinnittää huomiota, kuten myös alueen uusien asukkaiden huomioimiseen.

Vertaistuen osalta tulisi kiinnittää erityishuomiota ryhmässä havaitun kiusaamisen esiintymiseen. Jotta vanhempien vertaistuki saataisiin vahvemmaksi, tulisi seurassa miettiä keinoja, joilla vanhemmille luodaan tilaisuuksia tavata toisiaan. Tarvetta ja halukkuutta vertaistuen vahvempaan välittymiseen vaikuttaisi vanhemmilla olevan. Yksi keino voisi olla omien ryhmien tai muun tekemisen järjestäminen vanhemmille samaan aikaan lasten harrastusten kanssa. Näin vanhemmille tarjoutuisi luonteva tilaisuus tavata toisiaan ja tehdä asioita yhdessä, sillä tällä hetkellä vain vajaa puolet vanhemmista viettää aikaa yhdessä lasten harrastaessa. Fyysistä tekemistä, kuten lenkkeilyä, vanhemmista harrasti yhdessä sillä välin vain hyvin pieni osa.

Tiedollisen tuen osalta selkeä kehittämistä vaativa alue on seuran toiminnasta tiedottaminen. Seurassa tulisi miettiä, millä keinoin tiedottamista tulisi kehittää, jotta sillä tavoitettaisiin tehokkaasti alueen lapsiperheet ja saataisiin mukaan myös

toiminnan ulkopuolella olevat. Pienessä kylässä toimivana nuorisoseurana Mallusjoen Nuorisoseuralla voi olla merkittävä rooli monien lapsiperheiden ainoana harrastus- ja vapaa-ajan toimintojen tuottajana. Tämän vuoksi on tärkeää, että avoimella tiedottamisella tavoitetaan kaikki alueen lapsiperheet ja voidaan aktiivoida heitä mukaan yhteisöllisiin toimintoihin.

Seura voisi vahvistua aineellisen tuen antajana tarjoamalla entistä monipuolisempia ja kaikki ikäluokille kohdistettuja harrastuksia. Myös lapsiperheille tarkoitettuille retkille olisi kysyntää. Harrastustiloihin tulisi kiinnittää huomiota, jotta ne olisivat toimivampia ja tarkoituksenmukaisempia lasten harrastuksille ja muulle toiminnalle. Rahallista ja muuta suoraa aineellista tukea, kuten talkoapua tai lahjoituksia, perheet eivät kokeneet seuralta saavansa. Tämä asia tulisi seurassa huomioida ja miettiä, halutaanko sitä tehostaa.

Vastaava tutkimus sosiaalisen tuen kokemuksista voitaisiin tehdä Mallusjoen Nuorisoseurassa muidenkin kuin lapsiperheiden osalta. Yhtenä ryhmänä voisivat olla esimerkiksi nuoret. Eri-ikäisten kokemuksia sosiaalisesta tuesta voitaisiin verrata keskenään. Tutkimusta voisi jakaa myös pienempiin osiin ja tutkia esimerkiksi tyttöjen ja poikien tai isien ja äitien välisiä eroja sosiaalisen tuen kokemuksista. Jatkotutkimuksena voitaisiin myös tehdä vertaileva tutkimus Mallusjoen Nuorisoseuran ja jonkin toisen vastaavaa toimintaa tarjoavan nuorisoseuran välillä. Niiden jäsenten sosiaalisen tuen kokemuksia voitaisiin vertailla keskenään.

Tämä tutkimus suoritettiin kokonaistutkimuksena, jossa kartoitettiin kaikkien Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusryhmissä mukana olevien 7–15-vuotiaiden lasten ja heidän vanhempiensa kokemuksia sosiaalisen tuen saamisesta seuran toiminnassa. Aihetta voitaisiin syventää tekemällä haastattelututkimus, johon otettaisiin mukaan vain muutamia lapsiperheitä. Saatuja tietoja voidaan haastateltaessa syventää esimerkiksi pyytämällä perusteluja esitetyille mielipiteille (Hirsjärvi ym. 2004, 194). Muun muassa tästä tutkimuksesta nouseviin aiheisiin voitaisiin haastattelun avulla keskittyä tarkemmin ja selventää niitä keskusteluilla.

Tässä tutkimuksessa käytettyä sosiaalisen tuen teoriaa voidaan hyödyntää myös muissa kuin nuorisoseuroja koskevissa tutkimuksissa. Sen avulla voidaan teettää kysely- tai haastattelututkimus muissakin lapsiperheiden yhteisöissä. Sosiaalisen tuen jaottelu emotionaaliseen, aineelliseen ja tiedolliseen tukeen sekä vertaistukseen sopii teoreettiseksi pohjaksi myös aikuisten kokemusten tutkimiseen. Kokeuksia sosiaalisen tuen välittymisestä voitaisiin tutkia esimerkiksi tiiviissä työyhteisöissä tai kyläyhteisössä.

LÄHTEET

- Aro, J. 2006. Nuorisoseura – aatteellisen toiminnan paikka. Teoksessa Harju, A. (toim.) Hyvä ihminen ja aktiivinen kansalainen. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi, 74–79.
- Astikainen, A. & Hokkanen, L. 2001. Voimia omaishoitajan työhön. Hyvinvoinnin tukiverkoston julkaisuja 1/2001. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto.
- Ellonen, N. 2008. Kasvuyhteisö nuoren turvana. Tampere: Tampereen yliopisto.
- Euroopan unioni. Euroopan sosiaalirahasto. 2007. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisalojen kolmas sektori hyvinvointipalveluiden tarjoajana [verkkopublication]. Opetusministeriö [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa: http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/EU-asiat/EU-rakennerahastot/ohjelmat/Kehittamisohjelmat/Kolmas_sektori_hyvinvointipalveluiden_tarjoajana.pdf
- Euroopan unioni. Euroopan sosiaalirahasto. 2009. Hyvä elämä ja kolmas sektori [verkkopublication]. [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa: <http://hanke.inl.fi>
- Harju, A. 2005a. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Vantaa: Kansanvalistusseura.
- Harju, A. 2005b. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 58–80.
- Harju, A. 2006. Nuorisoseuraliike uuden kynnyksellä. Liikkeen menestystekijät uuden vuosituhannen alussa. Teoksessa Harju, A. (toim.) Hyvä ih-

minen ja aktiivinen kansalainen. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi, 94–108.

Harju, A. 2007. Aarre loistamaan. Teoksessa Harju, A. (toim.) Kansalaistoimintaan kätketty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry, 10–25.

Haukka-Wacklin, T. & Metteri, A. 2006. Sosiaalinen tuki kuntoutuksen ytimessä. Teoksessa Karjalainen, V. & Vilkkumaa, I. (toim.) Kuntoutus kanssamme. Ihmisen toimijuuden tukeminen. Helsinki: Stakes, 53–68.

Heikkilä, T. 2004. Tilastollinen tutkimus. Helsinki: Edita Prima Oy.

Hentinen, A. 2008. Hyvän elämän palveluita Hollolaan [verkkajulkaisu]. Hollolan Nuorisoseura [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa:
<http://koti.phnet.fi/hns/hollolannuorisoseura/archive.php>

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. 10. Uudistettu painos. Helsinki: Tammi.

Hollolan Nuorisoseura ry. 2008. Hyvän elämän palveluita Hollolaan [verkkajulkaisu]. Hollolan Nuorisoseura ry [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa:
<http://koti.phnet.fi/hns/hollolannuorisoseura/archive.php>

Holmila, M. 2000. Social bonds in rural life. Regulating the dangerous. Research report 113. Helsinki: STAKES.

Hyväri, S. 2005. Vertaistuen ja ammattiauttamisen muuttuvat suhteet. Teoksessa Nylund, M. & Yeung, A. (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino, 214–235.

Hyypä, M. 2002. Elinvoimaa yhteisöstä. Sosiaalinen pääoma ja terveys. Jyväskylä: PS-kustannus.

- Jantunen, E. 2008. Osalliseksi tuleminen – masentuneiden vertaistukea jäsentävä substantiivinen teoria. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisu A Tutkimuksia 18. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Juote, A. 2007. Järkiperaisestä hulluudesta moniäänisyyteen. Teoksessa Harju, A. (toim.) Kansalaistoimintaan kätkeyty aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry, 44–63.
- Järvinen, R. & Taajamo, T. 2006. Vertaisryhmän ohjaajan käsikirja. Helsinki: Mannerheimin Lastensuojeluliitto.
- Katajamäki, H. 2006. Pohdintoja nuorisoseuraliikkeen historiasta ja tulevaisuudesta. Teoksessa Harju, A. (toim.) Hyvä ihminen ja aktiivinen kansalainen. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi, 80–87.
- Keski-Petäjä, T. 1999. Vapaa sivistystyö – kolmannen sektorin oppimisfoorumi. Helsinki: Opintotoiminnan Keskusliitto OK ry.
- Kinnunen, P. 1998. Hyvinvoinnin ruletti – tutkimus sosiaalisen tuen verkostojen jäsentymisestä 1990-luvun lopun Suomessa. Rovaniemi: Lapin yliopisto.
- Kinnunen, P. 1999. Sosiaalinen tuki ja kolmas sektori. Teoksessa Hokkanen, L., Kinnunen, P. & Siisiäinen, M. (toim.) Haastava kolmas sektori. Pohdintoja tutkimuksen ja toiminnan moninaisuudesta. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, 102–114.
- Kinnunen, T. 2006. Vertaistuki erityislapsen vanhempien voimavarana. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisu B Raportteja 33. Helsinki: Diakonia-ammattikorkeakoulu.
- Koski, P. 2000. Millä tavoin kansalaisaktiivisuus toteutuu liikunnassa? Teoksessa Miettinen, M. (toim.) Haasteena huomisen hyvinvointi. Miten lii-

kunta lisää mahdollisuuksia? Liikunnan ja kansanterveyden julkaisuja 124. Jyväskylä: Liikunnan ja kansanterveyden edistämisseitio (LIKES), 213–240.

Kukkurainen, M. 2006. Fibromyalgiaa sairastavien koherenssintunne, sosiaalinen tuki ja elämänlaatu. Oulu: Oulun yliopisto.

Kumpulainen, R. 2004. Hyvinvointia yhteisöllisyydestä [verkkajulkaisu]. Mielen-terveys 3/2004 -lehden artikkeli. Suomen Mielen-terveysseura [viitattu 19.3.2009]. Saatavissa:
http://www.aikakaus.fi/al_koulussa/artikkelipankki/yhteisollisyys.htm

Kumpusalo, E. 1989. Omatoimisuus, sosiaalinen tuki ja terveys. Teoreettinen analyysi ja väestötutkimus neljässä savolaiskylässä. Lääkintöhallituksen julkaisuja. Terveyskasvatus. Sarja tutkimukset 5/1988. Helsinki: Lääkintöhallitus.

Kumpusalo, E. 1991. Sosiaalinen tuki, huolenpito ja terveys. Sosiaali- ja terveys- hallituksen raportteja 8/1991. Helsinki: VAPK-kustannus.

Kuntaliiton lapsipoliittinen ohjelma. 2000. Eläköön lapset [verkkajulkaisu]. Kuntaliitto [viitattu 19.3.2009]. Saatavissa:
http://www.kunnat.net/k_peruslistasivu.asp?path=1;29;353;10336;5652;137520

Kurki, L. 2006. Kasvattaako nuorisoseuraliike kuuliaisista alamaisia vai itsenäisiä, ajattelevia kansalaisia? Teoksessa Harju, A. (toim.) Hyvä ihminen ja aktiivinen kansalainen. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi, 50–63.

Laakso, T. 2006. Loimaan seutukunnan nuorten osallisuuskäsitykset. Teoksessa Laakso, T. & Äikää-Torkkeli, S. (toim.) Osallisuudella oppimiseen

– loppuraportti Nuorten osallisuushankkeesta Loimaan seutukunnassa. Turun ammattikorkeakoulun raportteja 45. Turku: Turun ammattikorkeakoulu, 11–35.

Laine, K. & Neitola, M. 2002. Lasten syrjäytyminen päiväkodin vertaisryhmästä. Kasvatusalan tutkimuksia. Turku: Suomen Kasvatustieteellinen Seura.

Laine, K. 2005. Minä, me ja muut sosiaalisissa verkostoissa. Helsinki: Otava.

Lindström, N. 2003. Kolmannen sektorin rooli julkishallinnon yhteispalveluissa [verkkojulkaisu]. Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto ry [viitattu 3.3.2009]. Saatavissa: <http://www.stkl.fi/ypp%20.pdf>

Mallusjoen Nuorisoseura ry. 2008. Toimintasuunnitelma 2008.

Mikkola, L. 2006. Tuen merkitykset potilaan ja hoitajan vuorovaikutuksessa [verkkojulkaisu]. Jyväskylän yliopisto [viitattu 8.1.2009]. Saatavissa: <http://dissertations.jyu.fi/studhum/9513927288.pdf>

Mokka, R. & Neuvonen, A. 2006. Yksilön ääni. Hyvinvointivaltio yhteisöjen ajalla. Sitran raportteja 69. Helsinki: Edita Prima Oy.

Mykkänen-Hänninen, R. 2007. Vapaaehtoistyön rajapinnoilla. Helsingin ammattikorkeakoulu Stadian julkaisuja. Sarja B: Oppimateriaalit 6. Helsinki: Helsingin ammattikorkeakoulu Stadia.

Möttönen, S. & Niemelä, J. 2005. Kunta ja kolmas sektori. Yhteistyön uudet muodot. Jyväskylä: PS-kustannus.

Niemi, K. 2006. Nuorisoseura-aate seuratyön innoittajana. Teoksessa Harju, A. (toim.) Hyvä ihminen ja aktiivinen kansalainen. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi, 8–15.

- Nyholm, M-L. & Suominen, H. 1999. Palveluverkossa yötäpäivää. Kunnallissalan kehittämissäätiön tutkimusjulkaisut, nro 18. Helsinki: Kunnallissalan kehittämissäätiö.
- Oikeusministeriö. 2006. Kansalaisyhteiskunnan toimintaedellytykset. Oikeusministeriön työryhmämietintö 2006:14 [verkkajulkaisu]. Oikeusministeriö [viitattu 13.3.2009]. Saatavissa:
<http://www.om.fi/1149509608033>
- Orimattilan kaupunki. 2009. Päiväkoti Kuperkeikka [verkkajulkaisu]. Orimattilan kaupunki [viitattu 14.3.2009]. Saatavissa:
<http://www.orimattila.fi/sivu.php?id=79&sivuid=263>
- Ovaska, E. 2003. Ongelma, idylli vai elämysyhteisö? Pienten kuntien sosiaali- ja terveystalouden ja sosiaalisen pääoman tarkastelua. Turun ammattikorkeakoulun tutkimuksia 7. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.
- Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. 1998. Kvantitatiivisen tutkimuksen luotettavuus. Teoksessa Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. (toim.) Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Porvoo: WSOY, 206–214.
- Pessi, A. 2008. Suomalaiset auttajina ja luottamus avun lähteisiin. RAY:n juhluvuoden kansalaiskyselyjen tulokset. Avustustoiminnan raportteja 19. Helsinki: Yliopistopaino.
- Pulkkinen, L. 2002. Mukavaa yhdessä. Sosiaalinen alkupääoma ja lapsen sosiaalisen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Pullinen, M. 2007. Uusi huomion suunta. Teoksessa Harju, A. (toim.) Kansalais-toimintaan kätkeytyvä aarre. Vantaa: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry, 34–43.

- Ruoppila, I. 1999. Lasten tutkimuksen eettisiä kysymyksiä. Teoksessa Hujala, E., Karila, K., Kinos, J., Niiranen, P., Ojala, M. & Ruoppila, I. (toim.) Varhaiskasvatuksen tutkimusmenetelmiä. Jyväskylä: Atena Kustannus, 26-51.
- Ruuskanen, P. 2002. Sosiaalinen pääoma hyvinvointipoliittisessa keskustelussa. Teoksessa Ruuskanen, P. (toim.) Sosiaalinen pääoma ja hyvinvointi. Jyväskylä: PS-kustannus, 5–27.
- Rönöberg, L. 1998. Hyvinvointi ja kolmas sektori. Teoksessa Kinnunen, P. & Laitinen, R. (toim.) Näkymätön kolmas sektori. Helsinki: Sosiaali- ja terveysturvan keskusliitto, 10–22.
- Salmivalli, C. 2005. Kaverien kanssa. Vertaissuhteet ja sosiaalinen kehitys. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Sohlman, B. 2004. Funktionaalinen mielenterveyden malli positiivisen mielenterveyden kuvaajana. Tutkimuksia 137. Helsinki: Stakes.
- Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto. 2007. Nuorisoseurojen Liitto haluaa vahvistaa yhteisöllisyyttä [verkkójulkaisu]. Suomen Nuorisoseurojen Liitto [viitattu 13.3.2009]. Saatavissa: <http://www.nuorisoseurat.fi/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=477&mode=thread&order=0&thold=0>
- Suomen Nuorisoseurojen Liiton valtuusto. 2008. Järjestöt mukaan kuntien palvelurakenteisiin [verkkójulkaisu]. Suomen Nuorisoseurojen Liitto [viitattu 14.3.2009]. Saatavissa: <http://www.nuorisoseurat.fi/modules.php?op=modload&name=News&file=article&sid=554&mode=thread&order=0&thold=0>
- Suomen Nuorisoseurojen Liitto ry. Esite.

Suomen Nuorisoseurojen Liitto. 2006. Nuorisoseurat 125 vuotta. Kasvua kaiken ikää. Esite.

Suomen Nuorisoseurojen Liitto. 2007. Kasvua kaiken ikää – nuorisoseuratoiminnan suunnat 2007–2009. Esite.

Suomen Nuorisoseurojen Liitto. 2009. Suomen Nuorisoseurojen Liitto [verkkopublication]. [viitattu 11.2.2009]. Saatavissa:
<http://www.nuorisoseurat.fi/index.php?module=ContentExpress&function=display&bid=18&btittle=--Päävalikko&mid=52&ceid=39>

Suomen Nuorisoseurojen Liitto. Kalevan Nuorten Liitto. 2009. Tervetuloa tutustumaan nuorisoseuratoimintaan! [verkkopublication]. Suomen Nuorisoseurojen Liitto. Kalevan Nuorten Liitto [viitattu 11.2.2009]. Saatavissa: <http://www.nuorisoseurat.fi>

Tarkka, M-T. 1996. Äitiys ja sosiaalinen tuki. Ensisynnyttäjän selviytyminen äitiyden varhaisvaiheessa. Tampere: Tampereen yliopisto.

Tuononen, P. 2008. Asiaa aikuisille! [verkkopublication]. Lapsiasiavaltuutettu [viitattu 19.3.2009]. Saatavissa: <http://www.lapsiasia.fi/julkaisut>

Valtioneuvosto. 2007a. Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin politiikkaohjelma Vanhasen II hallituksen ohjelmassa 19.4.2007 [verkkopublication]. Valtioneuvosto [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa:
<http://www.hallitus.fi/toiminta/politiikkaohjelmat/lapset/lapsiohjelma-hallitusohjelmassa/fi.jsp>

Valtioneuvosto. 2007b. Lapset, nuoret ja perheet. Hallituksen politiikkaohjelma [verkkopublication]. Valtioneuvosto [viitattu 17.3.2009]. Saatavissa:
http://www.hallitus.fi/toiminta/politiikkaohjelmat/lapset/ohjelman-sisaeltoe/HPO_Lapset_HSA2007.pdf

- Vehviläinen-Julkunen, K. 1998. Hoitotieteellisen tutkimuksen etiikka. Teoksessa Paunonen, M. & Vehviläinen-Julkunen, K. (toim.) Hoitotieteen tutkimusmetodiikka. Porvoo: WSOY, 26–34.
- Viljamaa, M-L. 2003. Neuvola tänään ja huomenna. Vanhemmuuden tukeminen, perhekeskeisyys ja vertaistuki. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto.
- Vilka, H. 2007. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. Helsinki: Tammi

LIITTEET

LIITE 1: Lapsiperheille lähetetyn kyselyn saatekirje

LIITE 2: Lasten kyselylomake

LIITE 3: Vanhempien kyselylomake

LIITE 4: Lasten vastausten suorat jakaumat

LIITE 5: Vanhempien vastausten suorat jakaumat

LIITE 6: Avoimen kysymyksen vastaukset luokiteltuina

Hei!

Tarjoamme perheellenne oivan mahdollisuuden vaikuttaa Mallusjoen Nuorisoseuran lapsiperheille suunnattuun toimintaan!

Olemme sosionomi- ja sairaanhoitajaopiskelijat Lahden ammattikorkeakoulusta ja Diakonia-ammattikorkeakoulun Lahden yksiköstä. Teemme opintoihimme kuuluvaa opinnäytetyötä koskien Mallusjoen nuorisoseuran toimintaa. Tutkimme, millaista sosiaalista tukea lapsiperheet kokevat saavansa seuran toiminnasta. Lähetämme seuran toimintaan liittyvän kyselyn kaikille toimintaan osallistuville lapsille ja heidän vanhemmilleen.

Osoitetietonne olemme saaneet harrastusryhmien ohjaajien kautta. Antamanne vastaukset käsitellään luottamuksellisina eikä henkilöllisyytenne käy ilmi kyselylomakkeesta. Vastauksistanne saamamme tieto on arvokasta ja sitä voidaan käyttää apuna kehittäessä Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa lapsiperheiden haluamaan suuntaan. Samalla saamme teiltä välttämätöntä apua opinnäytetyömme onnistumiseksi.

Perheenne lapsille ja aikuisille on omat kysymyslomakkeet. **Tarkoitus on, että jokainen nuorisoseuran toimintaan osallistuva perheenne 7-15-vuotias lapsi täyttää oman kyselyn. Toivomme myös, että sekä isät että äidit täyttävät molemmat omat kyselynsä.** Vanhemmat voivat tarvittaessa auttaa lapsia kyselyn täyttämässä. Ohessa lähetämme vastauskuoren postimerkillä varustettuna. Pyydämme teitä palauttamaan täytetyt kyselylomakkeet postitse **pe 30.1.2009 mennessä.**

Mikäli haluatte lisätietoja tutkimuksesta, voitte ottaa yhteyttä meihin puhelimitse tai sähköpostitse alla olevien yhteystietojen kautta. Vastaamme mielellämme tutkimusta koskeviin kysymyksiin.

Ystävällisin terveisin,

Anni Suomela

ja

Jere Kivinen

040-8247272

040-7209948

anni.suomela@lpt.fi

jere.kivinen@lpt.fi

LASTEN KYSELYLOMAKE

Taustatiedot

Vastaa numeroin seuraaviin kysymyksiin.

1. Kuinka vanha olet? _____

2. Kuinka monta vuotta olet ollut mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa? _____

Ympyröi seuraavista kohdista sopiva vaihtoehto.

3. Osallistun Mallusjoen Nuorisoseuran järjestämään (voit ympyröidä useamman vaihtoehdon)

- 1) Harrastustoimintaan
- 2) Talkotoimintaan
- 3) Retkiin
- 4) Tapahdumiin
- 5) Kursseihin
- 6) Johonkin muuhun, mihin? _____

4. Vanhempani (isä, äiti tai molemmat) osallistuvat seuraaviin Mallusjoen Nuorisoseuran toimintoihin (voit ympyröidä useamman vaihtoehdon)

- 1) Johonkin harrastusryhmään
- 2) Talkoisiin
- 3) Toimii harrastusryhmän ohjaajana
- 4) Retkiin
- 5) Tapahdumiin
- 6) Johonkin muuhun, mihin? _____

5. Kotimme sijaitsee

- 1) Mallusjärven ympäristössä
- 2) muualla Orimattilassa
- 3) Orimattilan ulkopuolella

Seuraavilla kysymyksillä selvitetään kokemuksiasi Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnasta. Kaikki kysymykset koskevat Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusryhmiä tai muuta toimintaa, vaikka seuran nimeä ei toiston välttämiseksi kysymyksissä mainita.

Ympyröi jokaisesta kohdasta yksi sopiva vaihtoehto.

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
6. Lähden mielelläni harrastukseeni	1	2	3	4
7. Tulen harrastuksestani kotiin yleensä iloisena	1	2	3	4
8. Ohjaajani kannustaa ja rohkaisee minua	1	2	3	4
9. Saan ohjaajaltani positiivista palautetta	1	2	3	4
10. Minut otetaan huomioon harrastusryhmässäni enkä tunne jääväni syrjään	1	2	3	4
11. Saan osallistua harrastusryhmäni toiminnan suunnitteluun (esim. siihen, mitä eri kerroilla tehdään)	1	2	3	4
12. Ohjaaja kuuntelee minua, jos haluan sanoa tai kysyä jotain	1	2	3	4
13. Ohjaaja kysyy minulta mielipidettä tekemistämme asioista	1	2	3	4
14. Ohjaaja puuttuu tilanteisiin, jos jotain lasta kiusataan	1	2	3	4
15. Luotan ohjaajaani	1	2	3	4
16. Olen saanut uusia kavereita harrastukseni kautta	1	2	3	4
17. Luotan toisiin lapsiin ryhmässäni	1	2	3	4
18. Toiset lapset luottavat minuun	1	2	3	4
19. Toisiin lapsiin on helppo tutustua	1	2	3	4
20. Toiset lapset kannustavat minua	1	2	3	4

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
21. Kannustan itse toisia lapsia	1	2	3	4
22. Tunnen jääväni yksin ryhmässäni	1	2	3	4
23. Olen huomannut, että toista lasta kiusataan	1	2	3	4
24. Autan mielelläni toisia lapsia	1	2	3	4
25. Jos tarvitsen, niin saan apua toisilta lapsilta	1	2	3	4
26. Harrastukseni on minulle tärkeä siksi, että saan olla kavereideni kanssa	1	2	3	4
27. Olen oppinut uusia asioita harrastukseni kautta	1	2	3	4
28. Koen usein onnistumisen hetkiä harrastuksessani	1	2	3	4
29. Harrastuksessani tehtävät asiat ovat minulle melko vaikeita	1	2	3	4
30. Haluaisin, että harrastuksessani tehtävät asiat olisivat haasteellisempia	1	2	3	4
31. Jaksan odottaa kärsivällisesti omaa vuoroani	1	2	3	4
32. Jaksan kuunnella annettuja ohjeita ja neuvoja	1	2	3	4
33. Noudatan sääntöjä	1	2	3	4
34. Puutun tilanteeseen tai kerron ohjaajalle, jos huomaan, että toista lasta kiusataan	1	2	3	4
35. Tulen hyvin toimeen toisten lasten kanssa	1	2	3	4
36. Minulle tulee usein riittävästi toisten lasten kanssa	1	2	3	4
37. Jaksan keskittyä harrastuksessani tehtäviin asioihin	1	2	3	4
38. Hermostun helposti, jos en onnistu jossain tekemässäni asiassa harrastuksessani	1	2	3	4

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
39. Huolehdin harrastusvälineistä hyvin	1	2	3	4
40. Siivoan omat jälkeni	1	2	3	4
41. Ohjaajani auttaa minua tarvittaessa	1	2	3	4
42. Uskallan kysyä neuvoa ohjaajaltani	1	2	3	4
43. Ohjaajani osaa neuvoa minua tarvittaessa	1	2	3	4
44. Nuorisoseuralla on riittävästi erilaisia harrastuksia lapsille	1	2	3	4
45. Nuorisoseura järjestää riittävästi retkiä lapsille	1	2	3	4
46. Nuorisoseura järjestää riittävästi erilaisia tapahtumia lapsille	1	2	3	4
47. Harrastustilat ovat hyvät	1	2	3	4
48. Harrastustilat ovat turvalliset	1	2	3	4
49. Harrastusvälineet ovat hyväkuntoisia	1	2	3	4
50. Harrastusvälineitä on riittävästi	1	2	3	4

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!!

VANHEMPIEN KYSELYLOMAKE**Taustatiedot**

Avoimiin kysymyksiin vastataan numeroin.
Muissa kohdissa ympyröidään sopiva vaihtoehto.

1. Olen perheemme
  - 1) Äiti
  - 2) Isä
2. Kuinka monta lasta perheessänne on? _____
3. Kuinka moni perheenne lapsista on mukana Mallusjoen Nuorisoseuran (=MNS) toiminnassa? _____
4. Minkä ikäisiä ovat MNS:n toiminnassa mukana olevat lapsenne?
_____
5. Lapseni/lapsemme ovat mukana MNS:n (voit ympyröidä useamman vaihtoehdon)
  - 1) Harrastusryhmässä
  - 2) Talkoissa
  - 3) Retkillä
  - 4) Tapahtumissa
  - 5) Kursseilla
  - 6) Jossakin muussa, missä? _____
6. Kuinka monta vuotta lapsenne ovat olleet mukana MNS:n toiminnassa? (vastaa pisimpään mukana olleen lapsen mukaan) _____
7. Osallistun itse MNS:n järjestämään (voit ympyröidä useamman vaihtoehdon)
  - 1) Harrastusryhmään
  - 2) Talkootoimintaan
  - 3) Retkiin
  - 4) Tapahtumiin
  - 5) Harrastusryhmän ohjaamiseen
  - 6) Johonkin muuhun, mihin? _____
  - 7) En osallistu seuran toimintaan
8. Kuinka monta vuotta olet itse ollut mukana MNS:n toiminnassa? _____
9. Kotimme sijaitsee
  - 1) Mallusjärven ympäristössä
  - 2) muualla Orimattilassa
  - 3) Orimattilan ulkopuolella

Seuraavilla kysymyksillä selvitetään kokemuksiasi Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnasta. Kaikki kysymykset koskevat Mallusjoen Nuorisoseuran harrastusryhmiä tai muuta toimintaa, vaikka seuran nimeä ei toiston välttämiseksi kysymyksissä mainita.

Ympyröi jokaisesta kohdasta yksi sopiva vaihtoehto.

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
10. Voin jättää lapseni luottavaisin mielin harrastukseensa	1	2	3	4
11. Voin vanhempana vaikuttaa nuorisoseuran harrastustoiminnan sisältöön	1	2	3	4
12. Lapseni lähtee harrastukseen aina innokkaasti	1	2	3	4
13. Lapseni tulee harrastuksestaan kotiin hyvillä mielin	1	2	3	4
14. Lapseni on kertonut harrastusryhmässään tapahtuvasta kiusaamisesta	1	2	3	4
15. Nuorisoseuran ohjaajat ovat motivoituneita ja innokkaita	1	2	3	4
16. Nuorisoseuran toiminnassa on hyvä me-henki	1	2	3	4
17. Nuorisoseuran toiminta yhdistää asuinalueeni ihmisiä	1	2	3	4
18. Lapseni on saanut uusia kavereita harrastuksensa myötä	1	2	3	4
19. Olen tutustunut lapseni harrastusten kautta toisten lasten vanhempiin	1	2	3	4
20. Keskustelen tai vietän aikaa muiden lasten vanhempien kanssa sillä välin, kun lapsemme ovat harrastuksessaan	1	2	3	4
21. Harrastan jota in fyysistä toimintaa (esim. lenkkeilyä) toisten vanhempien kanssa lastemme ollessa harrastuksessaan	1	2	3	4
22. Saan tukea muiden lasten vanhemmilta joissain lastani koskevilla asioissa	1	2	3	4

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
23. Minulle on tärkeää tutustua toisiin vanhempiin lapseni harrastuksen kautta	1	2	3	4
24. Toisten harrastuksessa käyvien lasten vanhempiin on helppo tutustua	1	2	3	4
25. Olen luonut uusia sosiaalisia suhteita lapseni harrastuksen kautta	1	2	3	4
26. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran talkoissa	1	2	3	4
27. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran tapahtumissa	1	2	3	4
28. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran retkillä	1	2	3	4
29. Nuorisoseuran toiminnan kautta tutuiksi tulleet ihmiset ovat tärkeä osa perheemme sosiaalista verkostoa	1	2	3	4
30. Nuorisoseuran toiminnasta tiedotetaan riittävästi esim. paikallislehdissä tai Internetissä	1	2	3	4
31. Saan riittävästi tietoa nuorisoseuran toiminnasta	1	2	3	4
32. Tiedän, miten lapseni harrastusryhmässä toimitaan	1	2	3	4
33. Lapseni ryhmätyötaidot ovat kehittyneet harrastuksen myötä	1	2	3	4
34. Lapseni harrastuksessa tehdään lapsen ikätasoon nähden sopivia asioita	1	2	3	4

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
35. Nuorisoseuralla on riittävästi harrastuksia lapsille	1	2	3	4
36. Nuorisoseuralla on riittävästi harrastuksia lapsiperheille	1	2	3	4
37. Nuorisoseura järjestää riittävästi tapahtumia lapsiperheille	1	2	3	4
38. Nuorisoseura järjestää riittävästi retkiä lapsiperheille	1	2	3	4
39. Nuorisoseura tarjoaa riittävästi kouluttautumismahdollisuuksia (esim. ensiapu- ja järjestyksenvalvojakursit)	1	2	3	4
40. Harrastustilat ovat turvallisia lapsille	1	2	3	4
41. Harrastustilat ovat toimivia ja tarkoituksenmukaisia lasten harrastuksille	1	2	3	4
42. Harrastustilat ovat sopivan lähellä kotiamme	1	2	3	4
43. Kulkeminen harrastuspaikoille on meille helppoa	1	2	3	4
44. Yleinen ilmapiiri nuorisoseuran toiminnassa on hyvä	1	2	3	4
45. Yhteistyö nuorisoseuran ja vanhempien välillä on toimivaa	1	2	3	4
46. Palutteen antaminen nuorisoseuran ohjaajille tai muille henkilöille on mahdollista	1	2	3	4
47. Perheemme on saanut nuorisoseuralta rahallista tukea	1	2	3	4
48. Perheemme on saanut nuorisoseuralta talkoapua, lahjoituksia tai muuta aineellista tukea	1	2	3	4

49. Kuinka hyvin seuraavat asiat kuvaavat Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa?

	ei ollenkaan	heikosti	melko heikosti	melko vahvasti	vahvasti
1) Välittävä ilmapiiri	0	1	2	3	4
2) Kannustava ilmapiiri	0	1	2	3	4
3) Arvostava ilmapiiri	0	1	2	3	4
4) Hyväksyvä ilmapiiri	0	1	2	3	4
5) Vaikuttamisen mahdollisuus	0	1	2	3	4
6) Yhteenkuuluvuuden tunne	0	1	2	3	4
7) Uuden oppiminen	0	1	2	3	4
8) Eri ikäisten toimiminen yhdessä	0	1	2	3	4
9) Harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus	0	1	2	3	4
10) Ystävyyssuhteiden luominen	0	1	2	3	4
11) Toisten tukeminen	0	1	2	3	4
12) Aineellinen tuki (stipendit, avustukset, lahjoitukset, tilat, tavarat)	0	1	2	3	4

50. Mitkä kohdan 49 asioista haluaisit nousevan enemmän esille Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa? Valitse kohdan 49 vaihtoehtoista kolme ja merkitse niiden numerot alla oleville viivoille.

- 1) _____
 2) _____
 3) _____

51. Mihin asioihin haluaisit muutosta Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa tai mitä kaipaisit lisää seuran toimintaan? Mainitse kolme tärkeimmäksi kokemaasi asiaa.

- 1) _____
 _____
 _____
- 2) _____
 _____
 _____
- 3) _____
 _____
 _____

KIITOKSIA VASTAUKSISTASI!!

LASTEN VASTAUSTEN SUORAT JAKAUMAT

1. Kuinka vanha olet?	7-vuotiaita	6
	8-vuotiaita	4
	9-vuotiaita	9
	10-vuotiaita	4
	11-vuotiaita	4
	12-vuotiaita	6
	13-vuotiaita	1
	14-vuotiaita	3
	15-vuotiaita	2

2. Kuinka monta vuotta olet ollut mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa?

1 vuoden	4
2 vuotta	5
3 vuotta	10
4 vuotta	2
5 vuotta	3
6 vuotta	4
7 vuotta	4
8 vuotta	3
10 vuotta	3

3. Osallistun Mallusjoen Nuorisoseuran järjestämään

1) harrastustoimintaan	kyllä 36	ei 2
2) talkootoimintaan	kyllä 14	ei 24
3) retkiin	kyllä 5	ei 33
4) tapahtumiin	kyllä 24	ei 14
5) kursseihin	kyllä 1	ei 37
6) johonkin muuhun	kyllä	ei 38

4. Vanhempani (isä, äiti tai molemmat) osallistuvat seuraaviin Mallusjoen Nuorisoseuran toimintoihin

1) harrastusryhmään	kyllä 7	ei 31
2) talkoisiin	kyllä 27	ei 11
3) toimii harrastusryhmän ohjaajana	kyllä 3	ei 35
4) retkiin	kyllä 4	ei 34
5) tapahtumiin	kyllä 24	ei 14
6) johonkin muuhun	kyllä	ei 36

5. Kotimme sijaitsee

1) Mallusjärven ympäristössä	32
2) muualla Orimattilassa	6
3) Orimattilan ulkopuolella	

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
6. Lähden mielelläni harrastukseeni		1	7	31
7. Tulen harrastuksestani kotiin yleensä iloisena			13	26
8. Ohjaajani kannustaa ja rohkaisee minua	1	2	19	17
9. Saan ohjaajaltani positiivista palautetta	1	3	17	18
10. Minut otetaan huomioon harrastusryhmässäni enkä tunne jääväni syrjään	1		12	26
11. Saan osallistua harrastusryhmäni toiminnan suunnitteluun (esim. siihen, mitä eri kerroilla tehdään)	5	11	11	12
12. Ohjaaja kuuntelee minua, jos haluan sanoa tai kysyä jotain		1	9	29
13. Ohjaaja kysyy minulta mielipidettä tekemistämme asioista	5	11	16	7
14. Ohjaaja puuttuu tilanteisiin, jos jotain lasta kiusataan		1	12	24
15. Luotan ohjaajaani		1	10	28
16. Olen saanut uusia kavereita harrastukseni kautta	7	4	8	20
17. Luotan toisiin lapsiin ryhmässäni		4	19	16
18. Toiset lapset luottavat minuun	2	5	15	17
19. Toisiin lapsiin on helppo tutustua		3	17	19
20. Toiset lapset kannustavat minua	4	3	19	13

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
21. Kannustan itse toisia lapsia	2	3	14	20
22. Tunnen jääväni yksin ryhmässäni	32	5	1	1
23. Olen huomannut, että toista lasta kiusataan	26	9	1	3
24. Autan mielelläni toisia lapsia		4	20	15
25. Jos tarvitsen, niin saan apua toisilta lapsilta	1	4	21	13
26. Harrastukseni on minulle tärkeä siksi, että saan olla kavereideni kanssa	2	5	13	19
27. Olen oppinut uusia asioita harrastukseni kautta		2	11	26
28. Koen usein onnistumisen hetkiä harrastuksessani		2	14	23
29. Harrastuksessani tehtävät asiat ovat minulle melko vaikeita	15	20	3	1
30. Haluaisin, että harrastuksessani tehtävät asiat olisivat haasteellisempia	2	15	15	7
31. Jaksan odottaa kärsivällisesti omaa vuoroani		3	15	21
32. Jaksan kuunnella annettuja ohjeita ja neuvoja		1	19	19
33. Noudatan sääntöjä			16	23
34. Puutun tilanteeseen tai kerron ohjaajalle, jos huomaan, että toista lasta kiusataan	1	3	19	16
35. Tulen hyvin toimeen toisten lasten kanssa		1	16	22
36. Minulle tulee usein riitaa toisten lasten kanssa	27	11	1	
37. Jaksan keskittyä harrastuksessani tehtäviin asioihin			18	21
38. Hermostun helposti, jos en onnistu jossain tekemässäni asiassa harrastuksessani	17	14	7	1

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
39. Huolehdin harrastusvälineistä hyvin		2	15	22
40. Siivoan omat jälkeni		4	16	19
41. Ohjaajani auttaa minua tarvittaessa	1	3	15	20
42. Uskallan kysyä neuvoa ohjaajaltani	1	2	10	26
43. Ohjaajani osaa neuvoa minua tarvittaessa	1	1	10	26
44. Nuorisoseuralla on riittävästi erilaisia harrastuksia lapsille	2	4	15	17
45. Nuorisoseura järjestää riittävästi retkiä lapsille	7	3	12	15
46. Nuorisoseura järjestää riittävästi erilaisia tapahtumia lapsille	4	6	13	14
47. Harrastustilat ovat hyvät	1	7	11	20
48. Harrastustilat ovat turvalliset		4	13	22
49. Harrastusvälineet ovat hyväkuntoisia		4	13	21
50. Harrastusvälineitä on riittävästi	2	6	16	15

VANHEMPIEN VASTAUSTEN SUORAT JAKAUMAT

1. Olen perheemme	Äiti	26
	Isä	18

2. Kuinka monta lasta perheessänne on?

1 lapsi	6
2 lasta	17
3 lasta	13
4 lasta	5
5 lasta	1
7 lasta	2

3. Kuinka moni perheenne lapsista on mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa?

1 lapsi	18
2 lasta	17
3 lasta	7
7 lasta	2

4. Minkä ikäisiä ovat Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa mukana olevat lapsenne?

1-vuotiaita	2
2-vuotiaita	1
4-vuotiaita	2
5-vuotiaita	1
6-vuotiaita	3
7-vuotiaita	9
8-vuotiaita	7
9-vuotiaita	12
10-vuotiaita	4
11-vuotiaita	8
12-vuotiaita	6
13-vuotiaita	2
14-vuotiaita	5
15-vuotiaita	5

5. Lapseni/lapsemme ovat mukana Mallusjoen Nuorisoseuran

1) harrastusryhmässä	kyllä 42	ei 2
2) talkoissa	kyllä 21	ei 23
3) retkillä	kyllä 8	ei 36
4) tapahtumissa	kyllä 24	ei 20
5) kursseilla	kyllä 2	ei 42
6) jossakin muussa	kyllä	ei 44

6. Kuinka monta vuotta lapsenne ovat olleet mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa? (pisimpään mukana olleen lapsen mukaan vastattuna)

1 vuoden	4
2 vuotta	7
3 vuotta	8
4 vuotta	2
5 vuotta	3
6 vuotta	4
7 vuotta	2
8 vuotta	6
9 vuotta	3
10 vuotta	4

7. Osallistun itse Mallusjoen Nuorisoseuran järjestämään

1) harrastusryhmään	kyllä 5	ei 39
2) talkootoimintaan	kyllä 27	ei 17
3) retkiin	kyllä 4	ei 40
4) tapahtumiin	kyllä 26	ei 18
5) harrastusryhmän ohjaamiseen	kyllä 4	ei 40
6) johonkin muuhun	kyllä	ei 43
7) en osallistu seuran toimintaan	kyllä 10	ei 34

8. Kuinka monta vuotta olet itse ollut mukana Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa?

1 vuoden	5
2 vuotta	2
3 vuotta	5
5 vuotta	2
7 vuotta	3
8 vuotta	3
9 vuotta	1
10 vuotta	6
12 vuotta	1
20 vuotta	2
25 vuotta	1
30 vuotta	2

34 vuotta 1

9. Kotimme sijaitsee

- 1) Mallusjärven ympäristössä 36
 2) muualla Orimattilassa 7
 3) Orimattilan ulkopuolella

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
10. Voin jättää lapseni luottavaisin mielin harrastukseensa			4	40
11. Voin vanhempana vaikuttaa nuorisoseuran harrastustoiminnan sisältöön	3	6	29	6
12. Lapseni lähtee harrastukseen aina innokkaasti			17	27
13. Lapseni tulee harrastuksestaan kotiin hyvillä mielin	1		11	32
14. Lapseni on kertonut harrastusryhmässään tapahtuvasta kiusaamisesta	32	4	5	2
15. Nuorisoseuran ohjaajat ovat motivoituneita ja innokkaita		2	18	23
16. Nuorisoseuran toiminnassa on hyvä me-herki	1	2	25	16
17. Nuorisoseuran toiminta yhdistää asuinalueeni ihmisiä	2	2	19	21
18. Lapseni on saanut uusia kavereita harrastuksensa myötä	3	5	20	16
19. Olen tutustunut lapseni harrastusten kautta toisten lasten vanhempiin	6	6	14	17
20. Keskustelen tai vietän aikaa muiden lasten vanhempien kanssa sillä välin, kun lapsemme ovat harrastuksessaan	8	12	14	10
21. Harrastan jotain fyysistä toimintaa (esim. lenkkeilyä) toisten vanhempien kanssa lastemme ollessa harrastuksessaan	22	13	5	3
22. Saan tukea muiden lasten vanhemmilta joissain lastani koskevilla asioissa	12	13	15	4

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
23. Minulle on tärkeää tutustua toisiin vanhempiin lapseni harrastuksen kautta	3	13	18	10
24. Toisten harrastuksessa käyvien lasten vanhempiin on helppo tutustua	3	8	26	7
25. Olen luonut uusia sosiaalisia suhteita lapseni harrastuksen kautta	7	12	14	11
26. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran talkoissa	8	5	17	14
27. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran tapahtumissa	5	5	22	12
28. Olen tutustunut uusiin ihmisiin nuorisoseuran retkillä	20	9	7	3
29. Nuorisoseuran toiminnan kautta tutuiksi tulleet ihmiset ovat tärkeä osa perheemme sosiaalista verkostoa	11	14	15	4
30. Nuorisoseuran toiminnasta tiedotetaan riittävästi esim. paikallislehdissä tai Internetissä	4	8	25	7
31. Saan riittävästi tietoa nuorisoseuran toiminnasta	3	8	23	10
32. Tiedän, miten lapseni harrastusryhmässä toimitaan		4	26	14
33. Lapseni ryhmätyötaidot ovat kehittyneet harrastuksen myötä		5	27	12
34. Lapseni harrastuksessa tehdään lapsen ikätasoon nähden sopivia asioita		1	21	21

	täysin eri mieltä	jokseenkin eri mieltä	jokseenkin samaa mieltä	täysin samaa mieltä
35. Nuorisoseuralla on riittävästi harrastuksia lapsille		13	22	9
36. Nuorisoseuralla on riittävästi harrastuksia lapsiperheille	2	12	21	9
37. Nuorisoseura järjestää riittävästi tapahtumia lapsiperheille	1	11	23	9
38. Nuorisoseura järjestää riittävästi retkiä lapsiperheille	4	21	17	1
39. Nuorisoseura tarjoaa riittävästi kouluttautumismahdollisuuksia (esim. ensiapu- ja järjestyksenvalvojakurssit)	2	9	19	10
40. Harrastustilat ovat turvallisia lapsille	1	10	24	8
41. Harrastustilat ovat toimivia ja tarkoituksenmukaisia lasten harrastuksille	4	16	17	6
42. Harrastustilat ovat sopivan lähellä kotiamme	3	7	11	23
43. Kulkeminen harrastuspaikoille on meille helppoa	2	7	16	19
44. Yleinen ilmapiiri nuorisoseuran toiminnassa on hyvä	1	2	26	15
45. Yhteistyö nuorisoseuran ja vanhempien välillä on toimivaa		4	28	12
46. Palutteen antaminen nuorisoseuran ohjaajille tai muille henkilöille on mahdollista	1	2	20	21
47. Perheemme on saanut nuorisoseuralta rahallista tukea	42	1		
48. Perheemme on saanut nuorisoseuralta talkoapua, lahjoituksia tai muuta aineellista tukea	41	1	1	

49. Kuinka hyvin seuraavat asiat kuvaavat Mallusjoen Nuorisoseuran toimintaa?

	ei dlenkaan	heikosti	melko heikosti	melko vahvasti	vahvasti
1) Välittävä ilmapiiri	1	1	8	26	8
2) Kannustava ilmapiiri	1		7	26	10
3) Arvostava ilmapiiri	1	1	6	26	10
4) Hyväksyvä ilmapiiri	1	1	5	25	12
5) Vaikuttamisen mahdollisuus	1	1	14	23	5
6) Yhteenkuuluvuuden tunne	2	1	9	26	6
7) Uuden oppiminen	1		9	28	6
8) Eri ikäisten toimiminen yhdessä		3	9	22	9
9) Harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus		5	10	24	5
10) Ystävyyssuhteiden luominen		2	8	28	6
11) Toisten tukeminen	1	1	12	25	3
12) Aineellinen tuki (stipendit, avustukset, lahjoitukset, tilat, tavarat)	6	10	12	12	2

50. Mitkä kohdan 49 asioista haluaisit nousevan enemmän esille Mallusjoen Nuorisoseuran toiminnassa? Valitse kohdan 49 vaihtoehtoista kolme.

Välittävä ilmapiiri	8
Kannustava ilmapiiri	12
Arvostava ilmapiiri	7
Hyväksyvä ilmapiiri	12
Vaikuttamisen mahdollisuus	7
Yhteenkuuluvuuden tunne	10
Uuden oppiminen	10
Eri ikäisten toimiminen yhdessä	10
Harrastusten ja muun toiminnan monipuolisuus	19
Ystävyyssuhteiden luominen	2
Toisten tukeminen	9
Aineellinen tuki	5

AVOIMEN KYSYMYKSEN VASTAUKSET

Vanhempien kyselylomakkeen kysymyksen 51 vastaukset luokiteltuina sosiaalisen tuen osa-alueisiin.

EMOTIONAALINEN TUKI JA VERTAISTUKI

- Eri-ikäiset otettava enemmän huomioon
- Kaikki jäsenet tulisi kutsua mukaan toimintaan
- Talkoisiin enemmän uusia ihmisiä mukaan
- Yritettäisiin ottaa uudet jäsenet innokkaammin vastaan
- Uusien asukkaiden tervetulleeksi toivottaminen
- Nuoret mukaan toimintaan

TIEDOLLINEN TUKI

- Enemmän tietoa toiminnasta
- Paikallinen osaaminen hyötykäyttöön. Paremmin tutustumista toisten osaamiseen/avunantoon mitä kukin osaa.
- Talkooväelle tiedottaminen oltava edelleen tehokasta. Talkookahvit tms. voisivat houkuttaa myös väkeä.
- Tiedottaminen ei aina toimi riittävän hyvin
- Tiedottaminen laimeaa (esim. pikkujoulut)
- Talkoissa (esim. takinkääntöviikolla) tulisi olla työjako ennen talkoita, jotta olisi joustava työteho ja ei tartte sormi suussa ihmetellä
- Harrasteryhmien ohjaajien opastaminen, tiedottaminen ja motivointi jatkossa. Tukitoiminta.

AINEELLINEN TUKI

- Reippaita luontoretkeä Mallusjoen maisemissa, kilvan hiihtoa
- Luistelujäiden niin salliessa: jääpallotreenit pystyy. Mallusjärven ympäriluistelu esim. yhteistyössä kyläjohtokunnan kanssa olisi hieno asia
- Luentoja hyvinvoinnista (ilmaisia)

- Soututapahtuma järvellä (Mallusjärven soutu)
- Seuratalo siistimmäksi = käyttäjille tiukat säännöt
- Liikuntaa, keski-ikäisille erilaisia mahdollisuuksia enemmän
- Liikuntaharrastuksia myös varttuneemmille
- Lastentarvikkeet/vaatteet kiertoon. Esim. kirpputori seurantalolle
- Käsiyö/tekemistä lapsille, pojille puutyöt/hitsaus
- Aikuisille lisää harrastusmahdollisuuksia
- Vapaa-ajan kokoontumispaikkaa nuorisolle, jossa voisivat "treffata"
- Nuoremmille ja pienemmille jotain muuta kuin tanhua ja kädentaitoa. Jotain enemmän liikunnallista
- Lukupiiri (tai muu kulttuuripiiri)
- Kuvataideleirejä/kursseja kyläläisille keramiikka, puuveisto, savi, maalaus jne. grafiikka
- Harrastusten vetäjien värväämistä
- Harrastusmahdollisuuksien määrä lisääntyisi
- Harrastusmahdollisuuksien ja -tilojen kehittelyn jatkuminen
- Enemmän toimintaa eri ikäisille nuorille

RYHMITTELEMÄTTÖMÄT

- Takinkääntöviikon tuotot eivät saa valua liian kalliiden ja illan aikana ahneeksi muuttuvien esiintyjien taskuihin
- Tervehenkistä maaseutumeininkiä, kaiken ei tarvitse olla viimeisen päälle
- Nuorisoseuraan nuorennusleikkaus
- Vaihtuvuutta "päättäjiin"
- Vanhat jäsenet voisivat olla pitämättä asioita itsestään selvinä, uusille asiat ovat uusia